Bundel - Raadsvergadering van 17 juli 2025

Agenda bijlagen

20250717 Raadsmemo behandeling Perspectiefnota
Beantwoording technische vragen IO-sessie perspectiefnota 2026
20250703 Verslag Parallelsessie I&O PPN 2026 (2)
Totaaloverzicht moties en amendementen PPN 2025 met nummers (Slotoverzicht)

1 16.00 – 16.05u Opening door voorzitter
Burgemeester Melissant opent de vergadering.

2 16.05 - 16.10u Ingekomen stukken
Het betreft hier alleen ingekomen stukken die betrekking hebben op de Perspectiefnota.
Concrete vragen over de stukken dienen voorafgaand aan de raadsvergadering via e-mail te worden ingediend bij de griffier.

3 16.10 - 16.15u Vaststellen agenda
Zie voor de agenda de bijgevoegde memo '20250717 Raadsmemo behandeling Perspectiefnota'
Aan de agenda kunnen nog onderwerpen worden toegevoegd of van de agenda worden afgevoerd

4 16.15 - 16.20u HAMERSTUK Verordening instellen bestuurscommissie inzake procedure WOO-verzoek
Toegevoegd op vrijdag 11 juli 2025, mochten er vragen zijn over dit extra agendapunt binnen de PPN-vergadering, neem dan tijdig contact op met de griffie.

983797 - Rvs instellen Bestuurscommissie beroepsprocedure WOO-verzoek
Verordening Bestuurscommissie Beroepsprocedure WOO
20250704 Notitie mogelijkheden afstemming en besluitvorming
978829 Brief rechtbank aan gemeenteraad inzake beroep keuze COA locatie Buys Ballotstraat geanonimiseerd
978835 Brief rechtbank aan gemeenteraad inzake beroep keuze COA locatie Buys Ballotstraat geanonimiseerd

5 16.20 - 17.45u BESPREEKSTUK Perspectiefnota 2026

978412 - Rvs Perspectiefnota 2026
Perspectiefnota 2026-2029 - Z25791888 - D-978412

6 16.20 – 17.45u Algemene beschouwingen
De fracties geven hun visie op de PPN 2026. Raadsleden kunnen vragen stellen aan elkaar en aan het college over de voorgelegde beleidskeuzes. Ook kunnen er moties en amendementen worden ingediend.
Spreektijd: max. 8 minuten per fractie

Algemene Beschouwingen PPN - Stadsbelang
Algemene Beschouwingen PPN - Democraten Gorinchem
Algemene Beschouwingen PPN - PvdA
Algemene Beschouwingen PPN - VVD
Algemene Beschouwingen PPN - CU-SGP
Algemene Beschouwingen PPN - Gorcum Actief
Algemene Beschouwingen PPN - D66
Algemene Beschouwingen PPN - CDA
Algemene Beschouwingen PPN - SP

7 17.45 – 18.30u Maaltijd
In het werkcafé zal door de collegae van Facilitaire Zaken een maaltijd worden verzorgd.

8 18.30 – 19.45u Eerste termijn college
Het college geeft een reactie op de 1e termijn, op de ingediende moties en amendementen en gaat in op de vragen van de fracties over de voorgelegde beleidskeuzes.

9 19.45 – 20.15u Schorsing
Een schorsing van een half uur zodat de fracties zich kunnen voorbereiden op de 2e termijn.

10 20.15 – 21.30u Tweede termijn fracties
De fracties reageren op elkaar en eventueel op de 1e termijn van het college.
Spreektijd: max. 6 minuten per fractie

11 21.30 – 22.00u Schorsing
Een schorsing van een half uur zodat het college zich kan voorbereiden op de 2e termijn.

12 22.00 – 22.45u Tweede termijn college
Het college reageert op de 2e termijn van de fracties.

13 22.45 – 23.15u Afronding en besluitvorming
De gemeenteraad besluit over de PPN 2026.
Ter informatie: Als de stemuitslag onbeslist is, volgt als regel in een volgende vergadering een nieuwe stemming. Dat gebeurt alleen niet als de vergadering voltallig was. Als bij een tweede stemming de stemmen opnieuw staken, is het voorstel verworpen.

A01 Amendement SB e.a. Structurele financiering ondersteuning gemeenteraad
M01 Motie SB Veldwerk Gorinchem (AANGEHOUDEN)
M02 Motie SB e.a. Kleurrijke bermen
M03 Motie DG e.a. Ideeënmarkt met vaste prik
M04 Motie DG Flitsend Stadhuis (INGETROKKEN)
M05 Motie PvdA e.a. Zicht op rechten: geen regeling onbenut (STEMMEN STAKEN)
M06 Motie VVD Warm welkom voor de ooievaar
M07 Motie CU SGP Hulp uit andere Hoek, Stichting Anders (INGETROKKEN)
M08 Motie GA Een duurzame Gorcumse wooncarrière
M09 Motie GA Sparen voor een toekomstbestendige stad
M10 Motie D66 e.a. Een toekomst voor Centraal Punt
M11 Motie D66 e.a. Grofvuil hoort niet op straat
M12 Motie D66 e.a. Gelijke kansen voor jonge kinderen met voorschoolse educatie (AANGEHOUDEN)
M13 Motie PPN CDA De jeugd moet haar tijd hebben
M14 Motie CDA Fietsroute A27 (AANGEHOUDEN)
M15 Motie CDA e.a. Niet meer van het kastje naar de muur voor de Gezel
M16 Motie SP e.a. Een duurzaam erfgoedbeleid voor het verleden het heden en de toekomst (STEMMEN STAKEN)
M17 Motie SP De kracht van lokale kennis

14 23.20 uur Afsluiting
Na de vergadering worden het audioverslag en de notulen op de site geplaatst

MEMO

Aan	:	Gemeenteraad
Van	:	Griffie, Hans Sepers
Betreft	:	Bespreking Perspectiefnota 2026 op donderdag 17 juli 2025
Agendacommissie		Voorstel aan gemeenteraad d.d. donderdag 6 maart 2025
Datum	:	24 februari 2025

Beste raadsleden, fractieassistenten en collegeleden,

Op donderdag **17 juli 2025** staat de raadsvergadering in het teken van de perspectiefnota 2026 (PPN). Om het proces soepel te laten verlopen hebben we een planning gemaakt. Dit in nauw overleg met de agendacommissie (AC d.d. 6 maart).

Voorafgaand: twee stappen
Vóór de behandeling van de PPN zijn er 2 belangrijke processtappen:

1. Alle stukken zijn uiterlijk **20 juni** beschikbaar op IBABS
2. In een dubbele I&O-parallelsessie van **3 juli 2025** is er een presentatie met ruimte voor **technische vragen**
3. Vragen worden zoveel als mogelijk tijdens de I&O-sessie van **3 juli** beantwoord, de beantwoording van de openstaande vragen volgt zo spoedig mogelijk

Spoorboekje: vergelijkbaar met andere jaren
Hieronder leest u de planning van de bespreking van de PPN. Die planning is een prognose. Dat betekent dat u misschien eerder klaar bent met bepaalde stappen. De spreektijden voor de fracties liggen vast en uitlopen op de planning is niet mogelijk. De voorzitter houdt zich strikt aan de afgesproken spreektijden. De vergadering begint om **16.00 uur**. Zorg dat u op tijd aanwezig bent en houdt u aan de afspraken.

16.00 – 16.15u	Opening door voorzitter	Burgemeester Melissant opent de vergadering.
16.15 – 17.45u	Algemene beschouwingen	De fracties geven hun visie op de PPN 2026. Raadsleden kunnen vragen stellen aan elkaar en aan het college over de voorgelegde beleidskeuzes. Ook kunnen er moties en amendementen worden ingediend. *Spreektijd: **max**. 8 minuten per fractie*
17.45 – 18.30u	Maaltijd	In het werkcafé zal door de collegae van Facilitaire Zaken een maaltijd worden verzorgd.
18.30 – 19.45u	Eerste termijn college	Het college geeft een reactie op de 1e termijn, op de ingediende moties en amendementen en gaat in op de vragen van de fracties over de voorgelegde beleidskeuzes.
19.45 – 20.15u	Schorsing	Een schorsing van een half uur zodat de fracties zich kunnen voorbereiden op de 2e termijn.
20.15 – 21.30u	Tweede termijn fracties	De fracties reageren op elkaar en eventueel op de 1e termijn van het college. *Spreektijd: **max**. 6 minuten per fractie*

21.30 – 22.00u	Schorsing	Een schorsing van een half uur zodat het college zich kan voorbereiden op de 2e termijn
22.00 – 22.45u	Tweede termijn college	Het college reageert op de 2e termijn van de fracties
22.45 – 23.15u	Afronding en besluitvorming	De gemeenteraad besluit over de PPN 2026

Spreektijden: per fractie, niet per raadslid
Misschien maakt u binnen de fractie afspraken over wie welk onderdeel voor zijn rekening neemt. Het is mogelijk om verschillende sprekers bij verschillende onderwerpen te hebben. Houd er wel rekening mee dat de spreektijden per fractie zijn en dus niet per spreker.

Voorbereiding: een verzoek

Lever uw algemene beschouwingen, moties, amendementen en vragen vooraf aan bij de griffie
Dat kan de dagen voorafgaand aan de raadsvergadering of op de dag zelf **tot uiterlijk 12.00 uur**. De organisatie kan zich dan goed voorbereiden op de reactie van het college op uw bijdragen. Heeft u uw beschouwingen gedeeld en uw vragen gesteld in de vergadering? Pas dan plaatsen we ze openbaar binnen iBabs.

Vragen?
Heeft u nog vragen over de procedure of wilt u hulp bij het formuleren van uw beschouwingen, moties of vragen? Schroomt u niet daarvoor aan te kloppen bij de griffie.

Ik wens u een fijne vergadering.

Met vriendelijke groet,
Hans Sepers

P&C-cyclus 2025	Datums
Jaarstukken 2024	
I&O-sessie (dubbele sessie)	26-jun
Besluitvorming	10-jul
PPN 2026	
Toezenden PPN 2026	20-jun
I&O-sessie (dubbele sessie)	3-jul
Besluitvorming	17-jul
Tussentijdse rapportage 2025	
I&O-sessie	2-okt
Besluitvorming	16-okt
Begroting 2026	
Toezenden Begroting 2026	17 okt
I&O-sessie (elders)	30-okt
Besluitvorming (dinsdag)	11-nov

1 Beantwoording technische vragen I&O-sessie perspectiefnota 2026

Nr.	Vraag	Antwoord	Fractie
1	Waarop is de indexatie van 3,2% op gebaseerd?	Net als in voorgaande jaren hebben we ook dit jaar het Centraal Economisch Plan (CEP) gebruikt om de indexatie te bepalen. We gebruiken hiervoor het percentage van het lopende jaar. Door de relatief hoge inflatie in de afgelopen jaren sluit deze werkwijze beter aan bij de feitelijke inflatie. De gerealiseerde inflatie ligt de laatste jaren namelijk vaak hoger dan verwacht. Het indexatiepercentage dat hieruit komt, gebruiken we ook voor het indexeren van de subsidies.	Democraten Gorinchem
2	Geef ons inzicht in de ontwikkeling/vergelijking van de DVO's over de jaren 2024 (rekening) en 2025 en 2026 (begroting)	Onderaan laten we de vergelijking zien in een tabel.	Stadsbelang
3	Beleidsaanpassing Avres: Welke maatregelen neemt Avres om structurele besparingen te realiseren? In de jaarstukken zijn deze bedragen/besparingen niet opgenomen.	Er worden geen beleidsmatige aanpassingen gedaan die de inwoners direct raken in hun portemonnee. De besparingen zitten op het niveau van bedrijfsvoering, en dan voornamelijk op het verbeteren van de ict-middelen en daarmee ook de werkprocessen voor inwoners en medewerkers vergemakkelijken en verbeteren. Daarnaast wordt er een efficiencyslag gedaan door personeel beter in te zetten, maar daarmee ook de dienstverlening iets te versoberen (minder contactmomenten). De besparingen op de bedrijfsvoering zijn door Avres ingevoerd in 2025 (op verzoek van de deelnemende gemeenten) en daarom in de Jaarstukken 2024 niet zichtbaar. Daarnaast zien we dat inwoners van Gorinchem minder aanspraak maken op de minimaregelingen. Omdat Avres de minimaregelingen voor Gorinchem uitvoert leidt dit bij de dienst ook tot een financieel voordeel. Het voordeel op de uitvoering van de minimaregelingen zien we wel in de Jaarstukken van Avres.	D66
4	Wat is de verdeling van het bedrag van het onderwerp verkiezingen, afscheid/ welkom stadsbestuur?	De verdeling is als volgt: - Stemwijzer en verkiezingskrant € 17.500; - Bloemen, diner, cadeaus en foto's € 15.000; - Huur ruimte, informateurs en verslag € 20.000; - Een 2-daagse training € 10.000.	D66
5	Wat is de reden dat het Hamelhuis de begrote subsidie van € 37.000 niet ontvangt?	Het Hendrick Hamelmuseum heeft dit jaar € 37.000 subsidie ontvangen. De beschikking is in januari 2025 verstuurd.	D66
6	Waarom is er een stijging in 2028 en 2029 van de kosten voor de Molenhopper, terwijl de aanbesteding door zou moeten lopen?	In de meerjarenbegroting hanteren we de uitkomst van het inkooptraject als vertrekpunt. Daarnaast houden we rekening met jaarlijkse groei van het gebruik met 3% als gevolg van toenemende vergrijzing en op basis van ervaringscijfers. Dit doen we cijfermatig vanaf 2026.	Pvda
7	Kan er inzicht worden gegeven in de aanvragen van buurthuizen die door de gemeente niet zijn gehonoreerd?	Zie hiervoor de tabel onderaan deze beantwoording. Sommige ontmoetingsplekken krijgen voor meerdere doeleinden subsidie. Deze staan dan ook vermeld in het overzicht. Het schuingedrukte deel is de specificatie van het totaalbedrag. In 2026 zullen alle subsidies geïndexeerd worden met 2,17% bij vaststelling van de PPN. De vetgedrukte bedragen geven de totaalbedragen weer.	Stadsbelang
8	Is het mogelijk om inzicht te krijgen in de tijdelijke uitbreiding van de 18 FTE's? Welke functies zijn verdwenen en voor welke functies hebben we een	- In de afgelopen jaren is op een aantal momenten besloten tot een versterking van de ambtelijke organisatie om het steeds groeiende takenpakket van de gemeente te kunnen uitvoeren. Dit is gebeurd in de PPN 2023 (met name op gebied van bedrijfsvoering en veiligheid), voor zaken uit het collegeprogramma in de PPN 2024 en voor specifieke projecten.	D66 / Gorcum Actief

Nr.	Vraag	Antwoord	Fractie
	alternatieve dekking? Om hoeveel personen gaat dit?	- Gelet op het ravijnjaar 2026 is deze versterking steeds ingevuld met functies op basis van incidentele middelen. Dit telde op tot een totaal van 18 FTE. Deze 18 FTE moet vanaf 2026 ofwel zijn afgebouwd, anders georganiseerd door natuurlijk verloop, of worden gefinancierd uit andere middelen. De organisatie heeft de opdracht gekregen dit uit te werken. Deze opdracht is uitgevoerd. De organisatie heeft scherp gekeken hoe de beschikbare middelen optimaal ingezet kunnen worden. Voor het grootste deel van de 18 FTE is het gelukt om af te bouwen of andere dekking te vinden. Daarmee is (structurele) verlenging van de tijdelijke middelen die tot en met 2025 beschikbaar waren in de meeste gevallen niet nodig. - De organisatie streeft naar een optimale benutting van beschikbare budgetten. Vanuit de personeelsbegroting zijn structurele budgetten beschikbaar. Er moet echter ook steeds meer gebruik gemaakt worden van incidentele financiering, vanwege incidentele financiering vanuit het Rijk, zoals via SPUKs. Hoewel dit geen wenselijke situatie is en knelt met de huidige krapte op de arbeidsmarkt, is dit wel een realiteit waartoe we ons te verhouden hebben. -U vraagt om een overzicht welke functies op welke manier worden voortgezet en welke functies zijn vervallen. Zoals aangegeven in de I&O zijn in een organisatie van onze omvang functies vaak snel te herleiden tot één persoon. Hieronder vindt u deze informatie daarom op hoofdlijnen, zodat deze zo min mogelijk te herleiden is tot specifieke medewerkers. Een aantal functies is te dekken uit inkomsten die vanuit dit werk binnen komen. Dit gaat om werkzaamheden rondom het binnenhalen van subsidies, burgerzaken en parkeren. Een aantal functies wordt voortgezet en betaald uit bestaande budgetten, aangevraagde subsidies, nieuwe raadsbesluiten en gecreëerde formatieruimte. Deze budgetten zijn ofwel middelen binnen de personeels-/ inhuurbegroting of projectbudgetten voor de taak die door deze medewerkers worden uitgevoerd. Het gaat hier om functies in het veiligheidsdomein, het sociaal domein, bedrijfsvoering en voor de projectleiding rondom onderwijshuisvesting. Het gaat hier overigens nog steeds om incidentele dekking, die voor 2-4 jaar aanwezig is. Een drietal functies komt vanaf 2026 te vervallen, omdat hiervoor ook geen structurele financiering beschikbaar is. Deze waren gekoppeld aan ambities vanuit het collegeprogramma, of zijn inmiddels door veranderend werk niet meer volledig nodig. Het gaat hier om een functie in de buitendienst, projectleiding in het sociaal domein en erfgoedadvisering. Eventueel resterende werkzaamheden worden opgevangen binnen de verschillende teams. Tot slot is een drietal posten opgenomen in de PPN. Het gaat hier om de structurele invulling van inkoopadvies, om communicatieadvies in de eerste helft van 2026 en om het voortzetten van de uitbreiding van de griffie voor de jaren 2026 en 2027.	
9	Wat is de bijdrage van de gemeente Gorinchem aan de investering WBI van 7 mln.?	De subsidie van 7 mln is 50% van de begrote projectkosten en daarmee bedraagt de cofinanciering door de gemeente eveneens 50% (= 7 mln). De exacte omvang is nog niet bekend en onder meer afhankelijk van de uiteindelijke kosten van de ontsluiting (brug over Kanaal van Steenenhoek) en de uitkomst van onderhandeling met de ontwikkelaar CTP. In 2024 deed zich (zoals het zich toen deed voorkomen) de laatste mogelijkheid voor om een aanvraag in te dienen in de WBI. Besloten is om deze kans in het belang van de transformatie van de Schelluinsestraat zoals vastgesteld in de omgevingsvisie aan te grijpen. Toen is geen verdere onderhandeling gevoerd over hoe en wie wat aan de cofinanciering gaat bijdragen, maar is alle energie gericht geweest op het	CDA

Nr.	Vraag	Antwoord	Fractie
		opstellen en indienen van een succesvolle subsidieaanvraag. De dekking van de cofinanciering zal onderwerp zijn in het vervolgtraject.	
10	Wat gaan we in 2026 doen voor het IHP? Gaan we nog met elkaar in gesprek, vóór de begroting 2026, om het te hebben over waar we de middelen m.b.t. het IHP aan gaan besteden/keuzes te maken?	Op 29 april 2025 heeft u als raad met een raadsinformatiebrief (nummer Z/25/789347 *D-970225)* volledig inzicht gekregen in de stand van zaken over de verschillende onderwijsprojecten op dat moment. In deze raadsinformatiebrief is uitgelegd hoe ver we met het IHP-uitvoeringsprogramma zijn, welke inhoudelijke keuzes zijn gemaakt in gezamenlijkheid met schoolbesturen en wat de financiële stand van zaken is. Daarbij is er op 22 mei 2025 een raadsbesluit genomen over de sportzaal op de i_campus én vervangende nieuwbouw op Retranchement. Bij de investeringsvoorstellen van de PPN 2026-2029 zien we een continuering in 2029 van de Spaaropgave onderwijs. Daarnaast maken we in 2028 en 2029 extra middelen vrij voor toekomstige ontwikkelingen in het kader van het IHP. Hiermee geven we verdere invulling aan het, nog steeds, actuele uitvoeringsprogramma in een dynamische onderwijsomgeving. 2026 zal qua investeringen voornamelijk in het teken staan van sparen voor het IHP. In de komende periode wordt vol ingezet op de voortgang van alle projecten die reeds zijn gestart en projecten die voor de zomervakantie goedkeuring hebben gekregen. Daarnaast zijn we bezig met de scenarioanalyse van de Uilenhof (zie IHP 2023-2038) en voor de nieuwe islamitische basisschool zal gezorgd worden voor passende (al dan niet tijdelijke) huisvesting (zie ook raadsinformatiebrief 29 april 2025). Dit kalenderjaar wordt u nog geïnformeerd met een raadsinformatiebrief over de laatste stand van zaken van alle onderwijsprojecten en -ontwikkelingen.	D66
11	sparen voor IHP krijgt prioriteit boven Infrastructuur, waarom? Hoeveel wordt er nu voor IHP gespaard? Er staat 1 milj voor onderwijs, 3 milj ruimte investeringsplafond, 1 milj extra alg.reserve en 1.5 extra uit Jaarrekening. Dat komt op 6.5 milj. Klopt dit? Wat is het totaal overzicht voor IHP? Graag schriftelijk totaalplaatje + wat zit er nu in het spaarpotje voor IHP.	De reeds in de begroting opgenomen investeringen zijn omvangrijk. De ruimte in het investeringsplafond is inderdaad benut voor € 3 miljoen voor het IHP. De ruimte in de algemene reserve is wel verdeeld tussen Onderwijs en Infrastructuur. In de perspectiefnota en de jaarrekening 2024 samen wordt inderdaad € 6,5 gereserveerd voor onderwijs Het totaaloverzicht is opgenomen in de perspectiefnota.	Gorcum Actief
12	p.17 Toekomstige investeringen IHP 2028 3 milj, 2029 1 milj. Dit zijn de verschillen. Wat is de totale raming voor ‘26, ‘27, ‘28 en ’29?	Het totaaloverzicht is opgenomen in de perspectiefnota.	Gorcum Actief
13	Er zijn veel uitgestelde investeringen. Is dat bij elkaar ca 50 milj? Kunnen wij een overzicht ontvangen en waarom deze werkzaamheden niet zijn uitgevoerd?	Er zijn geen uitgestelde investeringen er zijn diverse investeringen die later dan gepland worden gerealiseerd. De investeringen die betrokken zijn bij aanpassingen in de planning betreft een bedrag van circa € 50 mln. Het investeringsbedrag dat verschoven is van 2025 naar 2026 bedraagt circa € 30 mln. Het doorschuiven heeft met name gevolg voor de ingangsdatum van de afschrijving. Diverse investeringen worden gedekt door een afschrijvingsreserve waardoor het incidentele financiele effect beperkt is. Op dit moment is er geen afzonderlijk overzicht. In de jaarrekening 2024 is bij diverse investeringen de stand van zaken gegeven.	Gorcum Actief
14	Hoeveel wordt er geïnvesteerd in City Management en Mooi	De dienstverleningsopdracht aan Stichting Citymarketing Gorinchem in 2025 bestaat uit de volgende onderdelen:	Gorcum Actief

Nr.	Vraag	Antwoord	Fractie
	Gorinchem? Graag een overzicht van de activiteiten.	1. Operationele citymarketing gericht op de doelgroep bezoekers en bewoners uitvoeren: van de hiertoe door partijen vastgestelde marketingstrategie; 2. VVV-functies/hospitality; 3. Algemene adviesfunctie; 4. Marktbewerking riviercruisesector. Voor de uitvoering van de in 2025 te verrichten taken is een uitvoeringsbudget van circa 360.000 euro ex btw beschikbaar in 2025.	
15	FTE's : Hoeveel fte nu op Erfgoedbeleid? Hoeveel van de tijdelijke 18 fte's zijn nu daadwerkelijk weg?	Voor het erfgoedbeleid is tot eind 2025 één volledige formatieplaats (1 fte) beschikbaar. Zie verder de beantwoording van vraag 8.	Gorcum Actief
16	Hoe groot is de totale taakstelling voor klimaatadaptatie? Is dit een wettelijke verplichting?	Het is op dit moment nog onduidelijk hoe groot de opgave klimaatadaptatie is. De lokale adaptatiestrategie Gorinchem is in 2023 vastgesteld. Hierin staan op hoofdlijnen onze ambities en doelstellingen. Daarbij is gebruik gemaakt van de stresstesten uit 2022 die gevoed is met data uit 2019. Om te weten hoe groot de opgave voor klimaatadaptatie daadwerkelijk op dit moment is, moeten we eerst een duidelijker beeld krijgen van de knelpunten en risico's. Daarbij is het noodzakelijk de doelen en ambities te concretiseren, voornemens dit te op te nemen in een programma klimaat. Door de knelpunten en risico's te combineren met de ambities en daarbij behorende maatregelen kan er worden bepaald hoe groot de taakstelling voor klimaatadaptatie zal zijn. Naast de zorgplicht voor hemel-, grond-, en afvalwater is er voor klimaatadaptatie geen wettelijke verplichting. Wel werken gemeente en andere overheden vanuit het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) samen aan deze opgaven.	Gorcum Actief

Nr. 2 vergelijking DVO's Waardlanden:

	Vergelijking DVO's Waardlanden		
Omschrijving	Rekening Waardlanden 2024	Begroting Waardlanden 2025	Begroting Waardlanden 2026
straatvegen Waardlanden	376.118	556.000	394.000
Waardl straatvegen veegvuil en -slib	123.715	98.000	134.000
gladheidbestrijding Waardlanden	103.952	235.000	132.000
Waardl. bijplaatsing ondergr.containers	183.526	100.000	172.000
Waardlanden legen prullenbakken	378.246	474.000	437.000
graffiti bestrijding	10.549	15.000	15.000
	1.165.557	1.478.000	1.284.000

Nr. 7 overzicht aanvragen:

	Aanvraag subsidie 2025	**Beschikt bedrag 2025**	**Aanvraag subsidie 2026**
	*aanvraag voor 2025 is ingediend voor 1-5-2024		*aanvraag voor 2026 is ingediend voor 1-5-2025
Samen één	**€ 19.219**	**€ 18.984**	**€ 19.619,50**
Natuurcentrum	**€ 115.000**	**€ 115.000** *Sociaal Cultureel Werk* *€ 15.000* *Exploitatielasten kinderboederij + natuureducatie* *€ 100.000* ** + € 75.000 na raadsbesluit extra financiële steun*	**€ 190.000** *Sociaal Cultureel Werk* *€ 15.000* *Exploitatielasten kinderboederij + natuureducatie* *€ 100.000* *+ € 75.000 na raadsbesluit laatste jaar extra financiële steun. Natuurcentrum komt met nieuw exploitatiemodel voor 2027*
Rozenobel	**€ 47.480**	**€ 32.500**	**€ 49.700**
Centraal Punt (Stichting Boukie)	**€ 170.00**	**€ 170.000** *Sociaal Cultureel Werk* *€ 110.000* *Talentontwikkeling* *€ 60.000* (waarvan € 10.000 coronamiddelen, die in 2026 wegvallen)	**€ 170.000** *Op vrijdag 13 juni is een nieuwe begroting door Stichting Boukie ingediend. Er wordt een subsidiebedrag van* **€ 250.000** *gevraagd.*
De Bogerd	**€ 30.000**	**€ 27.000**	**€ 25.000**
De Aanlegsteiger	**€ 149.808**	**€ 139.808** *Sociaal Cultureel Werk* *€ 45.000* *Kinderopvang* *€ 94.808*	**€ 165.054** *Sociaal Cultureel Werk* *€ 55.000* *Kinderopvang* *€ 110.054*
Buurtkamer Stalkaarsen	**€ 4.720**	**€ 4.720**	**€ 4.090**
Festiviteitenvereniging Dalem	**€ 4.876,80**	**€ 4.876,80**	**€ 4.850**
Fluxus	**€ 16.404**	**€ 16.404**	**€ 16.404**
Totaal	€ 557.507,80	€ 519.527,80 (* +€ 75.000 van apart raadsbesluit Natuurcentrum voor 2025&2026)	€ 698.310,50

Parallelsessie Informatie en Ontmoeting 3 juli 2025
Perspectiefnota 2026-2029
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer K. van Willigen
Griffie:	mevrouw E. van Bein gorinchem khoven
Notulist:	mevrouw J.M. Kiep-de Jongh
Raadsleden/ fractieassistenten:	
Stadsbelang:	de heer J. Klein
	de heer J. Roeland
Democraten Gorinchem:	de heer P. Schefferlie
PvdA:	de heer A. Hachhouch
VVD:	de heer N. van Santen
	mevrouw M. Veldheer
ChristenUnie/SGP:	de heer H. Heikens
	de heer M. de Pagter
Gorcum Actief:	de heer B. Bahlmann
	mevrouw E. Hamann
D66:	de heer I. Tekir
	de heer T. van der Meijden
CDA:	de heer J. van der Geest
SP:	de heer P. van Andel
	de heer A. van Houwelingen
Portefeuillehouders:	de heer M. de Boer
	mevrouw E. Dansen
	de heer F. Polatli
	mevrouw A. Mager
	mevrouw R. Melissant-Briene
	mevrouw M. Molengraaf
Ambtelijke ondersteuning:	de heer M. Matla
	diverse ambtenaren

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Op vragen die vanavond niet beantwoord kunnen worden, volgt uiterlijk vrijdag 11 juni een antwoord.

Perspectiefnota 2026-2029

De afgelopen maanden is hard gewerkt aan het opstellen van de perspectiefnota 2026. Onlangs is de perspectiefnota 2026 aangeboden aan de gemeenteraad.

Wethouder Molengraaf refereert aan het collegeprogramma met een flink aantal ambities en beloften aan de stad. De afgelopen jaren hebben het college gedwongen om daar financiële keuzes in te maken, maar desalniettemin is het collegeprogramma grotendeels uitgevoerd met een financieel solide beleid. In de Perspectiefnota is geen nieuw beleid opgenomen, het gaat vooral om uitwerking, uitvoering en continuïteit. Vorig jaar zijn er flinke maatregelen getroffen om de begroting sluitend te houden. Gorinchem heeft als één van de koplopers

het ravijnjaar al aangepakt en daar worden dit jaar de vruchten van geplukt. In de Perspectiefnota zijn bezuinigingsmaatregelen opgenomen, wel is er veel aandacht voor de uitwerking van de taakstellingen omdat die nog niet helemaal gerealiseerd zijn. Er worden geen rigoureuze maatregelen getroffen, maar kijken hoe nu verder als iets in gang gezet is. Voorzichtig bezuinigen want soms komen er gemengde geluiden vanuit Den Haag. De Perspectiefnota biedt een meerjarig financieel sluitend beeld, maar de saldi zijn beperkt. Hoewel er een sluitend perspectief aangeboden wordt, gaat het college er vanuit dat de lobby over de gemeentefinanciën nodig blijft.

De heer Matla vervolgt de presentatie. Het meerjarenperspectief is sluitend. De meicirculaire is verwerkt. De taakstellingen lopen op tot een bedrag van € 900.000.
In 2029 is het meerjarig saldo goed, maar dit is wel inclusief de boekwinst vanwege de verkoop van een pand.

Technische en autonome bijstellingen
Verbonden partijen vragen tot vorig jaar significant minder geld. De getroffen maatregelen zorgen voor minder lasten op de gemeentelijke begroting.
Bij 10 Avres Aanpassing beleid geeft hij aan dat er extra besparingspotentieel is (minimaregelingen € 300.000 en WSW).

De heer Schefferlie vraagt waarop de indexatie van 3,2% is gebaseerd

De heer Matla antwoord dat dit op basis van de CPB raming is.

De heer Schefferlie vervolgt dat dit cijfer op 2,6% staat en verwijst naar de motie niet meer OZB dan absoluut noodzakelijk is en verzoekt het percentage te checken. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

De heer Matla geeft aan dat de macro-economische verkenningen worden gevolgd en het inflatiepercentage dat voor het komende jaar wordt verwacht.

De heer Klein wijst op DVO's Waardlanden +€ 3.000 terwijl in de toelichting staat ten opzichte van de begrotingsjaarschijf 2026 en informeert naar het verschil ten opzichte van 2025.

De heer Matla wijst op de storting voor de rioolvoorziening. In de begroting van Waardlanden zijn 6 DVO's opgenomen met een bepaald bedrag. De gemeente moet dit doorrekenen. Eén van de DVO's levert geld op, de andere DVO's kosten geld, per saldo komt dit uit op +€ 3.000. Er is een splitsing gemaakt tussen afval en inzameling en de dienstverleningsovereenkomsten. Bijplaatsing is opgenomen in het bedrag van +€ 3.000.

De heer Klein leest in de begroting 2026 wat de DVO's gaan kosten en verzoekt inzicht te geven wat dit in 2024 en 2025 heeft gekost. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

De heer Van der Meijden heeft bij de behandeling van de jaarrekening gevraagd of de taakstelling van DG&J is ingevuld. Geantwoord werd dat dit lastig was, maar er komt een bedrag (€ 80.000) terug naar de gemeente wat wordt meegerekend in de taakstelling. Hij is verrast dat de volledige taakstelling is opgenomen in de perspectiefnota als niet gerealiseerd.

De heer Matla antwoordt dat de taakstelling 2025 niet gehaald wordt. Dit wordt gecompenseerd met het jaarrekeningresultaat van 2024. De structurele bijdrage wordt niet gehaald en daarom wordt deze afgeraamd van de taakstelling.

De heer Van der Meijden vraagt of het realistisch is om de taakstelling in de boeken op te nemen aangezien het steeds niet lukt. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

De heer Matla vervolgt dat het wordt behaald door de taakstelling van 2026 en verder impliciet uit de boeken te halen. De ingeboekte korting wordt teruggedraaid vanaf 2026. Bij de sheet over de taakstelling volgt een nadere uitleg.

De heer Van der Meijden begrijpt dat er vanuit gegaan wordt dat er in de komende jaren geld terugkomt vanuit DG&J waardoor de ingeboekte korting teruggedraaid wordt.

De heer De Pagter vraagt hoe de loonindex van € 700.000 tot stand komt. Zijn aanname is 350 medewerkers € 60.000 per jaar x 1,6%.

De heer Matla reageert dat de payroll € 30 tot € 35 mln. bedraagt. Doordat de salarisverhoging later volgt wordt de inflatiegolf enigszins afgevlakt. Vorig jaar ging het om een hoger bedrag.

De heer Hachhouch wijst op nr. 13 Storting voorziening riool een flinke verlaging van de kosten op de verwerking. Voor straatvegen wordt 50% doorgerekend in de verlaging van de tarieven. Hij informeert of dit een standaardverdeling betreft.

De heer Matla antwoordt dat conform de gemaakte afspraken 50% van de kosten voor straatvegen worden meegenomen in de berekening van de rioolheffing. Voorts is afgesproken dat het tarief van het GRP wordt gehandhaafd. Als er een voordeel is op het straatvegen kan dit niet direct aan de burger teruggegeven worden en daarom gaat dit naar de rioolvoorziening. Bij de vernieuwing van het GRP heeft dit straks een positief effect.

De heer Tekir verzoekt bij nr. 10 Avres Aanpassing beleid nader toe te lichten wat Avres doet om structurele besparingen te realiseren. Bij 12a Waardlanden, de meerkosten voor bijplaatsing bedragen € 72.000. Hij vraagt of dit betekent dat er jaarlijks zo'n € 170.000 wordt betaald voor bijplaatsing.

Wethouder Polatli antwoordt dat het genoemde bedrag voor bijplaatsing klopt.

De heer Matla reageert dat in de zienswijze is benoemd hoe Avres de besparing gaat realiseren (minimaregelingen en WSW). Het gaat goed met de BV Nederland waardoor hij zich kan voorstellen dat er minder beroep wordt gedaan op deze voorzieningen.

De heer Tekir komt dit bedrag niet tegen in de jaarrekening van Avres. Hij zou graag vernemen of dit een efficiencyslag is of beleidsmatig waardoor de doelgroep wordt geraakt. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

Ontwikkeling Gemeentefonds

De heer Matla geeft aan dat de algemene uitkering in lijn is met vorig jaar. In de Voorjaarsnota is een aanpassing gedaan op het ravijnjaar van € 1 mln. De Hervormingsagenda Jeugd is twee jaar vooruit geschoven. Deze wordt begrotingsneutraal verwerkt. In 2026 wordt € 1,3 mln. voordeel verwacht waarbij voorgesteld wordt om deze in de reserve Sociaal Domein te storten. In 2028 wordt de gemeente alsnog gekort door het Rijk (€ 2,8 mln.) en dan wordt een besparingsopgave opgenomen in het kader van de meeveeroperatie (€ 262.000).

Ruimtevragers

De heer Matla geeft aan met betrekking tot nr. 10a BRP dat er middelen nodig zijn om op orde te blijven. Per inwoner volgt een vergoeding vanuit het Rijk. Het is lastig om het aantal nieuwe inwoners te kwantificeren. Nieuwe inwoners kunnen een beroep doen op allerlei voorzieningen en dat kan ook weer geld kosten. De voordelen van BRP zijn minder last van

ondermijning en dergelijke, maar er kan ook een positieve werking zijn op de afvalstoffenheffing omdat er meer inwoners zijn.
Bij nr. 11 ’t Gilde geeft hij aan dat er vorig jaar sloopkosten zijn opgenomen, maar omdat de gymcapaciteit nog wordt gebruikt worden er voor twee jaar kosten opgenomen voor leegstand.

De heer Van der Meijden verzoekt bij nr. 4 Verkiezingen, afscheid/welkom stadsbestuur het onderscheid aan te geven tussen de beide posten. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

De heer Schefferlie begrijpt bij nr. 7 Subsidie cultuurparticipatie dat de Spreekkamer beëindigd wordt en informeert hoe de Spreekkamer daar zelf over denkt.

Wethouder Polatli antwoordt dat ‘Geworteld in Gorinchem’, door de Spreekkamer op gang geholpen wordt.

De heer Schefferlie krijgt de indruk dat de Spreekkamer verdwijnt waardoor er structurele ruimte is voor een nieuwe Stichting Geworteld in Gorinchem.

Wethouder Polatli vervolgt dat er wellicht een naamsverandering komt, maar dat de stichting doorgaat met een andere samenstelling van bestuur.

De heer Schefferlie merkt op dat de Spreekkamer door twee personen wordt bemensd. Het lijkt erop dat de Spreekkamer verdwijnt en dat Geworteld in Gorinchem opkomt. Hij herhaalt zijn vraag: Wat vindt de Spreekkamer daar zelf van? Dat zij helpen bij het nieuwe project wil niet zeggen dat zij blij zijn dat zij zelf opgeheven worden.

Wethouder Polatli antwoordt dat men daar geen problemen mee heeft. Eén van de twee overgebleven bestuursleden gaat door in de stichting, de andere is ambtenaar en stopt ermee. Het is conform hun eigen wensen.

De heer Schefferlie hoopt later wat meer meegenomen te worden in de aard, rol en functie van deze overheveling.

De heer Klein vraagt over nr. 11 Leegstand ’t Gilde of er naast de gymzalen nog gebruik wordt gemaakt van het pand.

De heer Matla antwoordt dat er een huurder is, maar het pand staat verder voor 80% leeg.

De heer Tekir begrijpt dat nr. 6 Hamelhuis de jaarlijkse subsidie niet krijgt en verzoekt om verduidelijking. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

De heer Tekir vraagt bij nr. 10A BRP op orde of het klopt dat in drie jaar tijd € 3 mln. betaald wordt om een paar inwoners te vinden.

De heer Matla bevestigt dat dit structurele kosten met zich meebrengt. Nadat dit op orde is (€ 800.000 initieel) wordt in de drie jaar daarna € 200.000 betaald (totaal € 1,4 mln.) Als blijkt dat het op orde houden minder kost, dan volgt een bijstelling. Hij benadrukt dat allerlei veiligheidsaspecten zoals ondermijning niet vergeten moeten worden.

Nr. 12 Taakstelling besparing MJOP Vastgoed is ooit als besparing bedacht uit hoofde van het uitponden van panden en dergelijke. De vastgoedportefeuille is kleiner dan 8 jaar geleden. Bij de actualisatie van het MJOP in 2022 is gemeld dat het besparen van € 250.000 niet haalbaar is. Dit is nu opgenomen.

Bij nr. 26 Dekking Wmo onvoorzien merkt hij op dat de reserve Sociaal Domein ook is bedoeld voor tegenvallers waardoor de begroting nu wat buffer krijgt.

De heer Bekkering vraagt namens de Historische Vereniging Oud Gorinchem of alleen voor 2026 een bedrag van € 30.000 wordt uitgetrokken voor erfgoed (nr. 31 Erfgoed uitvoeringsbudget) omdat voor de jaren daarna geen bedragen openomen zijn.

De heer Matla antwoordt bevestigend. Binnen het Team Stadsontwikkeling worden budgetten die breder zijn dan erfgoed soms ingezet voor zaken die passen binnen erfgoed. Dat zijn geen grote budgetten en daarom wordt voor 2026 € 30.000 opgenomen.

De heer Bahlmann geeft aan dat het Erfgoedbeleid in december 2024 is vastgesteld met een uitvoeringsagenda voor vier jaar. Hij vraagt hoeveel fte er nodig is om dit uit te kunnen voeren en of hierin voorzien is.

Wethouder Mager bevestigt dat het Erfgoedbeleid is vastgesteld en dat wil zeggen dat iedereen zich aan dit beleid heeft te houden. Als er plannen of ideeën zijn waar erfgoed mee gemoeid is dan is het Erfgoedbeleid altijd van toepassing omdat elke ambtenaar en elke bestuurder is gehouden aan dit beleid. Met diverse adviesgroepen, het lidmaatschap van Unesco Werelderfgoed en onderdeel zijn van Hollandse Waterlinie kan de gemeente niet anders dan respect hebben voor haar erfgoed. Dat is niet afhankelijk van één persoon.

Wethouder Dansen vult aan dat een beleid alleen niet voldoende is en dan denkt zij aan subsidies voor erfgoed en het netwerken binnen erfgoed.

De heer Bahlmann vraagt hoeveel fte er nodig is.

Wethouder Dansen denkt dat uitvoerend een heel eind gekomen wordt met 2 dagen per week (0,45fte).

De heer Van Andel vraagt of het college ook een brief heeft ontvangen van de Erfgoedcommissie Gorinchem die onlangs is aangesteld. In deze brief wordt nogal wat commentaar gegeven dat er slechts € 30.000 wordt gereserveerd en de personele consequenties. Hij roept op deze brief serieus te nemen en komt terug op dit onderwerp bij de behandeling van de Perspectiefnota over twee weken.

De heer Van Santen leest bij nr. 27a Gorcumpas dat er een verkenningsonderzoek is gedaan. Later in het jaar worden keuzes voorgelegd aan de raad. Hij verzoekt een range aan te geven en vraagt waarom er maar voor twee jaar een PM post is openomen.

Wethouder Molengraaf antwoordt dat enige tijd geleden een ophaalsessie heeft plaatsgevonden waarin de raad is meegenomen in de verkenning. Het varieert van € 200.000 tot heel veel geld. Na de zomervakantie wordt de raad nader geïnformeerd. De post is voor twee jaar opgenomen omdat voorgesteld wordt om dit in de vorm van een pilot te doen. Daarna volgt een evaluatie.

De heer Hachhouch ziet bij nr. 24 MolenHopper de kosten oplopen vanwege hogere kosten in het inkooptraject en informeert of er een hoger gebruik wordt verwacht. Nr. 25a Automaatje staat maar voor één jaar ingetekend terwijl een positieve uitkomst van de pilot wordt verwacht.

Mevrouw Bruseker antwoordt dat afhankelijk van de uitkomst van de evaluatie Automaatje een voorstel voor continuering volgt voor de Perspectiefnota van 2027. Als de evaluatie anders uitvalt, is de reservering niet nodig.

Wethouder Molengraaf antwoordt dat de stijging bij MolenHopper inderdaad wordt veroorzaakt door een stijging in de kosten van de aanbesteding, niet zo zeer meer gebruik.

De heer Hachhouch vervolgt dat de aanbesteding volgend jaar ingaat, het contract loopt in augustus af, de aanbesteding zou gewoon door moeten lopen. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

De heer Van der Geest merkt op dat bij nr. 22 Scootmobielen een taakstelling van € 15.000 niet gehaald wordt en vraagt of dit bedrag in het totaalbedrag van € 100.000 is opgenomen. Bij nr. 29 Formatie Griffie zou gelezen kunnen worden dat de werkgeverscommissie ervoor gepleit heeft om dit maar voor twee jaar op te nemen, maar gevraagd is om dit voor vier jaar op te nemen. Zijn fractie komt met een amendement.

De heer Matla antwoordt dat niet is gelukt om € 15.000 te besparen, uiteindelijk is er op scootmobielen dus een tegenvaller van € 115.000.

De heer Klein vraagt waarom bij nr. 21 t/m 23 Wmo voorzieningen niet toenemend begroot wordt. Bij nr. 28 bijdrage GCM zorgt ervoor dat boten kunnen aanleggen in Gorinchem en hij vraagt of hij het goed begrijpt dat dit een deal is voor 30 jaar waar de gemeente goed mee zit, of dat hij rekening moet houden met een post in de Perspectiefnota van volgend jaar. Hij vraagt afsluitend of er een beeld is van de financiële ruimte bij buurthuizen.

De heer Matla antwoordt dat er op constante prijzen wordt begroot. De algemene uitkering houdt rekening met veroudering van inwoners. Als er meer wordt geraamd en de algemene uitkering blijft constant dan rekent de gemeente zich arm.

Mevrouw Berkelmans antwoordt dat alle buurthuizen wat krap in de begroting zitten. Er is een flinke taakstelling op de subsidies waardoor niet alles wat is aangevraagd gehonoreerd kon worden. Inzicht hierin wordt toegezegd. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

Wethouder Mager antwoordt dat gehoopt wordt dat boten over twee jaar nog steeds zullen aanleggen. Doortrekken is een wens maar dat moet wel in perspectief met andere ontwikkelingen in de stad bezien worden en daarom is besloten om dit voor twee jaar op te nemen. Tiel, Zaltbommel en Loevestein leggen ook kades aan om riviercruiseschepen te laten aanleggen en dat zorgt voor concurrentie.

De heer Klein begrijpt dat het meer reactief dan proactief is.

Wethouder Mager vervolgt dat Gorinchem altijd proactief was door veel eerder dan de andere steden van deze mogelijkheden gebruik te maken en daarom leggen er zo veel cruiseschepen aan in Gorinchem.

De heer Tekir vraagt met betrekking tot het Ondernemersfonds nr. 16 of er al een stichting opgericht is en afspraken zijn gemaakt met Hartje Gorcum.

Wethouder Mager antwoordt dat het stichtingsbestuur in oprichting is. Als de namen bekend zijn, volgt een raadsinformatiebrief.

De heer Tekir refereert aan de tijdelijk toegekende 18fte (nr. 30 Personeelskosten organisatie) en geeft aan dat een deel van de formatie wordt afgebouwd, waaronder de erfgoedadviseur, een deel wordt bekostigd uit beschikbare budgetten, een deel uit de opbrengsten die werkzaamheden opleveren en een deel via de Perspectiefnota. Hij informeert welke functies definitief zijn verdwenen en voor welke functies via een alternatieve route toch dekking is gevonden.

Wethouder Mager antwoordt dat het lijstje is opgenomen in de Perspectiefnota 2023. Medewerker Erfgoed was een tijdelijke functie en niet hierin opgenomen. Het ambitieniveau van de gemeente is hoog met heel veel zaken in de uitvoerende fase. Zij acht het niet verstandig om gedetailleerde informatie over functies te verstrekken omdat veel functies tot een persoon te herleiden zijn, maar zij bekijkt hoe aan het verzoek tegemoet gekomen kan

worden zonder op individueel niveau terecht te komen. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

De heer Bahlmann merkt op dat voor een deel van deze 18fte financieringsruimte wordt gevraagd en vraagt om hoeveel fte dit gaat, hoeveel fte inmiddels is afgebouwd en hoeveel medewerkers dit betreft. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

De heer Schefferlie merkt op dat er geen ruimte wordt gevraagd voor het Cultuurhuis en vraagt of er nog geen informatie voor handen is waaruit blijkt dat voor het Cultuurhuis wel degelijk aanvullende middelen nodig zijn.

De heer Matla antwoordt dat er op dit moment nog geen extra middelen nodig zijn.

Wethouder Polatli vult aan dat nog wordt gerekend voor de exploitatie, de participatie is nog in volle gang. Als er iets extra's nodig is, komt hij terug bij de raad.

Investeringen

De heer Matla geeft aan dat er vorig jaar nog ruimte was in de begroting voor 2028. Hier komen de jaarschijf en indexatie bij. In 2026, 2027 en 2028 is minder nodig voor beschoeiingen en daarna volgt de reguliere vervanging. De havens waren niet begroot, maar er is wel budget nodig om de Lingesluis aan te pakken (deels MJOP, deels reguliere investering). Bij Civiele kunstwerken/bruggen heeft de € 518.000 voornamelijk te maken met drie bruggen in Wijkpark het Haagje. Er zijn weinig tegenvallers op investeringsniveau waardoor voor het IHP regulier € 3 mln. extra gedaan kan worden. Ook uit de algemene reserve kunnen investeringen gedaan worden: € 1 mln. IHP en € 1 mln. (WBI) Woningbouwimpuls. Voor de cofinanciering zijn geen middelen en daarom is dit als risico genoemd in de paragraaf weerstandsvermogen. De eerste stappen worden gezet om de cofinanciering te realiseren.

De heer Van der Geest vraagt of de gemeente € 7 mln. moet bijdragen aan cofinanciering.

De heer Matla antwoordt dat de gemeente een deel hiervan moet bijdragen. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

De heer Tekir heeft bij de jaarrekening geïnformeerd of de stortingen voor het IHP voldoende zijn en vraagt wanneer hierop teruggekomen wordt. *(Deze vraag wordt door de accountant beantwoord).*

De heer Van Santen refereert aan de samenwerkingsovereenkomsten tussen Stedin en de gemeente voor het plaatsen van 100 transformatorhuisjes en vraagt of dit ook een investering vergt.

Wethouder De Boer antwoordt dat de fysieke investering volgt vanuit de netbeheerder. Elke plus om te verfraaien moet de gemeente te zijner tijd bijleggen. Het programma loopt vanaf 2028. Het eerste wijkplan wordt binnenkort in kaart gebracht en dan wordt gekeken of er behoefte aan financiering is.

De heer Bahlmann informeert in aanvulling op de vraag van de heer Tekir of het klopt dat er voor het IHP wordt gespaard als volgt: € 1 mln. onderwijs, € 3 mln. investeringsplafond, € 1 mln. extra algemene reserve, € 1,5 mln. jaarstukken 2024, totaal € 6,5 mln. Voorts vraagt hij wat de totale kosten zijn voor de investering van het IHP.

De heer Matla corrigeert dat er in de Perspectiefnota € 4 mln. wordt gereserveerd en er wordt € 1,5 mln. in de aflossingsreserve gestort, totaal € 5,5 mln. extra ten opzichte van andere jaren. Als dit zo wordt volgehouden is tot en met 2030 € 10,9 mln. beschikbaar. Vorig jaar zijn de eerste drie scholen aangegeven in de Perspectiefnota. Anne Frankschool

en Samen Onderweg gezamenlijk € 7,4 mln. Hiervoor kan een businesscase gedraaid worden, maar dat neemt niet weg dat er van alles gebeurt in onderwijsland. De vraagstukken en de verhuizing van de islamitische basisschool maken het moeilijk om te bepalen welke businesscase als eerste wordt gedaan.

Wethouder Mager vult aan dat het IHP een kostenpost blijft waar continu aan gewerkt wordt met het onderwijs en andere partijen. Naast de spaaropgave hoopt zij dat er ook nog wat gebouwen verkocht kunnen worden waarvan de opbrengst ten goede komt aan het IHP. Op dit moment worden veel zaken uitgevoerd waarbij het door de raad goedgekeurde geld uitgegeven wordt aan de diverse scholen. Voorts wordt gekeken hoe vorm en inhoud gegeven kan worden aan de eerstvolgende scholen op de lijst. In het najaar volgt een update van het IHP dat in 2023 is vastgesteld (het Omnia College is wat naar voren gehaald, scholen hebben plannen om eventueel samen te gaan en de schaalgrootte van kleine scholen).

De heer Klein had verwacht dat de Regiodeal opgenomen zou zijn in het staatje van investeringen.

De heer Matla antwoordt dat de tweede Regiodeal met name is gericht op samenleven in het Sociaal Domein en niet in de fysieke infrastructuur.

De heer Klein vervolgt dat het geld ergens moet landen.

Portefeuillehouder Melissant antwoordt dat bij de tweede Regiodeal niet alleen overheden maar ook anderen kunnen bijdragen aan de cofinanciering. In de raadsinformatiebrief die over twee weken volgt wordt de raad nader geïnformeerd over de cofinanciering.

De heer Hachhouch vraagt waarom voor WBI de kosten zo laat in beeld komen.

De heer Matla antwoordt dat er een investeringsplafond is afgesproken. In eerdere sessies is al aangegeven hoe de investeringen worden gedekt. Er is budget vanuit kapitaallasten die vrijvallen waardoor bij tegenvallers soms wat ruimte is om dit in de exploitatie op te vangen. Als dit in 2026 wordt geplaatst, moeten er vanaf 2027 kapitaallasten lopen. De WBI loopt tot 2035 dus er is nog wat tijd. De kapitaallasten komen op € 50.000 per jaar.

De heer Van der Meijden merkt op dat in 5.2 wordt verwezen naar de uitgangspunten waaruit hij opmaakt dat de bandbreedte van de reserve te hoog dreigde te worden waardoor een afroming van € 2 mln. volgt naar de algemene reserve.

De heer Matla antwoordt dat er een minimum is afgesproken dat is gebaseerd op een berekening van € 3,5 mln. en een berekening van € 5 mln. De reserve Sociaal Domein mag nooit minder zijn dan € 4,25 mln. Als daarboven gekomen wordt, is het mogelijk om af te romen. Er wordt € 4,3 mln. gedoteerd aan de reserve Sociaal Domein waardoor wat ruimte ontstaat om af te romen.

De heer Van der Meijden vervolgt dat er veel middelen vanuit Jeugd naar het Sociaal Domein gaan en verzoekt uit te leggen wat het voordeel als er een reserve Jeugd gevormd zou worden.

De heer Matla antwoordt dat het dan specifieker gemaakt wordt, maar op het moment dat er middelen vanuit Jeugd worden toegevoegd aan de reserve moet ook aan de onderkant van de reserve gedacht worden (€ 4,25). Als er tweemaal een miljoen is gestort moet wellicht de bandbreedte groter zijn omdat de Hervormingsagenda Jeugd aanstaande is. Hij is geen voorstander van een extra post.

De heer Van der Meijden worstelt met het financiële risico van de Hervormingsagenda Jeugd want er wordt geld uit de reserve Sociaal Domein gehaald terwijl bekend is dat de risico’s

aanzienlijk zijn. Hij vraagt hoe hij dit moet interpreteren en of de bandbreedte nog actueel is.

De heer Matla antwoordt dat er voorgaande jaren altijd sprake was van een meeveeroperatie van ongeveer € 1,8 mln. Voor 2028 ligt er nog een opgave van ongeveer € 1 mln. Het risico is in die zin al behoorlijk afgenomen door een structurele compensatie vanuit het Rijk. De Lokale Hervormingsagenda is in september 2024 vastgesteld met een potentiele besparing van € 700.000 tot € 800.000.

De heer Van der Meijden vraagt of er wat meer inzicht gegeven kan worden hoeveel geld in de sociale reserve gelieerd is aan Jeugd.

De heer Matla antwoordt dat alles op één post staat, de laatste jaren zijn er geen gelden op jeugd overgehouden.

De heer Tekir geeft met betrekking tot het IHP aan dat de wethouder enkele ontwikkelingen heeft geschetst die deels bekend zijn, maar deels ook niet. Hij deelt de conclusie dat het IHP een actualisering behoeft. Er worden nu middelen in de reserve gestort voor 2026. Hij vraagt of voor de begroting nog in gesprek gegaan wordt om te bepalen waar deze middelen aan besteed gaan worden.

Wethouder Mager reageert dat sparen gebeurt op een lange termijn. Op basis van de update wil zij met de raad om tafel, maar één en ander is ook afhankelijk van de eventuele bijgestelde volgorde van het IHP. De komende jaren zal er met name gewerkt worden aan het uitvoeren van de projecten die inmiddels door de raad zijn goedgekeurd. Parallel daaraan worden nieuwe projecten ingezet, maar voordat daar echt geld voor nodig is, is het alweer een paar jaar later.

De heer Tekir wil toch graag vernemen wat er in 2026 gedaan gaat worden met inachtneming van het feit dat het IHP niet meer actueel is.

Wethouder Mager herhaalt dat zij met het bijgestelde IHP terugkomt bij de raad en daar volgt een goed gesprek over. Zij kan niet toezeggen of dit lukt voor de begrotingsbehandeling. Er wordt gewerkt aan een Cruyff Court, het ontwikkelen van gymzalen, bouwen van Retranchement, aanpassen duurzaamheid, extra lokalen in verband met groei van scholen. Zij vermoedt niet dat de raad zit te wachten op een werklijstje.

De heer Tekir doelt op het uitvoeringsprogramma 2023-2026 en of dit verloopt conform de planning.

De voorzitter constateert dat de vraag en het antwoord duidelijk zijn. De wethouder doet haar best, maar kan geen toezegging doen.

De heer Bahlmann verzoekt de lijst met kleuren te verstrekken.

Wethouder Mager vermoedt dat de kleuren veranderd zijn ten opzichte van het IHP van 2023.

Taakstellingen
De heer Matla geeft aan dat de taakstelling Subsidies oploopt naar € 600.000 en voor 2026 op € 7.000 na gerealiseerd wordt.

De heer Schefferlie begrijpt dat gelden van het onderwijsachterstandenbeleid worden gebruikt voor deze taakstelling en vraagt of hiermee geen risico’s worden gelopen voor de doelstellingen van het onderwijsachterstandenbeleid.

De heer Matla reageert dat de antwoorden op schriftelijke vragen over dit onderwerp volgende week voorliggen bij het college.

De heer Schefferlie wacht de beantwoording af.

De heer Matla geeft aan dat de taakstelling Sociaal Domein met € 90.000 van DG&J wordt verhoogd. Het niet realiseren van de scootmobielen zorgt voor een verhoging van de taakstelling Sociaal Domein. Avres kan een goede besparing doorvoeren waarmee meer dan de taakstelling gerealiseerd wordt. Voor 2027, 2028 en 2029 wordt het Sociaal Domein zoals nu de verwachting is gerealiseerd. Voor de taakstelling Efficiency Organisatie wordt voor 2026 een deel gebruikt van vacatureruimte/inhuurkosten waarmee dit voor 2026 wordt opgelost.
De kosten van het Sociaal Team die zijn ontstaan bij de aanbesteding werden opgelost vanuit de IZA-gelden maar omdat dit eindig is, moet voor de toekomst een oplossing gevonden worden.
De besparingsopgave Hervormingsagenda wordt in 2026 en 2027 gecompenseerd door het Rijk. Het overschot kan naar de reserve. In 2028 en 209 ontstaat een besparingsopgave op maatregelen die het Rijk neemt en maatregelen vanuit de Lokale Agenda oplopend tot € 1 mln.

De heer Van der Geest ziet in 2028 een overschot van € 600.000, maar als de voorgenomen besparingen niet gerealiseerd worden ontstaat een min van € 300.000. Dit wordt bevestigd.

De heer Tekir merkt op dat de taakstellingen regelmatig met incidenteel geld dan wel onderbesteding ingevuld worden waardoor onzekerheid voor de toekomst ontstaat (nog € 900.000) en dat stelt zijn fractie niet gerust. Hij vraagt of er een plan is hoe hier gekomen wordt of wordt het overgelaten aan het jaarrekeningresultaat.

De heer Matla antwoordt dat de taakstelling onder andere door Avres wordt opgelost en een deel door de herallocatie van de OAB middelen. Achter de schermen wordt continu gewerkt aan het verkrijgen van subsidies en efficiency van de organisatie. In het Sociaal Domein gaat het beter dan destijds werd gedacht. In 2026 kan meer dan € 700.000 bespaard worden. Hij is het eens dat € 900.000 veel geld is.

De heer Tekir vervolgt dat het de bedoeling is dat taakstellingen structureel ingevuld worden.

Wethouder Molengraaf reageert dat al aangegeven is dat geprobeerd wordt om zo veel mogelijk structureel in te vullen, hoewel soms gebruik gemaakt wordt van creatief boekhouden. Dit is een goed onderwerp voor de discussie op 17 juli.

Resumé
De heer Matla geeft aan dat de begroting meerjarig sluitend is. Het aantal nieuwe uitgaven is beperkt. Het financieel beleid is blijvend solide. Uit de eerste twee jaar wordt redelijk wat comfort gehaald. De begroting is op orde en stabiel, mooi om op voort te bouwen in een volgende bestuursperiode.

Overige vragen

De heer Bahlmann informeert hoe groot de taakstelling voor klimaatadaptatie is en of dit een wettelijke verplichting is.

Wethouder De Boer antwoordt dat taakstelling suggereert dat er mogelijk een besparing nodig is. In de toekomst moet geïnvesteerd worden in het weerbaar maken van de stad voor klimaatverandering en er is een wettelijke taak voor de afvoer van overtollig

hemelwater. Er volgt een actualisatie van het GRP waarin deze opgave specifiek wordt meegenomen.

De heer Klein wijst op de indexering van de parkeertarieven. Toen eind 2024 de nieuwe parkeertarieven werden vastgesteld hebben heel veel partijen uit de stad aangegeven dit is de doodsteek voor de binnenstad. In de Perspectiefnota is geen daling van inkomsten opgenomen. Hij vraagt of dit betekent dat er niet minder geparkeerd wordt in de binnenstad.

De heer Matla antwoordt dat er twee metingen zijn uitgevoerd. De opbrengsten zijn 40% hoger en daarom is er geen reden om bij te stellen.

De heer Van Andel informeert of de leges voor bouwen, trouwen, rouwen, gokken niet verhoogd worden.

De heer Matla antwoordt dat de prijs voor paspoorten wettelijk bepaald wordt. De andere zaken worden verhoogd met het voorgenomen percentage.

De heer Van Santen wijst op de bijgestelde investeringsplannen voor hardware en software, de applicaties voor 2026 schuiven door. Cybersecurity wordt gehalveerd. Hij informeert of voor 2027 nog iets volgt.

De heer Matla antwoordt dat de jaarschijf voor ICT jaarlijks wordt opgenomen. Er vindt een structurele conversie plaats van hardware naar Saas-oplossingen. De investeringsbudgetten dalen, de exploitatiebudgetten nemen toe.

De heer Van der Geest wijst op de waterheffing. Uit het GRP worden middelen besteed aan klimaatadaptatie. De investeringen voor 2022, 2023 en 2024 staan nog steeds open. Hij roept het college op kritisch te kijken naar wat er in het nieuwe GRP gestopt wordt wat zorgt voor kosten voor inwoners. Er is nog geld beschikbaar dus dit is niet meteen nodig.

De heer Matla bevestigt dat de jaarschijven niet volledig benut worden, maar er zijn wel grote investeringen aanstaande. Infrastructuur uit de jaren 60 en 70 moet vernieuwd worden.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor het prettige verloop van de bijeenkomst en sluit de vergadering.

Overzicht nog te beantwoorden vragen

Technische - en autonome bijstellingen

Vraag de heer Klein: Wat hebben de DVO's van 2024 en 2025 ons gekost?

Vraag de heer Van der Meijden: Taakstelling DG&J, is de taakstelling nu wel of niet gerealiseerd. Is het realistisch dat het nog in de boeken staat.

Vraag de heer Tekir: Beleidsaanpassing Avres. Wat doet Avres om besparing te realiseren? Graag wat meer toelichting op de manier waarop er bespaard is.

Ruimtevragers

Vraag de heer Van der Meijden: bij nr. 4 Verkiezingen, afscheid/welkom stadsbestuur het onderscheid aan te geven tussen de beide posten.

Vraag de heer Tekir nr. (nr. 6): Het Hamelhuis krijgt subsidie maar niet het hele bedrag. Waarom niet?

Vraag de heer Hachhouch (nr. 25): Waarom schieten de aanbestedingskosten omhoog?

Vraag de heer Klein: Wat is er aangevraagd door de buurthuizen. Hoe zitten de buurthuizen erbij in hun financiële ruimte?

Vraag de heer Tekir (nr. 30): Welke functies (18fte) zijn weggevallen?

Vraag de heer Bahlmann (nr. 30): Voor hoeveel fte wordt financieringsruimte gevraagd, hoeveel fte is inmiddels afgebouwd en hoeveel medewerkers betreft dit?

Investeringsvoorstellen

Vraag de heer Van der Geest: Hoeveel moet de gemeente bijdragen aan de cofinanciering WBI?

Nakijken:
Naar aanleiding van vraag de heer Schefferlie het percentage van het inflatiecijfer CPB (3,2% of 2,6%) checken.

A/M	Indiener	Onderwerp aangegeven in de motie zelf	Naam motie digitaal	Mede-indieners	Stemming	Resultaat
A01	**SB**	Structurele financiering griffie	Structurele financiering ondersteuning gemeenteraad	**Niet** VVD, GA		
~~M01~~	**SB**	~~Veldwerk Gorinchem~~	~~Veldwerk Gorinchem~~	~~Geen~~		AANGEHOUDEN
M02	**SB**	Kleurrijke bloemenpracht in parken en bermen	Kleurrijke bermen	CU/SGP, GA, CDA		
M03	**DG**	Ideeënmarkt met vaste prik	Ideeënmarkt met vaste prik	VVD		
~~M04~~	~~**DG**~~	~~Flitsend Stadhuis~~	~~Flitsend Stadhuis~~	~~Geen~~		INGETROKKEN
M05	**PvdA**	Zicht op rechten: geen regeling onbenut!	Zicht op rechten: geen regeling onbenut!	D66		
M06	**VVD**	Warm welkom voor de ooievaar	Warm welkom voor de ooievaar	Geen		
~~M07~~	~~**CU-SGP**~~	~~Hulp uit andere hoek, stichting Anders~~	~~Hulp uit andere hoek, stichting Anders~~	~~Geen~~		INGETROKKEN
M08	**GA**	Een duurzame Gorcumse wooncarrière	Een duurzame Gorcumse wooncarrière	DG, VVD, SP		
M09	**GA**	Sparen voor een toekomstbestendige stad	Sparen voor een toekomstbestendige stad	Geen		
M10	**D66**	Een toekomst voor Centraal Punt	Een toekomst voor Centraal Punt	SB, DG, PvdA		
M11	**D66**	Grofvuil hoort niet op straat	Grofvuil hoort niet op straat	SB, DG		
~~M12~~	~~**D66**~~	~~Gelijke kansen voor jonge kinderen met voorschoolse educatie~~	~~Gelijke kansen voor jonge kinderen met voorschoolse educatie~~	~~DG, PvdA~~		AANGEHOUDEN
M13	**CDA**	De jeugd moet haar tijd hebben	De jeugd moet haar tijd hebben	Geen		
~~M14~~	~~**CDA**~~	~~Over de brug komen (met de fiets)~~	~~Fietsroute A27~~	~~Geen~~		AANGEHOUDEN
M15	**CDA**	Niet meer van het kastje naar de muur voor de Gezel	Niet meer van het kastje naar de muur voor de Gezel	SB, PvdA, GA		
M16	**SP**	Een duurzaam erfgoedbeleid	Een duurzaam erfgoedbeleid voor het verleden, het heden en de toekomst	GA, D66		
M17	**SP**	De kracht van lokale kennis	De kracht van lokale kennis	Geen		

RAADSVOORSTEL

Datum raadsvergadering:	donderdag 17 juli ’25
Nummer raadsvoorstel:	Z/25/793740 - D-983797 -
Indieners:	fractievoorzitters d.d. 10 juli 2025
Onderwerp:	Instellen en benoemen leden Bestuurscommissie Beroepsprocedure WOO-verzoek

VOORSTEL

De rechtbank Rotterdam heeft de gemeenteraad betrokken in een beroepsprocedure over geheimhouding van een rapport inzake de keuze voor een COA-locatie. De raad is verzocht een verweerschrift in te dienen en eventueel een nieuw besluit te nemen of nadere motivering te geven.

Om efficiënt en doelmatig tot besluitvorming te komen zonder telkens de voltallige raad bijeen te roepen, wordt voorgesteld een Bestuurscommissie Beroepsprocedure WOO-verzoek in te stellen. Deze commissie zal namens de raad besluiten nemen over het in te dienen verweerschrift en andere eventuele processuele besluiten. Opheffing van geheimhouding blijft een bevoegdheid van de voltallige raad.

Voorgesteld wordt om:

1. De Bestuurscommissie Beroepsprocedure WOO-verzoek in te stellen;
2. De Verordening Bestuurscommissie Beroepsprocedure WOO-verzoek Gorinchem vast te stellen;
3. De volgende raadsleden te benoemen tot lid van deze bestuurscommissie:

    - De heer **Klein** namens de fractie van Stadsbelang
    - De heer **Schefferlie** namens de fractie van Democraten Gorinchem
    - Mevrouw **De Groot** namens de fractie van de PvdA
    - De heer **Van Santen** namens de fractie van de VVD
    - De heer **De Pagter** namens de fractie van de CU- SGP
    - De heer **Bahlmann** namens de fractie van de Gorcum Actief
    - De heer **Tekir** namens de fractie van D66
    - Mevrouw **Van Oversteeg** namens de fractie van het CDA
    - De heer **Van Houwelingen** namens de fractie van de SP

AANLEIDING

De rechtbank heeft de gemeenteraad verzocht zich te verweren in een procedure over geheimhouding van een rapport over COA-locatiekeuze. Gezien de aard van de procedure is een spoedige en goed gemotiveerde reactie van de raad noodzakelijk. In de huidige situatie zou hiervoor telkens een voltallige raadsvergadering nodig zijn. Dit is onwerkbaar en onwenselijk.
Op advies van de advocaat wordt daarom voorgesteld een bestuurscommissie in te stellen waarin elke fractie vertegenwoordigd is en stemt naar rato van het aantal raadsleden. Dit voorkomt vertraging en biedt voldoende legitimiteit.

BEOOGD EFFECT
Efficiënte en doelmatige besluitvorming door de raad over processtukken en standpunten in de beroepsprocedure, waarbij de exclusieve bevoegdheid van de raad over geheimhouding behouden blijft.

JURIDISCH KADER
De verordening regelt de bevoegdheden, samenstelling en werkwijze van de commissie.
De geheimhouding op het betreffende rapport is door de raad bevestigd. De rechtbank heeft aangegeven dat zij deze geheimhouding inhoudelijk zal toetsen en de raad in de procedure zal betrekken. De geheimhoudingsregeling is gebaseerd op de Wet open overheid (Woo), artikelen 5.1 en 5.2.
De bevoegdheid tot opheffing van de geheimhouding kan niet gemandateerd worden aan het college of de griffie en moet bij de raad blijven.

ONDERSTEUNING
De bestuurscommissie wordt ondersteund door de griffie. De heer mr. E.J.H. Plambeck van Wille Donker advocaten vertegenwoordigt de raad in rechte.

BIJLAGEN
Verordening Bestuurscommissie Beroepsprocedure WOO-verzoek Gorinchem

ONDERTEKENING

Namens het fractievoorzittersoverleg,

griffier voorzitter

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,
gelezen het advies van dhr. mr. E.J.H. Plambeck van Wille Donker advocaten,
gelezen voorstel Z/25/793740 - D-983797 - van de fractievoorzitters,

Besluit:

1. De Bestuurscommissie Beroepsprocedure WOO-verzoek in te stellen;
2. De Verordening Bestuurscommissie Beroepsprocedure WOO-verzoek Gorinchem vast te stellen;
3. De volgende raadsleden te benoemen tot lid van deze bestuurscommissie:

- De heer **Klein** namens de fractie van Stadsbelang
- De heer **Schefferlie** namens de fractie van Democraten Gorinchem
- Mevrouw **De Groot** namens de fractie van de PvdA
- De heer **Van Santen** namens de fractie van de VVD
- De heer **De Pagter** namens de fractie van de CU- SGP
- De heer **Bahlmann** namens de fractie van de Gorcum Actief
- De heer **Tekir** namens de fractie van D66
- Mevrouw **Van Oversteeg** namens de fractie van het CDA
- De heer **Van Houwelingen** namens de fractie van de SP

Aldus besloten in de raadsvergadering van 17 juli 2025.

griffier, voorzitter,

Verordening Bestuurscommissie Beroepsprocedure WOO-verzoek 2025

Artikel 1. Taken en bevoegdheden bestuurscommissie

1. Aan de Bestuurscommissie Beroepsprocedure WOO-verzoek (hierna: commissie) wordt de bevoegdheid overgedragen om namens de gemeenteraad besluiten te nemen over:

   a) Het indienen van een verweerschrift en andere processtukken in de procedures bij de rechtbank Rotterdam met zaaknummers 24-3808 en 24-7057 (of opvolgende procedures),

   b) Het geven van een nadere motivering,

   c) Het innemen of wijzigen van een standpunt van de raad in deze procedures met uitzondering van besluiten tot het volledig opheffen van de geheimhouding, het intrekken van het beroep of het instellen van hoger beroep.

2. De commissie treedt hiertoe in overleg met de advocaat die de raad in rechte vertegenwoordigt en wordt ondersteund door de griffie.

Artikel 2. Samenstelling bestuurscommissie

1. De commissie bestaat uit één vertegenwoordiger van elke fractie in de gemeenteraad.

2. Iedere fractie wijst een raadslid aan als lid en kan tevens een plaatsvervanger aanwijzen.

3. Ieder lid kan te allen tijde ontslag nemen door schriftelijke kennisgeving aan de raad. De fractie kan een nieuw lid voordragen.

4. De leden kiezen uit hun midden een voorzitter.

5. Iedere fractie heeft in de commissie het aantal stemmen dat gelijk is aan het aantal raadsleden van de fractie.

Artikel 3. Besluitvorming

1. Besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen.

2. Besluiten kunnen ook elektronisch worden genomen, buiten vergadering, mits deze besluiten op de eerstvolgende vergadering van de commissie worden genotuleerd.

3. Besluiten worden alleen genomen als in de vergadering of in de elektronische stemming ten minste de helft van de stemgerechtigde fracties deelneemt.

4. Wanneer de stemmen staken, wordt het voorstel in een volgende vergadering opnieuw ter stemming gebracht. Indien de stemmen wederom staken, is het voorstel verworpen.

Artikel 4. Vergaderfrequentie

De commissie vergadert zo vaak als nodig wordt geacht door de voorzitter of op verzoek van minimaal één fractie.

Artikel 5. Verslaglegging & verantwoording

1. De griffier draagt zorg voor een besluitenlijst van elke vergadering.

2. De besluitenlijst wordt ter kennisname en vaststelling voorgelegd aan de raad in een besloten raadsvergadering.

3. Tijdens deze vergadering kunnen raadsleden vragen stellen over de werkzaamheden en besluiten van de commissie. De voorzitter of diens plaatsvervanger beantwoordt deze vragen.

Artikel 6. Geheimhouding

De vergaderingen van de commissie worden in het belang als bedoeld in artikel 5.1 tweede lid, onder i van de Wet open overheid in beslotenheid gehouden.

Artikel 7. Slotbepalingen

1. Bij twijfel over de betekenis of toepassing van deze verordening of in gevallen waarin de verordening niet voorziet, beslist de commissie.

2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening Bestuurscommissie Beroepsprocedure WOO-verzoek Gorinchem 2025.

3. Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking in het Gemeenteblad en wordt gepubliceerd op: https://lokaleregelgeving.overheid.nl.

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 17 juli 2025.

griffier voorzitter

Notitie

Van	:	Ernst Plambeck
Aan	:	De heer H. Sepers (Gemeenteraad Gorinchem)
Inzake	:	Gemeente Gorinchem / Geheimhouding locaties COA 250540
Datum	:	4 juli 2025
Referentie	:	EP/250540/2025

De rechtbank heeft in de procedures bij de rechtbank Rotterdam de raad betrokken. Zij heeft de raad verzocht om een verweerschrift in te dienen en te informeren of een nieuw besluit, dan wel een nadere motivering zal volgen. Het is aan de raad om te besluiten over de inhoud van de diverse stukken.

In deze notitie wordt geschetst op welke wijze doelmatig en efficiënt afstemming en goedkeuring kan plaatsvinden met betrekking tot de in te dienen stukken en de verdere behandeling van de procedure.

Rol college of griffie

1. Op grond van artikel 160, eerste lid, aanhef en onder f, van de Gemeentewet is het college bevoegd te besluiten namens de raad rechtsgedingen te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij de raad in voorkomende gevallen anders beslist. Op grond van artikel 156, eerste lid, van de Gemeentewet kan de raad aan het college bevoegdheden overdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet.

2. In dit geval is het college, als bevoegd gezag, reeds betrokken in de procedures tegen de weigering om het rapport tot de keuze van een COA-locatie openbaar te maken. In dat geval verzet de aard van de bevoegdheid (het vertegenwoordigen van en besluiten over de standpunten van de gemeenteraad) zich tegen overdracht van de bevoegheid van de raad aan het college.

3. Verder geldt dat in dit geval de aard van de bevoegdheid zich verzet tegen mandaatverlening aan de griffier of andere ambtelijke ondersteuning (artikel 10:3 van de Awb). Het besluit tot geheimhouding op grond van artikel 25 van de Gemeentewet is namelijk een exclusieve bevoegdheid van de raad. Opheffing van geheimhouding kan alleen in een vergadering die door meer dan de helft van de raadsleden is bezocht (artikel 25, vierde lid, van de Gemeentewet).

Voorstel

4. Gelet op het voorgaande kan de raad enkel zijn bevoegdheden uitoefenen tot het afstemmen over en het besluiten tot het indienen van een verweerschrift, het reageren op stukken en het nemen van een besluit of geven van een nadere motivering. Het is echter wel mogelijk dat de raad met toepassing van artikel 156, eerste lid, van de Gemeentewet (deels of geheel) bevoegdheden overdraagt aan een door hem ingestelde bestuurscommissie in de zin van artikel 83 van de Gemeentewet. Daarbij kan, zoals gebruikelijk, de griffie een dergelijke bestuurscommissie ondersteunen.

5. Het is aan de raad om te besluiten tot instelling van een commissie met bijbehorend reglement. Het instellingsbesluit dient te geschieden overeenkomstig artikel 6 van de Bekendmakingswet in de elektronische uitgave van het Gemeenteblad (artikel 3:40 juncto 3:42 van de Awb). Ook dient het instellingsbesluit overeenkomstig artikel 84, derde lid, van de Gemeentewet juncto artikel 19 van de Bekendmakingswet beschikbaar te houden in het aangewezen algemeen toegankelijk elektronisch medium, te weten https://lokaleregelgeving.overheid.nl.

6. Voor een goede opzet van een reglement, waarbij overigens is gekozen voor een verordening, zij gewezen op de Verordening Bestuurscommissie Beroepsprocedure Schiphol van de raad van de gemeente Nieuwkoop. Deze is te vinden via https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR724834/1.

7. Gezien het debat voorafgaand aan de weigering om de geheimhouding op te heffen, is het advies dat iedere fractie wordt vertegenwoordigd in een dergelijke bestuurscommissie en dat niet ieder lid van de bestuurscommissie één stem heeft, maar dat het aantal stemmen correspondeert met het aantal leden dat behoort tot de fractie van het lid.

8. Tevens verdient het aanbeveling dat een dergelijke commissie ook buiten vergadering via elektronische weg besluiten kan nemen, waarna deze tijdens een volgende vergadering worden genotuleerd.

Advies

Het is het advies om aan de raad voor te stellen een bestuurscommissie in te stellen met bijbehorend reglement. Een aantal aandachtspunten voor een dergelijk reglement zijn aangegeven. Op deze wijze kan doelmatig en efficiënt afstemming en goedkeuring plaatsvinden met betrekking tot de in te dienen stukken en de verdere behandeling van de procedure.

* * *

Gemeente Gorinchem
12 JUNI 2025
zaak 777041
document 978829
team SO
groep wabo
| | AANTEKENEN |X| PER POST | | EMAIL

de Rechtspraak
rechtbank Rotterdam

de Gemeenteraad van de gemeente Gorinchem
Postbus 108
4200 AC Gorinchem

Bestuursrecht

bezoekadres
Wilhelminaplein 100/125

correspondentieadres
Postbus 50951, 3007 BM
Rotterdam

t 5.1.2e

Voor veilig e-mailen kijk op:
www.rechtspraak.nl/contact/rdam
www.rechtspraak.nl

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

datum 10 juni 2025
onderdeel A3
contactpersoon 5.1.2e
doorkiesnummer 5.1.2e
ons kenmerk zaaknummer ROT 24 / 7057 WOO DI01
uw kenmerk
bijlage(n)
onderwerp het beroep van 5.1.2e te Gorinchem

Geachte heer/mevrouw,

Over het beroep met zaaknummer ROT 24 / 3808 WOO DI01 deel ik u het volgende mee.

Bij de rechtbank zijn onder de nummers 24-3808 (Dijkhuizen) en 24-7057 (5.1.2e) procedures aanhangig tegen het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gorinchem. In deze procedures gaat het kort gezegd om Woo-verzoeken aan het College over documenten die zien op de keuze voor een COA-locatie aan de Buys Ballotstraat in Gorinchem. In deze procedures heeft het College zich in bestreden besluiten van 5 maart 2024 en 11 juni 2024 op het standpunt gesteld dat een rapport over de keuze van een COA-locatie niet openbaar gemaakt kan worden, omdat de gemeenteraad heeft besloten dat er geheimhouding op rust en dit later opnieuw door de gemeenteraad is bevestigd. Ingevolge artikel 8.8 van de Woo zijn de openbaarmakingsbepalingen van de Woo dan niet van toepassing.

De rechtbank heeft de zaken op 2 juni 2025 op de zitting behandeld in aanwezigheid van eisers en de gemachtigden van het College. Ter zitting is de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 5 maart 2025, ECLI:NL:RVS:2025:894 aan de orde gesteld. In deze uitspraak geeft de Afdeling aan de bestuursorganen en rechtbanken richting over hoe moet worden omgegaan met Woo-verzoeken die tevens betrekking hebben op stukken waarop met toepassing van de Gemeentewet tot geheimhouding is besloten. Uit deze uitspraak volgt dat de geheimhouding inhoudelijk moet kunnen worden getoetst en dat de rechtbank een beroep tegen een Woo-besluit van het College in dat geval dient op te vatten als tevens gericht tegen het besluit over de opheffing van de geheimhouding van de gemeenteraad.

Gelet op deze uitspraak van de Afdeling heeft de rechtbank besloten de gemeenteraad in deze procedures te betrekken en dat de beroepen van eisers mede betrekking hebben op het besluit van de gemeenteraad de op het betreffende rapport rustende geheimhouding niet op te heffen. De beroepschriften van eisers zijn bijgevoegd.

Uw persoonsgegevens en indien van toepassing die van uw cliënt worden, voor zover nodig, voor een goede procesvoering verwerkt in de registratiesystemen van de Rechtspraak.

De zaken tegen het College zijn door de rechtbank op de zitting aangehouden. Met partijen is op de zitting afgesproken dat de zaken verder in beginsel met een schriftelijke stukken- en standpuntuitwisseling zullen worden behandeld.

De rechtbank verzoekt de gemeenteraad binnen 6 weken:
- de op de zaak betrekking hebbende stukken en een verweerschrift in te dienen. De in te zenden stukken moeten in elk geval betreffen de besluiten tot geheimhouding van het rapport en het besluit de geheimhouding niet op te heffen en daarmee samenhangende op de zaak betrekking hebbende stukken.
- het rapport waarop de geheimhouding rust onder toepassing van artikel 8:29 Awb in een afzonderlijke envelop aan de rechtbank toe te sturen.

De rechtbank wijst er nog op dat een besluit tot geheimhouding, dan wel de weigering tot opheffing daarvan gemotiveerd moet worden, zodat de rechtbank de geheimhouding aan de hand daarvan kan toetsen. Mocht de gemeenteraad aanleiding zien een nieuw besluit te nemen of nader te motiveren dan wordt verzocht de rechtbank daarover eveneens binnen 6 weken te informeren.

Als de rechtbank de stukken van de gemeenteraad heeft ontvangen worden de andere partijen in de gelegenheid gesteld daarop te reageren.

Met vriendelijke groet,

De griffier

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1

Gemeente Gorinchem
12 JUNI 2025
zaak 771400
document 978835
team 5.1.2e

de Rechtspraak
rechtbank Rotterdam

POST | | EMAIL

de Gemeenteraad van de gemeente Gorinchem
Postbus 108
4200 AC Gorinchem

Bestuursrecht

bezoekadres
Wilhelminaplein 100/125

correspondentieadres
Postbus 50951, 3007 BM
Rotterdam

t 5.1.2e

Voor veilig e-mailen kijk op:
www.rechtspraak.nl/contact/rdam
www.rechtspraak.nl

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

datum	10 juni 2025
onderdeel	A3
contactpersoon	5.1.2e
doorkiesnummer	5.1.2e
ons kenmerk	zaaknummer ROT 24 / 3808 WOO DI01
uw kenmerk	
bijlage(n)	
onderwerp	het beroep van 5.1.2e te Gorinchem

Geachte heer/mevrouw,

Over het beroep met zaaknummer ROT 24 / 3808 WOO DI01 deel ik u het volgende mee.

Bij de rechtbank zijn onder de nummers 24-3808 (5.1.2e) en 24-7057 5.1.2e) procedures aanhangig tegen het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gorinchem. In deze procedures gaat het kort gezegd om Woo-verzoeken aan het College over documenten die zien op de keuze voor een COA-locatie aan de Buys Ballotstraat in Gorinchem. In deze procedures heeft het College zich in bestreden besluiten van 5 maart 2024 en 11 juni 2024 op het standpunt gesteld dat een rapport over de keuze van een COA-locatie niet openbaar gemaakt kan worden, omdat de gemeenteraad heeft besloten dat er geheimhouding op rust en dit later opnieuw door de gemeenteraad is bevestigd. Ingevolge artikel 8.8 van de Woo zijn de openbaarmakingsbepalingen van de Woo dan niet van toepassing.

De rechtbank heeft de zaken op 2 juni 2025 op de zitting behandeld in aanwezigheid van eisers en de gemachtigden van het College. Ter zitting is de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 5 maart 2025, ECLI:NL:RVS:2025:894 aan de orde gesteld. In deze uitspraak geeft de Afdeling aan de bestuursorganen en rechtbanken richting over hoe moet worden omgegaan met Woo-verzoeken die tevens betrekking hebben op stukken waarop met toepassing van de Gemeentewet tot geheimhouding is besloten. Uit deze uitspraak volgt dat de geheimhouding inhoudelijk moet kunnen worden getoetst en dat de rechtbank een beroep tegen een Woo-besluit van het College in dat geval dient op te vatten als tevens gericht tegen het besluit over de opheffing van de geheimhouding van de gemeenteraad.

Gelet op deze uitspraak van de Afdeling heeft de rechtbank besloten de gemeenteraad in deze procedures te betrekken en dat de beroepen van eisers mede betrekking hebben op het besluit van de gemeenteraad de op het betreffende rapport rustende geheimhouding niet op te heffen. De beroepschriften van eisers zijn bijgevoegd.

Uw persoonsgegevens en indien van toepassing die van uw cliënt worden, voor zover nodig, voor een goede procesvoering verwerkt in de registratiesystemen van de Rechtspraak.

De zaken tegen het College zijn door de rechtbank op de zitting aangehouden. Met partijen is op de zitting afgesproken dat de zaken verder in beginsel met een schriftelijke stukken- en standpuntuitwisseling zullen worden behandeld.

De rechtbank verzoekt de gemeenteraad binnen 6 weken:
- de op de zaak betrekking hebbende stukken en een verweerschrift in te dienen. De in te zenden stukken moeten in elk geval betreffen de besluiten tot geheimhouding van het rapport en het besluit de geheimhouding niet op te heffen en daarmee samenhangende op de zaak betrekking hebbende stukken.
- het rapport waarop de geheimhouding rust onder toepassing van artikel 8:29 Awb in een afzonderlijke envelop aan de rechtbank toe te sturen.

De rechtbank wijst er nog op dat een besluit tot geheimhouding, dan wel de weigering tot opheffing daarvan gemotiveerd moet worden, zodat de rechtbank de geheimhouding aan de hand daarvan kan toetsen. Mocht de gemeenteraad aanleiding zien een nieuw besluit te nemen of nader te motiveren dan wordt verzocht de rechtbank daarover eveneens binnen 6 weken te informeren.

Als de rechtbank de stukken van de gemeenteraad heeft ontvangen worden de andere partijen in de gelegenheid gesteld daarop te reageren.

Met vriendelijke groet,

De griffier

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1

Gemeente Gorinchem

Raadsvoorstel: Z/25/791888/D-978412
Onderwerp: **Perspectiefnota 2026**

Datum: 10 juni 2025
Portefeuillehouder: Marjo Molengraaf
I&O: 3 juli 2025
Raadsvergadering: 17 juli 2025
Opsteller: Dursun, Enez
Geeft voorstel begrotingswijziging: Nee

Onderwerp:
Perspectiefnota 2026-2029
Voorstel:
Wij stellen u voor: 1. De perspectiefnota 2026-2029 *(D-978901)* vast te stellen. 2. En daarmee in te stemmen met: 2.1 De opgenomen financiële uitgangspunten. 2.2 De voornemens tot bijstelling van de begroting, het investeringsplan en de reserves. 2.3 De dekkingsbronnen om nieuwe investeringen mogelijk te maken. 3 De besluitvorming over de perspectiefnota 2026-2029 te betrekken bij het opstellen van de begroting 2026.
Aanleiding:
Jaarlijks bieden wij, als kader voor de begroting van het volgende jaar, de perspectiefnota aan. In de perspectiefnota worden de (financiële) uitgangspunten voor de begroting uiteengezet en worden voorstellen tot bijstellingen gedaan.
Beoogd effect:
Het vaststellen van de financiële kaders voor de begroting 2026.
Argumenten:
1.1 Het opstellen van de perspectiefnota is conform het gestelde in de financiële verordening. In de financiële verordening is opgenomen dat het college jaarlijks een perspectiefnota voorlegt aan de gemeenteraad. Het vaststellen van deze nota is een bevoegdheid van de gemeenteraad. *2.1 t/m 2.3 De perspectiefnota bevat uitgangspunten voor de bijstelling van het meerjarenperspectief en voornemens tot bijstellingen van de begroting en het investeringsplan.* Met het vastleggen van de uitgangspunten voor het opstellen van de begroting geeft de raad aan met welke percentages, indexeringen, etc. de in de begroting opgenomen budgetten, tarieven en dergelijke worden aangepast en doorgerekend. De opgenomen onderwerpen zijn kritisch getoetst om onze begroting op orde te houden. Bij nieuwe investeringen wordt gebruik gemaakt van bestaande of alternatieve dekkingsbronnen, zodat de schulden niet verder oplopen. *3.1 De besluitvorming over de perspectiefnota wordt uitgewerkt in de begroting.* De Perspectiefnota bevat uitgangspunten en bijstellingen die worden verwerkt in de begroting 2026. Bij het vaststellen van de begroting worden de budgetten formeel bekrachtigd en beschikbaar gesteld voor de uitvoering.

Stadhuisplein 1
Postbus 108
4200AC Gorinchem
T 140183
F 0183-630540
E gemeente@gorinchem.nl
I www.gorinchem.nl

Risico's:
De perspectiefnota is opgesteld op basis van de meest actuele financiële inzichten. In de meicirculaire zijn de ontwikkelingen van het gemeentefonds opgenomen, de uitkomsten daarvan zijn in de perspectiefnota verwerkt.
Financiën:
In de perspectiefnota is een actueel financieel meerjarenperspectief opgenomen. Ook is er een actueel overzicht van de geplande (nieuwe) investeringen opgenomen. De uitkomsten van het gemeentefonds zijn in de overzichten verwerkt.
Participatie:
N.v.t.
Communicatie:
De perspectiefnota 2026 wordt op de gemeentewebsite gepubliceerd. Tevens is er een persbericht verspreid.
Duurzaamheid:
N.v.t.
Vervolgproces:
De perspectiefnota 2026-2029 wordt verder verwerkt in de begroting 2026 en meerjarenbegroting 2027-2029.
Bijlagen:
1. Perspectiefnota 2026-2029.

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 16 juni 2025
Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:

Wij stellen u voor:

1. De perspectiefnota 2026-2029 vast te stellen.
2. En daarmee in te stemmen met:
   2.1 De opgenomen financiële uitgangspunten.
   2.2 De voornemens tot bijstelling van de begroting, het investeringsplan en de reserves.
   2.3 De dekkingsbronnen om nieuwe investeringen mogelijk te maken.
3. De besluitvorming over de perspectiefnota 2026-2029 te betrekken bij het opstellen van de begroting 2026.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 17 juli 2025

Griffier, Voorzitter,

Gemeente Gorinchem

Perspectiefnota 2026-2029

Inhoudsopgave

1 Inleiding 2

2 Financiële ontwikkelingen 5

2.1 Technische- en autonome bijstellingen 6
2.2 Ontwikkelingen gemeentefonds 10
2.3 Ruimtevragers 11

3 Investeringen 16

3.1 Investeringsplafond 16
3.2 Investeringsvoorstellen 17

4 Overige ontwikkelingen 19

5 Bijlagen 22

5.1 Bijgestelde investeringsplanning 22
5.2 Uitgangspunten 23

1 Inleiding

Aan de slag voor Gorinchem
‘En nu aan de slag!’ Onder deze titel verscheen aan het begin van deze bestuursperiode het collegeprogramma. Dit programma is een nadere uitwerking van de plannen en ambities uit het coalitieakkoord ‘Voor Gorinchem!’ en daarmee onze belofte aan de stad. Beide titels bij elkaar vatten goed samen waar we als college de afgelopen jaren op hebben ingezet. Samen aan de slag voor Gorinchem!
Gorinchem kent flinke uitdagingen op het gebied van wonen, klimaat, bereikbaarheid, stedelijke ontwikkeling, leefbaarheid, jeugdzorg en armoedebestrijding. Op deze onderwerpen, en op verschillende langer lopende dossiers, hebben we in de afgelopen jaren mooie stappen kunnen zetten. We realiseerden het overgrote deel van het collegeprogramma en geven daarmee invulling aan onze belofte aan Gorinchem.

Investeren in Gorinchem
Het zijn financieel uitdagende tijden. Dat betekent keuzes maken. Keuzes welke onderwerpen we het belangrijkst vinden, waar we wel en niet verder aan de slag gaan en waar we onze beperkte financiële middelen voor gebruiken. Zo hebben we in de afgelopen jaren volop kunnen investeren in Gorinchem. Als gemeentebestuur namen we besluiten over de realisatie van een nieuw zwembad, cultuurhuis en de benodigde investeringen in schoolgebouwen. We werkten aan de verduurzaming van onze stad en pakten de kwaliteit van onze wegen en de uitstraling van de vesting aan. We ontwikkelden beleid om ons erfgoed te behouden voor volgende generaties en zetten in op het ontvangen van meer mensen die Gorinchem komen ontdekken. Met de nieuwe integrale samenlevingsvisie realiseerden we een nog meer dekkend sociaal beleid voor wie hulp nodig heeft.

Financieel solide beleid
In de laatste perspectiefnota van deze bestuursperiode brengen we geen nieuw beleid in. We zetten in op de verdere uitwerking, uitvoering en continuïteit van beleid. We zijn terughoudend geweest in het opnemen van financiële ruimtevragers. Waarbij we uiteraard alert zijn op actuele ontwikkelingen en noodzakelijke investeringen.
Vorig jaar hebben we al geanticipeerd op teruglopende financiële middelen vanuit de Rijksoverheid. Als college en raad namen we onze verantwoordelijkheid om stappen te zetten richting een sluitende begroting. Door dit financieel solide beleid, is het dit jaar niet nodig om aanvullende bezuinigingsmaatregelen te treffen. Vorig jaar is wel een aantal taakstellingen opgenomen in de begroting, die nog verder uitgewerkt moeten worden. Dat doen we in deze perspectiefnota voor 2026. Een aantal taakstellingen moet nog verder worden ingevuld voor de jaren na 2026. Hiermee kunnen we inspelen op de actuele financiële situatie en middelen die door het Rijk beschikbaar worden gesteld en nemen we alleen de maatregelen die echt nodig zijn.
Onze perspectiefnota is financieel meerjarig sluitend. Tegelijkertijd is blijvend zorgvuldig financieel beleid nodig, omdat het saldo slechts een klein bedrag is, vergeleken met het totaal van onze begroting. Met deze perspectiefnota zetten we een grote stap naar een meerjarig sluitende begroting voor de volgende bestuursperiode. En geven daarmee de ruimte aan een nieuw bestuur om keuzes te maken voor die periode. Waar wij vorig jaar maatregelen moesten treffen om de begroting sluitend te houden, zien we in veel andere gemeenten dat dit jaar bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen. Een blijvende inzet richting regering en Tweede Kamer voor voldoende middelen voor gemeenten blijft dan ook nodig om te voorkomen dat lokale voorzieningen in Nederland verdwijnen.

Accenten
De perspectiefnota bevat natuurlijk nog een aantal accenten voor het laatste deel van deze bestuursperiode. De komende jaren staat de realisatie van verschillende onderwijsgebouwen gepland. We blijven sparen en gebruiken een deel van de investeringsruimte in deze perspectiefnota om extra in te zetten op de uitvoering

van het IHP. We bereiden ons voor op een eerste deel van ons eigen aandeel in de transformatie van de Schelluinsestraat, en we werken aan de uitgifte van bedrijventerrein Groote Haar.
We zetten onze schouders onder de werkzaamheden die in gang zijn gezet, zoals de realisatie van het nieuwe zwembad, het cultuurhuis, de uitrol van het warmtenet, de herinrichting van de Banneweg en de aanpak van fietsknelpunten. We blijven alert op kansen die zich voordoen om de financiering voor onze plannen voor elkaar te krijgen. Dat doen we onder andere door intensiever samenwerking in de regio en inzet op lobby.
We zetten Gorinchem centraal bij onze citymarketing. We zijn trots op onze vesting en zetten de hele stad in de spotlights. Daarbij is goed onderhoud ons visitekaartje. We blijven investeren in de kwaliteit van cultuur in onze gemeente. Daarnaast behouden we ontmoetingsplaatsen in de stad, zoals wijkcentra en het Natuurcentrum. Het stadhuis ontwikkelen we verder tot huis van de stad. De komst van het werkcentrum en ons vernieuwde dienstverleningsconcept, vraagt om een inrichting van de ontvangstruimte van ons stadhuis die past bij de ambitie om bereikbaar en dienstverlenend te zijn.
In samenwerking met onderwijs en organisaties die zich bezig houden met jongeren werken we aan een pedagogisch educatief ecosysteem. Door middel van Preventie met Gezag voorkomen we dat jongeren in zwaardere problematiek terecht komen. Samenwerking met anderen blijft essentieel voor alles wat we als gemeente doen. We blijven inzetten op samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Mooie voorbeelden daarvan zijn de beroepencampus en het i_lab. Alleen samen kunnen we de uitdagingen waar we voor staan aanpakken.

Verder aan de slag
In de komende tijd is nog veel te doen. Samen met de gemeenteraad, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties blijven we dan ook volop inzetten op wat in Gorinchem moet gebeuren. We willen op deze plek iedereen met wie we in deze bestuursperiode samen aan de slag mogen voor Gorinchem hartelijk danken voor de samenwerking. We zien er naar uit om ook in dit laatste deel van de periode samen aan de stad te blijven werken. Verder aan de slag dus!

Het college van burgemeester en wethouders, 16 juni 2025

Opbouw perspectiefnota
In hoofdstuk 1 is de beleidsmatige inleiding opgenomen.

In hoofdstuk 2 wordt het financiële meerjarenperspectief gepresenteerd. In dit hoofdstuk worden de voorgestelde bijstellingen samengevat. In paragraaf 2.1 worden de technische- en autonome bijstellingen nader toegelicht. In paragraaf 2.2 wordt ingegaan op de ontwikkelingen van het gemeentefonds. Vervolgens worden de ruimtevragers in paragraaf 2.3 weergegeven, oftewel de onderwerpen waarvoor extra middelen nodig zijn.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de investeringsopgave voor de komende jaren. Hierbij wordt in paragraaf 3.1 aandacht besteed aan het investeringsplafond en in paragraaf 3.2 worden de afzonderlijke investeringsvoorstellen weergegeven.

In hoofdstuk 4 wordt een overzicht van overige relevante ontwikkelingen weergegeven, waaronder de stand van zaken van de uitvoering van de taakstellingen die in de begroting 2025-2028 zijn opgenomen.

Tot slot bevat hoofdstuk 5 de bijlagen. In paragraaf 5.1 wordt een overzicht gepresenteerd van investeringen die in de tijd zijn doorgeschoven en daardoor effect hebben op de kapitaallasten en in paragraaf 5.2 zijn de gehanteerde uitgangspunten opgenomen.

2 Financiële ontwikkelingen

De financiële ontwikkelingen voor 2026 en verder worden in de volgende hoofdstukken uiteengezet. Voorafgaand aan die uiteenzetting geven we een samenvatting van het financieel meerjarenperspectief.

Financiële ontwikkelingen (bedragen x €1.000; - = nadeel)	2026	2027	2028	2029
Actueel begrotingssaldo	**477**	**126**	**994**	**1.772**
Technische- en autonome bijstellingen	-866	-2.429	-2.730	-2.928
Gemeentefonds	4.223	4.793	4.408	4.661
Ruimtevragers	-2.502	-2.257	-1.965	-1.815
Investeringen	0	-49	-43	-262
Bijgesteld meerjarenperspectief	**1.332**	**184**	**664**	**1.429**

De meicirculaire is financieel verwerkt in het bovenstaande overzicht.

In de volgende hoofdstukken lichten we de verschillende onderdelen van deze financiële ontwikkelingen nader toe.

Het begrotingssaldo 2026 bedraagt circa 0,8% van de totale begroting.

2.1 Technische- en autonome bijstellingen

Ieder jaar worden de begrotingsbudgetten geactualiseerd op basis van Cao-ontwikkelingen, areaalontwikkelingen en prijsontwikkelingen. Ook de stijging van het aantal woningen en (eventuele) bijstellingen van tarieven leiden tot financiële aanpassing van de begroting. De basis hiervoor ligt in de ramingen van het Centraal Planbureau (CPB), dan wel in de uitgangspunten die gehanteerd zijn bij de meicirculaire. Daarnaast leiden andere technische- en autonome ontwikkelingen tot het bijstellen van de begroting. Voor het jaar 2026 en verder wordt rekening gehouden met de volgende bijstellingen.

Nr.	Technische- en autonome bijstellingen (bedragen x € 1.000; - = nadeel)	2026	2027	2028	2029
1	Loonindex (1,13%)	-98	-795	-795	-795
2	Prijsindex prijsgevoelige budgetten (3,2%)	-1.173	-1.177	-1.145	-1.144
3	Subsidie-index (2,17%)	-138	-135	-122	-122
4	Index belastingen, tarieven en areaal (3,2%)	457	458	458	458
5	Actualiseren investeringen (faseringen, gereedmeldingen en indexeringen) (3,2%)	285	63	-70	-193
6	Treasury resultaat	300	150	-75	-150
7	Verbonden partijen loon- en prijsindex	-936	-1.033	-1.021	-1.021
8	DG&J Aanpassing Beleid	-91	-91	-91	-91
9	SOJ Aanpassing beleid	34	34	34	34
10	Avres Aanpassing beleid	366	366	366	366
11	Nog in te vullen taakstelling Sociaal Domein	-309	-309	-309	-309
12a	Waardlanden	-144	-144	-144	-144
12b	Doorberekening loon- en prijsindex Waardlanden in afvalstoffenheffing	216	216	216	216
12c	DVO's Waardlanden	3	3	3	3
13	Storting voorziening Riool	-63	-63	-63	-63
14	Dividend BNG en Stedin	200	200	200	200
15	Bredere inzet Brede scholen	-40			
16	Areaaluitbreiding openbaar groen en wegen	-102	-102	-102	-102
17	Begraafrechten	-100	-100	-100	-100
18	Verhuuropbrengst gebouw C	-118	-118	-118	-118
19	Woo-budget		63	63	63
20	Aflossingsreserve	500			
21	Havens en cruiseschepen	120	120	120	120
22	Wet op de lijkbezorging	-35	-35	-35	-35
	Totaal technische- en autonome bijstellingen	**-866**	**-2.429**	**-2.730**	**-2.928**

1. Loonindex
De nieuwe Cao voor gemeenten geldt van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027. Op 1 januari 2026 worden de salarisschalen nominaal verhoogd met € 35. Vervolgens vindt op 1 juli 2026 een loonstijging van 1,25% plaats, gevolgd door een verdere stijging van 1,6% op 1 januari 2027.

We houden rekening met een stijging van de totale loonsom in 2026 met 1,13% (€ 35 is 0,5% van de totale loonsom + 0,63% voor een half jaar) en in 2027 met 1,6%.

De berekening van de loonstijgingen geeft een indicatie van de verwachte verhogingen. De definitieve salarisschalen zijn op dit moment nog niet door de VNG vastgesteld. Zodra deze beschikbaar zijn, kunnen de exacte bedragen worden opgenomen in de begroting voor 2026.

2. Prijsindex prijsgevoelige budgetten
De prijsgevoelige budgetten worden geïndexeerd met 3,2%, conform de raming van het CPB.

3. Subsidie-index
Voor de gesubsidieerde instellingen hanteren wij een index van 2,17% (het gemiddelde van 1,13% voor lonen en 3,2% voor prijsstijgingen).

4. Index belastingen en tarieven (3,2%)
Dit betreft met name de OZB verhoging voor woningen en niet-woningen.

5. Actualiseren investeringen
De geplande investeringen zijn integraal beoordeeld qua planning en fasering. Daar waar sprake is van een bijstelling van de planning, leidt dit tot een verschuiving in de kapitaallasten. Een overzicht van de bijgestelde investeringsplanning is te vinden in bijlage 5.1.

6. Treasury resultaat
Door met name het verschuiven van de investeringen is er op korte termijn minder financiering nodig dan begroot. Hierdoor is het mogelijk incidenteel een deel van de begrote rentelasten te verlagen. In 2028/2029 zal dit leiden tot een nadeel.

7. Verbonden partijen loon- en prijsindex
Voor de bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen (GR-en) volgen we de begrotingen van die GR-en, zoals opgenomen in zienswijzestukken die onlangs aan de raad zijn aangeboden.

8./9./10. DG&J, SOJ en Avres Aanpassing beleid
Conform de zienswijzeprocedure worden beleidsaanpassingen van deze GR-en verwerkt in de perspectiefnota.

11. Nog in te vullen taakstelling Sociaal Domein
Beleidsaanpassingen bij Avres leveren een financieel voordeel op. Voor het Sociaal Domein staat nog een taakstelling open. Daarom wordt voorgesteld om de voordelen van de beleidsaanpassingen bij Avres in te zetten voor de taakstelling Sociaal Domein.

12a&b. Waardlanden
De lasten voor de afvalinzameling (en bedrijfsvoering) nemen met € 278.000 toe, terwijl de lasten voor de afvalverwerking mede als gevolg van het gevoerde afvalstoffenbeleid met € 134.000 afnemen. De toename van de lasten voor afvalinzameling wordt vooral veroorzaakt door gevolgen van de Cao-afspraken en de overige bedrijfsvoeringskosten (zie zienswijzestukken die onlangs aan de raad zijn aangeboden). Het saldo van € 144.000 wordt doorberekend in het tarief Afvalstoffenheffing 2026. Dit geldt ook voor de meerkosten voor de

DVO Inzameling bijplaatsingen van € 72.000. Per saldo wordt € 216.000 doorberekend in het tarief Afvalstoffenheffing 2026.

12c DVO's Waardlanden
In de concept begroting 2026 houdt Waardlanden rekening met de voorlopige bedragen van de herziene dienstverleningsovereenkomsten. Ten opzichte van onze begroting, jaarschijf 2026 zijn de verschillen per saldo marginaal (€ 3.000).

13. Storting voorziening Riool
Specifiek voor het onderdeel straatvegen dalen de lasten met € 162.000 en voor de verwerking van straatvuil stijgen de lasten met € 36.000, per saldo een voordeel van € 126.000. Een deel van de kosten voor straatvegen en verwerking straatvuil (50%) wordt regulier doorberekend in de berekening van het tarief Riolering. Nu de kosten dalen, wordt 50% van het voordeel van € 126.000 toegevoegd aan de egalisatievoorziening Riolering.

14. Dividend BNG en Stedin
Als gevolg van de energietransitie had Stedin kapitaal nodig. Dit zorgde voor onzekerheid over de dividenduitkering. Inmiddels heeft het Rijk een aandelenbelang genomen in Stedin waardoor de stabiliteit is toegenomen. Hierdoor is de verwachting dat de dividendinkomsten zekerder zijn. Ook het dividend van BNG is de laatste jaren structureel hoger dan begroot. De verwachte dividendinkomsten zijn dan ook verhoogd.

15. Bredere inzet Brede Scholen
De kostenbesparing als gevolg van de bredere inzet van de wijkfunctie van de Brede Scholen voor zaken die ruimte vragen, wordt in 2026 nog niet volledig gerealiseerd.

16. Areaaluitbreiding openbaar groen en wegen
Door ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving, zoals nieuwbouwprojecten, herinrichtingen en ambities op het gebied van biodiversiteit, neemt het areaal aan openbaar groen en verhardingen toe. Dit brengt structurele extra kosten met zich mee voor het beheer en onderhoud.

17. Begraafrechten
De ontvangsten uit begraafrechten betreffen in de meeste gevallen afkoopsommen. Deze komen ten gunste van de voorziening waar vervolgens elk jaar een jaarschijf uit wordt onttrokken. Het bedrag van de verhoging van de afkoopsommen komt daardoor maar voor een klein deel direct ten gunste van een begrotingsjaar. Hierdoor worden de begrote opbrengsten voorlopig niet gehaald.

18. Verhuuropbrengst gebouw C
In de perspectiefnota 2025 is opgenomen extra huur te generen met gebouw C. De interesse in dit gebouw is echter beperkt. Daarnaast wordt het nu gebruikt als werkruimte gedurende de periode dat het Stadhuis wordt aangesloten op het warmtenet.

19. Woo-budget
Voor de Wet open overheid (Woo) ontvangt de gemeente vanaf 2022 via de algemene uitkering structurele middelen voor actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen. Daarnaast ontvangen we tot en met 2026 ook incidentele middelen voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. Deze incidentele middelen eindigen vanaf 2027, maar het uitgavenbudget is wel structureel geraamd en kan dus vrijvallen.

20. Aflossingsreserve
In de perspectiefnota 2025 is € 500.000 vanuit het begrotingssaldo 2026 ingezet voor het investeringsplafond.

In de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2024 wordt voorgesteld om € 500.000 te storten in de aflossingsreserve. Hierdoor kan de in 2026 geraamde storting in de aflossingsreserve worden teruggedraaid.

21. Havens en cruiseschepen
Het aantal cruiseschepen dat Gorinchem aandoet, is hoger dan oorspronkelijk geraamd. De liggelden en administratiekosten zorgen structureel voor extra baten van € 120.000. Om deze hogere opbrengst te blijven realiseren, is wel inzet nodig. Zie hiervoor ruimtevrager 28.

22. Wet op de lijkbezorging
Het komt steeds vaker voor dat de gemeente kosten moet maken voor inwoners die geen middelen hebben voor de organisatie van een uitvaart. Hierdoor zijn er structureel extra middelen nodig.

2.2 Ontwikkelingen gemeentefonds

De ontwikkeling van het gemeentefonds wordt jaarlijks in de diverse circulaires nader toegelicht. De meicirculaire 2025 vormt een belangrijk kader voor de begroting 2026.

Gemeentefonds (bedragen x € 1.000; - = nadeel)	2026	2027	2028	2029
Bijstellingen Algemene uitkering	4.223	4.793	4.408	4.661
Hervormingsagenda (Jeugd) o.b.v. meicirculaire	1.307	1.160	-262	-263
Storting reserve Sociaal Domein	-1.307	-1.160		
Besparingsopgave Hervormingsagenda Jeugd			262	263
Totaal Gemeentefonds	**4.223**	**4.793**	**4.408**	**4.661**

In de meicirculaire is de terugval van het gemeentefonds door het Rijk vanaf 2026 gedempt met structureel ruim €400 mln. per jaar, hetgeen voor onze gemeente vanaf 2026 een structureel voordeel geeft van ongeveer €1 mln per jaar.

De Hervormingsagenda Jeugd heeft een groot effect op het gemeentefonds. Dit effect wordt door het Rijk vooralsnog doorgeschoven naar 2028. Voorgesteld wordt het voordeel van deze verschuiving in 2026 en 2027 toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein. Daarnaast wordt voorgesteld het extra nadeel van deze verschuiving vanaf 2028 te dekken door het verhogen van de besparingsopgave Hervormingsagenda Jeugd. Voor de omvang van deze besparingsopgave verwijzen wij u naar hoofdstuk 4 Overige ontwikkelingen. Op de extra bijdrage van het Rijk is in de jaren 2026/2027 de besparing van de lokale keuzes al in mindering gebracht.

2.3 Ruimtevragers

In dit hoofdstuk zijn de ruimtevragers opgenomen waarvan wordt voorgesteld om deze te verwerken in de begroting 2026-2029. In de tabel zijn de financiële effecten van deze ontwikkelingen opgenomen. Onder de tabel wordt toegelicht waarom het nodig is om deze kosten te maken. In deze perspectiefnota zijn we kritisch geweest op het opnemen van nieuwe ruimtevragers. Bij de perspectiefnota en begroting 2025 hebben we diverse maatregelen moeten treffen om de begroting op orde te krijgen en houden. Dat maakt dat er ook in deze perspectiefnota weinig ruimte is voor nieuwe zaken die om financiële middelen vragen.

Nr.	Ruimtevragers (bedragen x € 1.000; - = nadeel)	2026	2027	2028	2029
1	Griffierechten en proceskosten	-29	-29	-29	-29
2	Activiteitenbudget Gorcums museum	-30			
3	Stadsecologie uitvoeringsbudget	-20			
4	Verkiezingen, afscheid/welkom stadsbestuur	-62			
5	Onderhoud kunstcollectie		-30		
6	Hamelhuis	-37	-37	-37	-37
7	Subsidie cultuurparticipatie	-10	-10	-10	-10
8	Inrichting Jenaplanschool en Montessorischool	-45			
9	Noodlokalen Yulius	-70			
10a	BRP op orde	-200	-200	-200	
10b	Dekking extra opbrengsten BRP	50	50	50	
11	Leegstand 't Gilde	-110	-110		
12	Taakstelling besparing MJOP Vastgoed	-247	-247	-247	-247
13	Groot en klein onderhoud MJOP (Civiele kunstwerken en publieke objecten)	-251	-251	-251	-251
14	Uitvoeringskosten MJOP	-60	-60	-60	-60
15	Maaibeheer stadswallen	-25	-25	-25	-25
16	Ondernemersfonds	-62	-62	-62	-62
17	Huishoudelijke ondersteuning	-300	-300	-300	-300
18a	Individuele begeleiding	-80			
18b	Dekking reserve Sociaal Domein	80			
19	Dagbesteding en individuele begeleiding	-475	-475	-475	-475
20a	Odensehuis	-75			
20b	Dekking reserve Sociaal Domein	75			
21	Wmo voorzieningen	-40	-40	-40	-40
22	Scootmobielen	-100	-100	-100	-100
23	Overige verplaatsingsmiddelen Wmo	-50	-50	-50	-50
24	MolenHopper	-165	-197	-230	-230
25a	Automaatje	-30			
25b	Dekking reserve Sociaal Domein	30			
26	Dekking Wmo onvoorzien	205	205	205	205
27a	Gorcumpas	pm	pm		
27b	Dekking reserve Sociaal Domein	pm	pm		
28	Bijdrage GCM	-50	-50		
29	Formatie Griffie	-135	-135	pm	pm
30	Personeelskosten organisatie	-154	-104	-104	-104

Nr.	Ruimtevragers (bedragen x € 1.000; - = nadeel)	2026	2027	2028	2029
31	Erfgoed uitvoeringsbudget	-30			
	Totaal	**-2.502**	**-2.257**	**-1.965**	**-1.815**

1. Griffierechten en proceskosten
De laatste jaren zien we een toename in griffierechten en proceskosten door langlopende dossiers of meer zaken waarin de rechter bepaalt dat de gemeente de griffierechten en proceskosten moet vergoeden.

2 Activiteitenbudget Gorcums museum
Op dit moment wordt er een vaste presentatie in het Gorcums Museum gerealiseerd. Er is echter geen budget voor jaarlijks wisselende content. Om de presentatie aantrekkelijk en relevant te houden voor de stad, is het belangrijk een wisselend element toe te voegen en wordt er voor 2026 een budget van € 30.000 aangevraagd.

3. Stadsecologie uitvoeringsbudget
In het afgelopen jaar zijn de voorbereidingen gestart voor het uitvoeringsprogramma Bliekse natuur, om invulling te geven aan de ambitie om Gorinchem radicaal te vergroenen. Voor de uitvoering van dit beleid is een uitvoeringsbudget nodig.

4. Verkiezingen, afscheid/welkom stadsbestuur
In maart 2026 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Naar verwachting heeft dit tot gevolg dat de samenstelling van de raad wijzigt en we afscheid nemen van een aantal raadsleden en nieuwe raadsleden verwelkomen. Voor nieuwe raadsleden hebben we ook een introductieprogramma. Daarnaast verwachten we kosten te maken voor de vorming van een nieuwe college.

5. Onderhoud kunstcollectie
Conform de overeenkomst die de gemeente Gorinchem in 1982/1983 met de Historische Vereniging Oud-Gorcum is aangegaan, is de gemeente huisvader over de (historische) collectie. Daaronder valt o.a. een goede registratie en verzekering. Voor een volledige registratie moet eenmalig de collectie buiten het museum en het depot in beeld worden gebracht.

6. Hamelhuis
De subsidierelatie met het Hendrick Hamelmuseum is geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie is besloten de subsidie voort te zetten. We verwijzen u hiervoor naar de onlangs verzonden raadsinformatiebrief.

7. Subsidie cultuurparticipatie
Onder begeleiding van Stichting De Spreekkamer is binnen het project Geworteld in Gorinchem een betrokken en diverse community ontstaan in de Haarwijk. Deze samenwerking heeft geleid tot waardevolle ontmoetingen, persoonlijke verhalen en zichtbare verbinding in de wijk. Onder de deelnemers leeft een sterke wens om de ontstane community voort te zetten. Stichting De Spreekkamer onderzoekt daarom de mogelijkheid om zich om te vormen tot Stichting Geworteld in Gorinchem. Deze wijziging omvat een naamsverandering en een nieuw bestuur, samengesteld uit leden van de community zelf. Om deze gemeenschap te ondersteunen, is structurele financiering van € 40.000 noodzakelijk. De subsidie aan Stichting De Spreekkamer van structureel € 30.000 wordt, zoals vorig jaar bij de begroting aangegeven, ingezet om deels het benodigde bedrag hiervoor te dekken. Een aanvullend budget van € 10.000 blijft dan nodig.

8. Inrichting Jenaplanschool en Montessorischool
In verband met de groei van het aantal leerlingen op de Jenaplanschool en de Montessorischool heeft het schoolbestuur OVO recht op een wettelijke normvergoeding voor de eerste aanschaf onderwijsleerpakket en meubilair.

9. Noodlokalen Yulius
In het kader van onze wettelijke huisvestingstaak hebben we voor de huisvesting van het Yulius Lingewaal College tijdelijk noodlokalen geplaatst op de locatie Merwedekanaal 8a. In afwachting van de verschillende (verhuis)bewegingen op onderwijshuisvestingsgebied, zijn deze noodlokalen nog een jaar langer (2026) benodigd. Daarna dienen deze noodlokalen te worden gedemonteerd en afgevoerd. Voor de huur en de verwijderingskosten is in 2026 € 70.000 nodig.

10. Basisregistratie Personen (BRP) op orde
Naast de wettelijke verplichting om zorg te dragen voor een correcte BRP brengt het investeren in adreskwaliteit verscheidene andere voordelen met zich mee, zo bewijst ook het project BRP op orde. Een juiste BRP zorgt ervoor dat we in beeld hebben wie waar woont, om zo illegale bewoning van (administratief leegstaande) locaties en eventuele ondermijnende activiteiten tegen te gaan. Adreskwaliteit vergroot indirect de leefbaarheid en veiligheid in wijken. Een deel van de lasten kan worden gedekt omdat de algemene uitkering o.a. is gebaseerd op het aantal inwoners.

11. Leegstand 't Gilde
De sporthal van vakcollege 't Gilde (oude locatie) is nog nodig voor bewegingsonderwijs totdat de extra/nieuwe sporthal op de campus is gerealiseerd. Daarom kan er nog niet gesloopt worden. Leegstand brengt echter kosten met zich mee (gas, water, electriciteit, beheer, eigenaarslasten etc.). Daar is niet in voorzien, omdat vorig jaar middelen voor sloop zijn aangevraagd.

12. Taakstelling besparing MJOP Vastgoed
Bij de laatste actualisatie in 2022 is het niet gelukt om de taakstelling te realiseren. Inmiddels wordt het invullen van deze taakstelling als niet reëel ingeschat. Daarom stellen wij voor het nog openstaande bedrag van € 247.000 voor deze taakstelling af te ramen.

13. Groot en klein onderhoud MJOP (Civiele kunstwerken en publieke objecten)
Het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) Openbare Ruimte is geactualiseerd. Ten opzichte van het vorige beheerplan zijn extra middelen nodig, onder andere omdat het nieuwe plan is opgesteld op basis van inspecties, waarbij de actuele staat van de objecten bepalend is voor de kosten van het onderhoud. Het vorige beheerplan was gebaseerd op de theoretische levensduur van de objecten. Daarnaast zorgt de areaaluitbreiding en indexatie voor hogere onderhoudskosten.

14. Uitvoeringskosten MJOP
Voor de uitvoering van het nieuwe MJOP Openbare Ruimte is budget vereist voor de personele kosten.

15. Maaibeheer stadswallen
De noodzaak om het maaibeheer van de Stadswallen aan te passen is door herstelwerkzaamheden aan de op de Stadswallen gelegen asfaltverharding en het belang van de biodiversiteit urgenter geworden. Daarnaast ligt dit in lijn met het onlangs vastgestelde erfgoedbeleid. Om hier uitvoering aan te geven zijn meer financiële middelen noodzakelijk.

16. Ondernemersfonds
In 2025 wordt het ondernemersfonds in Gorinchem opgericht. Dit jaar participeert de gemeente met haar eigen gemeentelijk vastgoed in het fonds. Voor de intentie om als gemeente langdurig mee te blijven participeren in het ondernemersfonds is meerjarig budget nodig. Dit ligt in lijn met de motie die hierover door de raad is aangenomen.

17. Huishoudelijke ondersteuning
Als gevolg van een herijking van de tarieven voor huishoudelijke ondersteuning stijgen de kosten voor de huishoudelijke ondersteuning.

18a&b. Individuele begeleiding
Op basis van de te verwachten kostenontwikkeling zien wij een toename van de kosten. Voor 2026 worden deze kosten gedekt uit te reserve Sociaal Domein. Er wordt onderzocht of de stijging van de kosten na 2026 uit andere budgetten kan worden gedekt.

19. Dagbesteding en individuele begeleiding
Rekening houdend met verwachte groei van het aantal cliënten, o.a. als gevolg van extramuralisering van zorg en doordecentralisatie, de omvang van de indicaties en de afgesloten contracten, is meerjarig extra budget nodig.

20. Odensehuis
Met ingang van 2026 zijn er voor de subsidieverstrekking aan het Odensehuis naar verwachting geen dekkingsmogelijkheden meer vanuit IZA-middelen. Het Odensehuis is een voorliggende voorziening en zorgt ervoor dat inwoners minder vaak beroep doen op dagbesteding.

21 t/m 23 Wmo voorzieningen
Mede als gevolg van een toenemende vergrijziging zien we dat de vraag naar Wmo voorzieningen in Gorinchem toeneemt.

24. MolenHopper
Per 1 augustus a.s loopt het huidige contract af. Op basis van de uitkomsten van het nieuwe inkooptraject vallen de jaarlijkse kosten voor de MolenHopper hoger uit.

25. Automaatje
In 2025 loopt de pilot automaatje af bij de Klussendienst. De pilot moet nog worden geëvalueerd, maar bij gebleken succes houden we rekening met een structureel vervolg. Automaatje kan worden gezien als een voorliggende voorziening voor de MolenHopper en kan leiden tot minder gebruik van de MolenHopper.

26. Dekking Wmo onvoorzien
Binnen de Wmo-budgetten was een budget opgenomen om financiële tegenvallers op te vangen. Voor onvoorziene zaken hebben we echter de reserve Sociaal Domein en daarom wordt dit budget afgeraamd.

27. Gorcumpas
In 2025 is een verkenningsonderzoek naar een Gorcumpas gedaan. Aan de raad worden later dit jaar keuzes voorgelegd. De door de raad gemaakte keuze zal verder worden uitgewerkt. De kosten voor de invoering van de pas zijn afhankelijk van de keuze die de raad maakt. Daarom is hier op dit moment nog geen bedrag voor opgenomen.

28. Bijdrage GCM
Gorinchem wordt steeds vaker bezocht door riviercruises. Dit zorgt voor meer bezoekers en levert de gemeente, zoals eerder in deze perspectiefnota aangegeven, liggelden op. Om deze middelen structureel binnen te blijven halen, is een investering voor twee jaar in acquisitie voor riviercruises noodzakelijk.

29. Formatie griffie
De formatieuitbreiding van de griffie is tijdelijk opgenomen in begroting tot en met 2025. Op verzoek van de werkgeverscommissie wordt deze formatieuitbreiding voor de griffie ook voor 2026 en 2027 opgenomen in de

begroting. Voor de jaren 2028 en 2029 is een PM-post opgenomen. Dit geeft de nieuwe griffier de mogelijkheid om de formatieuitbreiding te evalueren en in overleg met de werkgeverscommissie te bepalen wat structureel al dan niet nodig is.

30. Personeelskosten organisatie
In de begroting 2023 is een tijdelijke uitbreiding van de ambtelijke organisatie met 18 FTE voor de jaren 2023-2025 toegekend. Vanaf 2026 moet deze formatie weer worden afgebouwd of moeten alternatieve financieringsbronnen worden gevonden. Hier is invulling aan gegeven. Een deel van de formatie wordt afgebouwd of wordt bekostigd uit beschikbare budgetten voor het werk dat door deze medewerkers wordt gedaan. En een laatste deel wordt bekostigd uit opbrengsten die deze werkzaamheden opleveren, zoals subsidies. Voor twee functies die noodzakelijk zijn is het niet gelukt om een andere financiering te vinden. Deze posten zijn daarom opgenomen als ruimtevrager. Dat geldt structureel voor de invulling van inkoopadvies en tijdelijk, voor de eerste helft van 2026, voor communicatieadvies.

31. Erfgoed uitvoeringsbudget
Voor de uitvoering van het nieuwe erfgoedbeleid is er een budget nodig van € 30.000.

3 Investeringen

In dit hoofdstuk gaan we in op de investeringsopgave voor de komende jaren. In de afgelopen jaren is een beeld geschetst van de uitdagingen op het gebied van de investeringen.

3.1 Investeringsplafond

Het investeringsplafond heeft als doel de omvang van de gemeentelijke schuldpositie af te bouwen en daarmee het renterisico en de exploitatierisico's te beperken. Met het oog op de reeds geplande investeringen uit de begroting 2025 voor de komende jaren (indicatief € 130 mln.) en de daarmee oplopende schuldpositie voor de korte termijn, is het noodzakelijk om bij nieuwe investeringen waar mogelijk gebruik te maken van bestaande of alternatieve dekkingsbronnen, zodat een verdere oploop van de schulden wordt voorkomen.
Bij de perspectiefnota 2021 is het investeringsplafond vastgesteld op € 5 mln. per jaar. Dit plafond wordt conform de afspraken jaarlijks geïndexeerd. Het investeringsplafond bedraagt in deze perspectiefnota circa € 6,0 mln. In de volgende paragrafen is dit verder cijfermatig gepresenteerd en afgezet tegen de voorgestelde investeringsbedragen.

3.2 Investeringsvoorstellen

Nr.	Investeringen (bedragen x € 1.000; - = nadeel)	Exploitatie				Investering			
		2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
	Beschikbare investeringsruimte							**268**	**5.812**
	Indexatie investeringsplafond (3,2%)					186	186	186	186
	Totaal investeringsbudget					**186**	**186**	**454**	**5.998**
1	Beschoeiingen		13	50	79	268	739	296	-998
2	Havens		-15	-15	-15	-371			
3	Civiele Kunstwerken/Bruggen		-4	-21	-39	-111	-518	-432	
4	Spaaropgave onderwijs								-1.000
5	Centrale Hal		-24	-24	-24	-300			
6	IHP				-240			-3.000	-1.000
7	Reserve Sociaal Domein					2.000			
8	Investering WBI								-1.000
	Autonome ontwikkelingen								
9	Voertuigen en Materieel		-19	-33	-23	-194	-135	102	-192
10	ICT								-210
11	Openbare verlichting								-58
12	Straatmeubilair								-100
13	Verkeersborden								-55
14	Speelruimteplan								-200
15	Vervangingsplan Inventaris								-106
16a	GRP								-1.130
16b	Dekking GRP								1.130
	Subtotaal exploitatie / investeringen	**0**	**-49**	**-43**	**-262**	**1.292**	**86**	**-3.034**	**-4.919**
						1.478	272	-2.580	1.079
	Cumulatieve ruimte in investeringsplafond					**1.478**	**1.750**	**-830**	**249**

1. Beschoeiingen
In de perspectiefnota 2025 zijn meerjarige investeringsbudgetten opgenomen voor de vervanging van beschoeiingen. Bij de actualisatie van het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) Openbare Ruimte is gebleken dat de staat van sommige beschoeiingen niet zodanig slecht is dat deze direct vervangen moeten worden. Dit biedt tevens ruimte om de werkzaamheden voor het beheerplan behapbaar te houden. Het verlagen van de vervangingsbudgetten voor beschoeiingen zorgt voor een voordeel in 2026, 2027 en 2028. In 2029 is er nieuw vervangingsbudget nodig.

2. Havens
Er is investeringsbudget nodig voor vervanging van het hout aan de buitenzijde van de Lingesluis, waar boten tijdelijk aanmeren bij het wachten op de sluis. Daarnaast worden remmingswerken bij de Lingesluis en Petersbrug vervangen.

3. Civiele Kunstwerken/Bruggen
Voor het vervangen van voornamelijk houten fietsbruggen die het einde van hun levensduur hebben bereikt, is een investeringsbudget nodig.

4. Spaaropgave onderwijs
In het raadsvoorstel Integraal Huisvestingsplan onderwijs 2023 – 2038 is een indicatie gegeven van de kosten voor het uitvoeringsplan 2023-2026. Vanaf 2025 wordt hiervoor, binnen de kaders van het investeringsplafond, jaarlijks een bedrag van € 1 mln. voor investeringen in onderwijshuisvesting in de begroting opgenomen. Dit is onderdeel van het bij de perspectiefnota 2023 ingevoerde spaarsysteem voor onderwijs.

5. Centrale hal
Door de komst van het regionaal werkcentrum en de noodzaak om toegankelijkheid en privacy te verbeteren, is het nodig om de centrale hal te verbouwen. Hiermee verhogen we de klantvriendelijkheid van de gemeente bij burgerzaken.

6. Integraal Huisvestering Plan (IHP)
De IHP-opgave blijft omvangrijk en is een van de belangrijkste financiële opgaven van de gemeente. Daarom wordt voorgesteld om de ruimte binnen het investeringsplafond (€ 3,0 mln.) volledig in te zetten voor toekomstige investeringen in het kader van het IHP. Vanuit de algemene reserve kan daarnaast € 1,0 mln. extra investeringsbudget worden opgenomen.

7. Reserve Sociaal Domein
Op basis van de uitgangspunten over de hoogte van de reserve Sociaal Domein (zie paragraaf 5.2) wordt voorgesteld € 2,0 mln. af te romen van deze reserve. Deze middelen worden toegevoegd aan de algemene reserve.

8. Investering Woningbouwimpuls (WBI)
Voor de transformatie Schelluinsestraat is subsidie aangevraagd en verkregen (circa € 7 mln). Om hier gebruik van te kunnen maken zal de gemeente ook zorg moeten dragen voor 50% co-financiering. Met het reserveren van middelen voor deze investering wordt een stap gezet in het invullen van de co-financiering.

9. t/m 16. Autonome ontwikkelingen
Dit betreft de reguliere autonome investeringen en de investeringen in het gemeentelijke rioleringsplan (GRP).

4 Overige ontwikkelingen

In de meerjarenbegroting zijn verchillende taakstellingen opgenomen, die (gedeeltelijk) nog moeten worden gerealiseerd. In dit hoofdstuk geven we een beeld van de stand van zaken van deze taakstellingen.

Naast eerdere taakstellingen zijn in de begroting 2025 nieuwe taakstellingen opgenomen die nog voor de volgende bedragen dienen te worden gerealiseerd.

Taakstellingen Begroting 2025 (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Taakstelling Subsidies	143	309	309	309
Taakstelling Sociaal Domein		178	168	168
Taakstelling Efficiency Organisatie	175	200	225	225

Voor de taakstelling subsidies wordt de volgende invulling voorgesteld:

Taakstelling Subsidies (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Openstaande taakstelling	**143**	**309**	**309**	**309**
Herallocatie OAB Middelen	106	106	106	106
Minder Personele Dekking	30	30	30	30
Totaal invulling	**136**	**136**	**136**	**136**
Restant openstaande taakstelling	**7**	**173**	**173**	**173**

De taakstelling subsidies kan voor een deel worden ingevuld door een herschikking van de middelen voor het onderwijsachterstandenbeleid. Dit budget bevatte ruimte om andere keuzes te maken of zaken te combineren, bijvoorbeeld met de rijke ontwikkeldag. Dit levert een structurele besparing op, die kan worden ingezet voor de taakstelling subsidies. Door daarnaast minder middelen in te zetten voor personele dekking, is de taakstelling voor 2026 grotendeels gerealiseerd. Hiermee voorkomen we dat voor 2026 een grootschalige herschikking van de subsidies moet plaatsvinden die alle subsidiepartners zou kunnen raken. Voor de jaren 2027 en verder moet de taakstelling nog wel verder worden ingevuld.

Voor de taakstelling Sociaal Domein wordt de volgende invulling voorgesteld:

Taakstelling Sociaal Domein (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Openstaande taakstelling	**0**	**178**	**168**	**168**
DG&J	-90	-90	-90	-90
Scootmobielen	-15	-15	-15	-15
Voordelen beleid verbonden partijen (m.n. Avres)	309	309	309	309
Totaal invulling	**204**	**204**	**204**	**204**
Restant openstaande taakstelling	**-204**	**-26**	**-36**	**-36**

DG&J kan vooralsnog de gevraagde taakstelling niet realiseren en ook de besparing op scootmobielen blijkt niet realiseerbaar. Bij de verbonden partijen leiden met name de beleidsaanpassingen van Avres voor lagere lasten. Zoals eerder in de perspectiefnota aangegeven, wordt voorgesteld om deze in te zetten voor de realisatie van de taakstelling Sociaal Domein. Hiermee is de taakstelling voor het Sociaal Domein structureel ingevuld.

Voor de taakstelling efficiency organisatie wordt de volgende invulling voorgesteld.

Taakstelling Efficieny Organisatie (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Openstaande taakstelling	**175**	**200**	**225**	**225**
Afbouw FTE (0,5)	35	35	35	35
Onderbestede budgetten	31	31	31	31
Vacatureruimte & Inhuurkosten	109			
Totaal invulling	**175**	**66**	**66**	**66**
Restant openstaande taakstelling	**0**	**134**	**159**	**159**

Naast de taakstellingen die in de begroting 2025 nieuw zijn opgenomen bestonden er ook al eerdere taakstellingen. Onderstaand overzicht laat het totaal zien van alle taakstellingen die nog moeten worden ingevuld. De bovenste drie taakstellingen in de tabel zijn taakstellingen die al eerder in de begroting waren opgenomen.

Restant Openstaande Taakstellingen (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Taakstellingen voor begroting 2025				
Taakstelling hogere kosten Sociaal Team			489	489
Taakstelling DT	100	100	100	100
Taakstelling Stadsontwikkeling	52	52	52	52
Subtotaal	**152**	**152**	**641**	**641**
Taakstellingen begroting 2025				
Taakstelling Subsidies	7	173	173	173
Taakstelling Sociaal Domein	-204	-26	-36	-36
Taakstelling Efficiency Organisatie		134	159	159
Totaal	**-45**	**433**	**937**	**937**

Hervormingsagenda Jeugd

Zoals bij de ontwikkelingen van het gemeentefonds is aangegeven wordt de fasering van de Hervormingsagenda Jeugd aangepast. Naar aanleiding hiervan houden we rekening met de volgende besparingen die meeveren met de maatregelen van het Rijk.

Hervormingsagenda Jeugd (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Besparingsopgave Hervormingsagenda Jeugd (Rijk)			262	263
Besparingsopgave Hervormingsagenda Jeugd (Lokaal)			702	695
Totale besparingsopgave Hervormingsagenda Jeugd			**964**	**958**

De besparingsopgave Hervormingsagenda Jeugd (Lokaal) is voor het totaaloverzicht opgenomen in deze tabel maar is inmiddels concreet in de begroting verwerkt op de budgetten waar een besparing dient te worden gerealiseerd.

Toenemende projectorganisatie en capaciteitsplanning
Zoals eerder aangegeven is het aantal projecten binnen de organisatie in de afgelopen jaren toegenomen. Dit zorgt voor een spanningsveld tussen het aantrekken van medewerkers en de tijdelijke beschikbaarheid van middelen uit hoofde van de projecten. Voor de korte termijn zijn de risico's beperkt maar zodra de voorraad aan projecten kleiner wordt, kan dit negatieve impact hebben op het jaarrekeningresultaat als gevolg van onvoldoende dekking voor de personeelskosten. Er wordt van uitgegaan dat de organisatie dit risico beheerst.

IHP
In de perspectiefnota 2025-2028 is aangegeven dat er onvoldoende ruimte is voor het uitvoeren van IHP. Naast de spaaropgave van € 1 mln per jaar is het de afgelopen jaren incidenteel gelukt om extra middelen te vinden voor de uitvoering van het IHP, zoals ook in deze perspectiefnota is aangegeven. Onder voorbehoud van positieve besluitvorming over de Jaarstukken 2024 (toevoeging € 1,5 mln. aan de reserve Onderwijshuisvesting), deze perspectiefnota (extra investeringsbudget van € 3 mln. in 2028 en € 1 mln. in 2029) en de PPN 2027-2030, is voor de periode t/m 2030 € 9 mln. aan investeringsbudgetten beschikbaar en bevat de reserve Onderwijshuisvesting € 1,9 mln. Hiermee kunnen we de plannen voor de eerste jaren uitvoeren. Op langere termijn blijft de financiering van het IHP echter een uitdaging. We blijven hiervoor ook actief aandacht vragen voor andere oplossingen, zoals bijdragen van het Rijk.

Cultuurhuis
In november 2024 is raadsvoorstel Cultuurhuis De Nieuwe Doelen aangenomen. De komende periode zal een (financieel) passend beheer- en exploitatiemodel voor de dagelijkse gang van zaken van het Cultuurhuis worden uitgewerkt. Dit zal in samenwerking worden gedaan met culturele partijen uit de stad, met de overige partijen waar in de onderzoeksfase mee is gesproken en met de bibliotheek. Er wordt op dit moment geen rekening gehouden met een eventuele extra financiële bijdrage van de gemeente.

Mobiliteit
Voor de Mobiliteitsvisie worden jaarlijks middelen gereserveerd vanuit de grondexploitaties. Omdat de grondexploitaties hun eindfase naderen, zal er op termijn een alternatieve wijze gevonden moeten worden om middelen te reserveren.

Waterheffing
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het inzamelen en verwerken van hemelwater. Neerslag vangen we op in ons rioleringssysteem en in onze sloten en boezems. Deze wettelijke taak wordt steeds omvangrijker vanwege een veranderend klimaat. Dit zorgt vaker voor hevige regenval of juist voor langere perioden van droogte. Als we Gorinchem weerbaar willen maken voor klimaatverandering (zoals uitgesproken in de klimaatadaptatiestrategie, vastgesteld in 2023) dan zijn er naast investeringen in onze riolering ook extra investeringen nodig in de zogenaamde sponswerking van de stad. Door meer ruimte te creëren voor groen en water worden we beter in staat grote hoeveelheden water op te vangen en langer vast te houden in de grond. Zo voorkomen we wateroverlast of schade aan bijvoorbeeld funderingen. Er zijn momenteel onvoldoende middelen voor deze opgave. De gemeente Leiden is in 2025 gestart met een riool- en waterzorgheffing waarbij gebruikers en eigenaren van woningen en gebouwen niet alleen betalen voor het rioleringssysteem maar ook voor klimaatadaptieve maatregelen. Daarbij worden panden die geen rioolaansluiting hebben maar wel hemelwater afvoeren op de publieke ruimte nu voor het eerst ook aangeslagen. Op die manier worden de kosten voor deze maatschappelijke opgave naar verluidt eerlijker verdeeld. We kijken met belangstelling naar deze ontwikkeling en zullen een mogelijke implementatie hiervan betrekken bij de actualisatie van het nieuwe gemeentelijke rioleringsplan in 2026.

5 Bijlagen

5.1 Bijgestelde investeringsplanning

In deze bijlage is een overzicht opgenomen van de investeringen die in de tijd verschoven zijn. De financiële gevolgen daarvan zijn in het meerjarenperspectief opgenomen.

Onderstaande tabel bevat de investeringen die in de tijd verschoven zijn, waardoor incidentele ruimte vrijkomt.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Investeringsbedrag (netto)	planning uitgaven was	planning uitgaven wordt	start afschrijving
PROG703 Verkeer en vervoer				
Vervangen brug Dreesstraat	113	2025	2026	2027
Vervangen brug Den Uylstraat	149	2025	2026	2027
Fietsparkeren binnenstad 2019	200	tm 2024	tm 2026	2027
Herinrichting Banneweg 2019 *	1.837	tm 2025	tm 2026	2027
Infra aanpassingen ivm OV concessie	100	tm 2025	tm 2026	2027
Herinrichting Banneweg fase 2 Infra *	11.950	tm 2026	tm 2027	2028
Herinrichting schoolomgeving Retranchement	475	2025	2027	2028
Nieuwe Lingebrug*	16.620	tm 2027	tm 2028	2029
Herinrichting Arkelsedijk	1.177	tm 2027	tm 2028	2029
PROG705 Onderwijs				
Verbouwing Vr Robbeweg tbv Yulius en ISK*	3.341	2025	2026	2027
IHP23 Jaarschijf 2026	1.029	2026	2027	2028
Gildenplein, verduurzaming*	1.397	2025	tm 2026	2027
IHP 2017 uitbreiding Retranchement*	6.880	tm 2026	tm 2027	2028
PROG706 Sport, cultuur en recreatie				
Verduurzaming Oosterbliek*	130	2025	2026	2027
Kwaliteitsimpuls recreatiegebied Buiten de Waterpoort*	140	tm 2025	tm 2026	2027
Vervangen kade Stationsweg	2.479	2025	2026	2027
Keerwand den Uylstraat*	2.907	tm 2025	tm 2026	2027
PROG708 Duurzaamheid				
Beschoeiing begraafplaats Lingewijk	280	2025	tm 2026	2027
Beschoeiing Bestdijkplein en Du Perronplein	270	2025	tm 2026	2027
Vervangen beschoeiing Van Andel Spruijtlaan	389	2025	tm 2026	2027
PROG711 Overhead, VPB en onvoorzien				
Hard en software 2025	397	2025	tm 2026	2027
Hard en software 2026	361	2026	2026 en 2027	2028
Vervangingsplan inventaris 2023*	179	2025	tm 2026	2027
Totaal	**52.800**			

* De afschrijvingslasten van deze investeringen worden geheel of gedeeltelijk gedekt vanuit de afschrijvingsreserve.

5.2 Uitgangspunten

Met het vastleggen van de algemene uitgangspunten en de specifieke uitgangspunten geeft de raad aan waarmee rekening moet worden gehouden bij de opstelling van de begroting.

Algemene uitgangspunten

1. De begroting 2026 dient reëel en structureel sluitend te zijn.
2. De begroting 2027, 2028 en 2029 wordt zover mogelijk reëel en structureel sluitend opgesteld waardoor de toekomstige lasten van besluiten gedekt worden en er ruimte is voor het opvangen van tegenvallers.
3. Er wordt gewerkt met het principe ‘nieuw voor oud’. Nieuwe lasten worden daarbij gedekt binnen het betreffende programma danwel binnen de totale begroting.
4. De autonome en wettelijke ontwikkelingen gaan voor op de wensen voor nieuw beleid.
5. Een begrotingstekort wordt opgelost met maatregelen die een structurele besparing of een structurele opbrengst geven.
6. Er wordt gewerkt met een spaarsysteem (bestemmingsreserves) om te sparen voor grote investeringen in de (nabije) toekomst. Het al gespaarde en nog te sparen geld wordt in deze collegeperiode ingezet om enkele concrete resultaten te boeken.
7. Het investeringsplafond wordt gehandhaafd om de toekomstige schuldenomvang te beheersen.

Specifieke uitgangspunten

1. Cao-loonstijging: Cao aanhouden, vooralsnog wordt gerekend met een stijging van de loonkosten van 1,13%;
2. Prijsstijging: 3,2%;
3. Gesubsidieerde instellingen: een index van 2,17% toe te passen;
4a. Tarieven voor precariobelasting, leges (voor zover niet aan een maximum gebonden), begrafenisrechten en marktgelden geldt het gemiddeld indexcijfer van 3,2%;
4b. Tarieven voor onroerende en roerende zaakbelasting worden met 3,2% geindexeerd.
5. Tarieven voor leges (dienstverlening) ten aanzien van:
- evenementenvergunning: het tarief structureel bepalen op € 532 bij evenementen met een commercieel karakter;
- evenementenvergunning met een maatschappelijk karakter: geen kosten in rekening brengen;
6. Tarieven rioolbelasting, afvalstoffenheffing: tariefsontwikkeling op basis van kostendekkendheid;
7. Tarieven voor parkeren (straatparkeren, parkeergarages en parkeervergunningen: voor 2026 uitgaan van reguliere indexering 3,2%);
8. Tarieven veerdienst: de tarieven jaarlijks verhogen met het prijsindexcijfer voor gezinsconsumptie van het CPB;
9. Tarief Lingehaven: de tarieven jaarlijks verhogen met het prijsindexcijfer voor gezinsconsumptie van het CPB;
10. Tarief riviercruisevaart: de tarieven jaarlijks verhogen met het prijsindexcijfer voor gezinsconsumptie van het CPB;
11. Tarief toeristenbelasting: Het tarief stapsgewijs naar het landelijke gemiddelde brengen door het jaarlijks met 15% te verhogen in de periode van 2025 tot en met 2028;
12. Tarief naheffingsaanslag parkeerbelasting het wettelijk maximumtarief aanhouden;
13. Huren niet-woningen: de bepalingen terzake uit de gesloten huurovereenkomsten volgen (wat in de regel neerkomt op een tariefsontwikkeling op basis van de CPI-index alle huishoudens);
14. De rekenrente is bepaald op 1,3%;
15. De rente voor de grondexploitatie is bepaald op 1,3%;
16. Raming aantal inwoners per 1 januari 2026: 38.900;

17. Raming aantal woonruimten per 1 januari 2026: 18.350;
18. Indexatie van investeringen groter dan € 1 mln. met 3,2%;
19. Meerjarenonderhoudsplannen worden niet geïndexeerd;
20. Reserve Infrastructuur: positieve jaarrekeningsaldi (50% indien weerstandratio groter is dan 2), positieve saldi op grondexploitaties en onderuitputting op de kapitaallasten infrastructuur worden toegevoegd aan de reserve Infrastructuur;
21. Onderwijshuisvesting: reservering jaarlijks € 1 mln. voor investeringen. Daarnaast toevoegen van gerealiseerde onderuitputting van de kapitaallasten onderwijshuisvesting, de netto-opbrengsten van herontwikkellocaties van voormalige schoolgebouwen, jaarlijks toevoegen van positieve jaarrekeningsaldi (50% indien weerstandratio groter is dan 2);
22. Reserve Duurzaamheid: besparingen die worden gerealiseerd na realisatie van verduurzamingsprojecten worden jaarlijks toegevoegd aan de reserve duurzaamheid;
23. Reserve Sociaal Domein: eventuele saldi op het (programma) Sociaal Domein, worden aan het einde van ieder jaar verrekend met deze reserve. Voor deze reserve wordt een bandbreedte ingeschat van € 3,5 mln. tot € 5 mln. Voor de afroming in 2026 is als uitgangspunt het gemiddelde van de bandbreedte genomen (€ 4,25 mln.).

Gemeente Gorinchem
Stadhuisplein 1
Postbus 108 / 4200 AC Gorinchem
Telefoon: 14 0183
gemeente@gorinchem.nl

gorinchem.nl

Voorzitter.

Voorafgaand aan mijn algemene beschouwingen is mij namens de werkgeverscommissie gevraagd om namens 7 partijen een amendement in te dienen met betrekking tot de formatie van de Griffie. Zonder hier een politiek verhaal van te maken betreft dit een eerder incidentele verhoging die heeft gelopen van 2022 t/m 2025 om te zetten naar een structurele verhoging die conform het raadsbesluit uit 2022 is. Dit betekende dat de PM posten in 2028, 2029 en verder worden omgezet naar ruimtevragers van -135.000 euro per jaar.

En dan nu voorzitter de algemene beschouwingen van Stadsbelang.

Graag zou ik als zo vaak willen beginnen met een compliment aan het college. Want de voorliggende perspectiefnota mag dan misschien wel aan de dunnen kant zijn, maar laten we niet vergeten wat al wel allemaal in zekere zin in gang is gezet of al gerealiseerd.

Een nieuw zwembad, een cultuurhuis voor een theaterzaal met bibliotheek, het kade en wegonderhoud, warmtenet en dat alles met een relatief kleine impact op onze inwoners, want laten we eerlijk zijn door het eerder pakken van een stuk verlies zitten wij nu niet in het kamp waar er met 10 plus procenten OZB verhoging wordt gewerkt, de cultuursector aan banden wordt gelegd en onderhoud nog maar een paar jaar wordt uitgesteld.

Daarvoor verdient volgens Stadsbelang dit college en natuurlijk de ambtelijke organisatie een groot compliment. Want ondanks dat het in 2027 allemaal wat krapper wordt, zien de overige jaren er zeer goed uit en bieden wat ons betreft dan ook ruimte.

Niet zo zeer ruimte voor grote nieuwe toevoegingen, maar ruimte om te behouden wat we hebben. Zoals net aangegeven doet het college het al heel goed, maar zien we in het grote geweld ook een aantal zaken die de pijn niet kunnen incasseren of die uit het blikveld dreigen te verdwijnen.

Met dit gedachtengoed zullen wij vanavond dan ook een aantal moties indienen al dan niet mede indienen. Moties omdat wij graag dit college met een opdracht op pad willen sturen en de ruimte willen geven (in de uitvoering, maar ook financieel) om dit integraal in te passen. Zodoende vertrouwen wij er op dat ook deze relatief kleinere onderwerpen een goede plek krijgen in de plannen voor 2026 en verder.

Ook hier zou ik graag willen beginnen met een compliment. Een compliment naar de vele makers, kartrekkers, goed doeners en initiatiefnemers die onze stad rijk is. Deze mensen zijn van cruciaal belang voor de levendigheid, maar zeker ook de leefbaarheid van Gorinchem. Denk hierbij aan de vele vrijwilligers en evenementen die onze stad rijk is, maar ook aan de culturele en maatschappelijke locaties die over de hele stad verspreid zijn, hulde wat Stadsbelang betreft.

Maar door de huidige stand van ons land staan juist deze initiatieven onder druk, en zo zien we dit ook terug in Gorinchem. Zo zien wij als Stadsbelang dat er in de huidige tijd nog steeds heel veel daklozen en hulpbehoevende zijn in Gorinchem en omgeving. De veldwerkers in Gorinchem zoeken deze mensen op om ze waar mogelijk en gewild hulp te bieden om uit hun huidige situatie te komen. Echter blijkt in de praktijk dat de beschikbare tijd en middelen onvoldoende zijn om deze mensen naar een volgende stap te krijgen en zijn ze slechts pleisters aan het plakken. Daarom dienen wij vandaag de motie in om in gesprek te gaan met de centrumgemeente voor extra middelen voor deze veldwerkers.

Helaas is dit niet de enige plek waar de organisatie onder druk staat, want dit is ook zo bij de maatschappelijke instellingen in onze stad waardoor we als raad al eerder brandbrieven en noodkreten hebben ontvangen waardoor er incidenteel of structurele hulp is geboden. In plaats dat dit incidenten waren blijkt dit nu een breder probleem, want uit de stukken blijkt dat er onder andere op de buurthuizen in Gorinchem structurele tekorten zijn. Buurthuizen waar juist samenhorigheid, verdraagzaamheid en leefbaarheid geborgen worden voor iedere laag van de samenleving.

In dit licht zullen wij vanavond dan ook twee moties mede indienen die betrekking hebben op deze positieve initiatieven voor de stad. Enerzijds gaat dit om Centraal Punt, een buurthuis die landelijke roem kent om de manier van werken. Een ontmoetingsplek voor jong en oud waar altijd reuring is en de deur voor iedereen open staat.

Een plek waar de persoon altijd op één staat en de helpende hand geboden wordt. En laat alstublieft deze motie direct ook een signaal zijn voor de urgentie van onze buurthuizen en voorkom een volgende brandbrief.

Zo geldt dit in andere mate ook voor de Gezel. Een plek waar iedereen er toe doet en alles waarde heeft. Helaas is deze partij na jaren praten, diverse beloften en doorverwijzingen nog niet geholpen en waar mogelijk zouden wij zoals meermaals aangegeven ook deze sociaal circulaire werkplaats graag behouden voor Gorinchem.

Wat niet bepaald circulair is in Gorinchem is de grote hoeveelheid bijplaatsing. Asociaal gedrag waar de meerderheid van de stad onder te leiden heeft. Dagelijks moeten er rondes gereden worden om dit allemaal op te ruimen en dit merken we financieel in extreem stijgende DVO's op bijplaatsingen, prullenbakken en straatvegen. En dan zijn we als stad nog gezegend met de vele zwerfafvalrapers, ook voor hun een groot compliment.

Uit de evaluatie als ook het aanvullend rapport van Avalon blijkt dat dit onder andere veroorzaakt wordt door een niet laagdrempelig grofvuil beleid. Wij zullen dan ook mede indiener zijn van de motie die oproept tot een laagdrempelig grofvuil beleid. Een versoepeling die zich richt op de overlast gevende stroom, namelijk grof huishoudelijk afval, maar die tegelijkertijd de grootste grofvuil stromen als bouwafval juist wil aanscherpen. En hiermee zijn wij er van overtuigd dat het straatbeeld en daarmee de leefbaarheid zal verbeteren.

Wat het staatbeeld als ook de portemonnee positief zal veranderen is meer bloemrijk grasland. Daarom zullen wij samen met CU/SGP, GA, D66 en CDA een motie indienen voor kleurrijke bloemenpracht. Wij verzoeken hiermee het college om waar mogelijk parken en bermen om te vormen tot bloemrijk grasland. Hiermee wordt niet alleen het openbaar groen aantrekkelijker, maar zal dit ook een positief effect hebben op de biodiversiteit. Daarnaast geef ik alvast mee dat dit grasland ook minder vaak gemaaid hoeft te worden, want anders sta ik hier volgend jaar mondelinge vragen over te stellen. Scheelt weer tijd…

Mijn spreektijd zit er denk ik bijna op, dus om ook daar wat tijd te winnen zou ik tot slot alleen nog graag wat updates willen m.b.t. ideeën en moties uit het verleden.

- Is de doordeweekse blauwe zone bij het Piazza Center al gerealiseerd?
- Is er al zicht op een locatie voor een boothelling?
- Hoe zit het met de mogelijkheden voor een openbaar toilet buiten de waterpoort?
- Als ook of er is nagedacht over maximale gewichten voor het vele bouwverkeer in de Haarwijk nu het onderzoek naar vrachtverkeer is uitgesteld?

Bedankt voorzitter

Perspectiefnota 2026,

Schefferlie Democraten Gorinchem

Vz, de PPN is het moment op bij te sturen en de koers te verleggen waar nodig of te borgen wat goed gaat. Het vertrekpunt en de meetlat voor DG zijn dan onze eigen waarden en doelen: Pakken we alle kansen voor meer woonruimten, werken we voldoende aan klimaatadaptatie, aan veiligheid, vooral in het verkeer en zijn we die overheid die dichtbij de inwoners staat en niet achteraf maar vooraf weet samen op te trekken? En bovenal gebruiken wij in Gorinchem ten volle ons gezonde verstand in het besteden van ons schaarse geld? Wij blijven aandacht vragen voor zaken waarvoor we helaas nog geen meerderheid hebben gekregen in deze raad. Denk aan het in één keer goed aanpakken van de Banneweg en geld voor flexwoningen en het wat sneller aanpakken van veilige fietsroutes en het fietsparkeren.

Vandaag willen we niet te uitbundig de ruimte van de nieuwe raad innemen. Laten we ook benoemen dat we veel ambities delen in deze raad en elk college in welke samenstelling dan ook voor grote uitdagingen zou staan.

Laten we wel opletten dat de Gorinchemse bestuurskracht niet te snel afremt op weg naar de verkiezingen want de stad verdient een actief bestuur. Gorcum Actief zou je haast zeggen, maar laat ik nu niet te veel reclame maken voor de gewaardeerde concollega's. Maar even serieus wij vonden de productie in de vorm van relevante raadsvoorstellen het afgelopen half jaar wel wat verontrustend. Zelfs als oppositie gunnen we de stad geen college dat aan de beademing lijkt te liggen of in een winterslaap verkeert, want dan moeten we weer iemand vinden die het college wakker kust.

Kortom zowel een oproep aan ons zelf als aan het college om de laatste periode flink door te pakken zonder over ons spreekwoordelijke graf te gaan regeren.

Vooral op het gebied van wonen VZ willen wij dat de urgentie goed gevoeld blijft worden. Onze herhaalde oproep om vooral voor de groep van 23 tot 35 jaar een betere toegang te geven tot de sociale huur en de plaatsing van flexwoningen blijven wij wel herhalen tot dat het niet meer nodig is. De motie om dan in elk geval maar woningzoekenden in Gorinchem een streepje voor te geven, dienen wij daarom mede in. Wij vragen ook aandacht voor de financiële uitdaging in de noodzakelijke klimaatadaptatie. Misschien raken de opties voor mysterieuze spaarsystemen wat uitgeput, maar moeten we niet meer gaan sparen en doen op dit gebied? Een andere aanmoediging voor het college is om nog

deze raadsperiode versneld aandacht te geven aan de fietsverbindingen en het fietsparkeren.

We blijven ook wat drammen over de Banneweg die in onze ogen echt in één keer volledig aangepakt had moeten worden. En in de lijn van de kritische noten vz, dan staan ook de onnodige geheimhouding over de locatiekeuze van het AZC en het uitblijven van helderheid over de haalbaarheid van het cultuurhuis nog steeds in onze top 3.

Maar we gaan vz het college niet in de put praten. De landelijke politiek maakt het leven van die ene overheid die dicht bij de mensen staat niet eenvoudig. Hervorming van de jeugdzorg en klimaatadaptatie zonder het benodigde geld, stikstof belemmeringen en stroomtekorten maken het een uitdaging om als gemeente toch begripvol in verbinding te blijven met onze inwoners. Om die reden vinden wij het jammer dat de participatie als maar niet geagendeerd wordt in de raad. En dat kan niet zo zijn omdat het zo goed gaat. Denk aan de strubbelingen in de Lingewijk en het pas achteraf betrekken van inwoners bij het Retranchement. En vooral de net genoemde onnodige geheimhouding over de keuze van het AZC. Niet voor niets dat de rechter zich daar nu mee gaat bemoeien. Kortom alle reden om ook op dit gebied zelf voorstellen te doen en wel door een motie over de Ideeënmarkt. Die was in onze ogen wel een prachtig voorbeeld van vruchtbare samenwerking tussen inwoners en gemeente. Om die reden hebben wij met de heer van Santen van de VVD een motie opgesteld om in de begroting middelen op te nemen waarmee eens in de 2 jaar een ideeënmarkt kan plaatsvinden. Goed om daarbij de spelregels nog eens tegen het licht te houden en te bekijken of de minimale 50.000 euro die wij voorstellen in evenwicht is met de moeite en verwachtingen van inwoners. Bij een positief jaarresultaat kan wat ons betreft het bedrag verhoogd worden om net als bij de Skatebaan wat terug te geven aan de stad.

De ideeën uit de markt illustreren de kracht en mogelijkheden van de stad zelf. We zijn dan ook zeer blij met de steun aan het Natuurcentrum. Wat bijpassen als gemeente om er veel meer voor terug te krijgen. Daarom dienen wij ook de motie over de extra steun voor Centraal Punt mee in. Laten we goed begrijpen dat deze euro’s zich dubbel terugverdienen als preventieve jeugdzorg. Daarbij hebben we wel een oproep voor Centraal Punt zelf. Werk aan de bekendheid en toegankelijkheid voor alle doelgroepen. Een oproep aan Centraal Punt om goed bekend te maken welke mogelijkheden er zijn voor initiatiefnemers zodat de diverse doelgroepen hun ruimte kunnen pakken.

Wij blijven bevreesd voor te hoge kosten van het gebouw voor het cultuurhuis. Is er dan nog wel geld voor activiteiten en talentontwikkeling zoals Peeriscoop die met steun van ons bedrijfsleven kan bieden mits wij

ook voldoende bijdragen. Laten we investeren in de toekomst en ons niet verliezen in het verleden. Beter haken we aan op al die kracht en ideeën in de stad.

Maar ook voor inwoners die hier niet met ideeën komen maar gewoon voor een product van Burgerzaken kunnen we wat meer gaan meedenken. Onder het motto van Flitsend Stadhuis pleiten wij in een motie voor de plaatsing van een pasfoto apparaat zodat die service ook in Gorinchem geboden gaat worden.

Dan tenslotte de moties die wij niet indienen. De Molenhopper blijft. Er was heel wat ruis in de stad of dat wel zo zeker was. Is gewoon aanbesteed gaat u zeggen, maar wij zijn blij dat we met onze oproep hebben bijgedragen om deze voorziening niet ter discussie te stellen. En als allerlaatste geen motie maar wel een hartenkreet over de fatbikeangst in de stad, de binnenstad in het bijzonder. Een vraag aan alle collega’s, speekt u ook zoveel mensen die steeds angstiger om zich heen kijken. Vz kan u ons een indruk geven wat we hier samen met onze inwoners aan kunnen doen? Niet alleen door handhaving maar wellicht ook een campagne voor beter gedrag, want de gemeente heeft nu eenmaal geen handhavingsleger, maar laten deze vorm van overlast zowel krachtig aanpakken als met de inwoners zelf zoeken naar oplossingen om Nederland naar ons te laten kijken van zó kan het dus ook! Gaat u met ons de uitdaging aan voorzitter?

Dank voorzitter.

Allereerst veel dank voor de inzet van de betrokken ambtenaren, griffie als ook het college voor het vele werk wat gedaan is om dit geheel te realiseren. Ook dank voor de beantwoording van de vele technische vragen. De perspectiefnota is duidelijk en kan grotendeels op de steun van de PvdA rekenen.

Natuurlijk; er zijn onderwerpen waarover meer duidelijkheid moet komen. Voor ons is het thema duidelijk: voorkomen is beter dan genezen. In een wereld die steeds complexer wordt, met uitdagingen die zich snel opstapelen, is het essentieel dat we proactief handelen. Met een duidelijke inzet op preventie. Preventie betekent niet alleen het vermijden van problemen, maar het creëren van een omgeving waarin onze inwoners kunnen floreren. Het is onze verantwoordelijkheid om niet te wachten tot de problemen zich manifesteren, maar om juist de signalen vroegtijdig op te vangen en daarop te reageren.

Ik zal het ook maar eens benoemen: het ravijnjaar hangt ons boven het hoofd. Ook gaan we weer een nieuwe politieke realiteit in met een nieuw kabinet. Nu geloof ik persoonlijk dat we het er niet minder op kan worden, maar een zekere mate van onzekerheid brengt het wel mee.

De PPN laat wat dat betreft een rooskleurig beeld zien, de potjes zijn goed gevuld. Daarom voelt de taakstelling op het sociaaldomein ook zo wrang. Moeten we niet juist meer investeren in onze meest kwetsbare doelgroepen, juist nu we weten dat de samenleving onder druk staat.

Een kleine terugblik naar vorige week: Volgens de jaarverslagen is het gebruik van inkomensondersteuningen lager dan was ingeschat. Wij zijn van mening dat dit niet duidt op een gebrek aan behoefte, maar eerder op het feit dat veel bewoners niet op de hoogte zijn van hun rechten of de manier waarop ze deze regelingen kunnen aanvragen. Recente gegevens van de Dienst Toeslagen tonen aan dat 12% van de mensen die er recht op hebben geen gebruik maakt van zorg- of huurtoeslag, wat betekent dat er per huishouden tientallen to wel honderden euro's worden gemist. Wij weten ook wel dat dit landelijke landelijke regelingen zijn, maar wat ons betreft is het goed mogelijk dat ook lokale of gemeentelijke regelingen, zoals bijzondere bijstand of minimaregelingen, niet optimaal worden benut.

Het is in Nederland - regel land vaak al moeilijk genoeg om je een weg te banen door alle regelingen. Het is dan ook alles behalve makkelijk om het hoofd boven water te houden als het tegen zit. Ook is niet iedereen even happig op het vragen van hulp. Het stigma rond

minimaregelingen is groot. Zeker onder jongeren. Ik moet de eerst 18e jarige nog tegenkomen die de bijzondere bijstand met z'n vrienden bespreekt.

Daarom is proactieve communicatie van groot belang: wij zien idealiter dat elk huishouden informatie ontvangt over de regelingen waar ze mogelijk recht op hebben. Niet enkel zij die al tussenhaakjes in beeld in zijn. Want dat zij door de kundige mensen van onder andere de wijkteams in de meeste gevallen naar de juiste plek worden begeleid, hebben we voldoende vertrouwen in. Maar juist in de grensgevallen kunnen de minimaregelingen heel veel soelaas bieden. En natuurlijk kan dit preventief werken door financiële problemen in een vroeg stadium op te sporen en te verlichten.

Er zijn gelukkig voldoende voorbeelden bekend in den landen hoe men op creatieve doch laagdrempelige manier informatie verstrekt kan worden. Zo hier niet al te ver vandaan in Zwijndrecht wordt op een toegankelijke manier invulling gegeven aan dit probleem via een "geldkrant", die duidelijkheid biedt over lokale regelingen.

De perspectiefnota biedt een kans om vooruit te kijken. Door nu te investeren in betere communicatie, kunnen we ervoor zorgen dat inwoners de ondersteuning niet mislopen waar ze recht op hebben. Tegelijkertijd draagt dit bij aan het versterken van hun financiële zekerheid.

Daarom dienen wij samen met D66 een motie met als dictum:

We geven het college de opdracht om:

- het verbeteren van de communicatie over gemeentelijke regelingen waar inwoners gebruik van kunnen maken, bijvoorbeeld via een lokale geldkrant of ander laagdrempelig communicatiemiddel;
- hierbij extra aandacht te geven aan begrijpelijke taal, overzicht, toegankelijkheid en het gebruik van meerdere kanalen;
- hierbij samen te werken met partners zoals ervaringsdeskundigen en Avres;
- eventuele kosten incidenteel te dekken uit de reserve sociaal domein.

Een andere essentiële vorm van preventie zien wij in het werk van onze buurtcentra. In Gorinchem hebben een lange geschiedenis van het ondersteunen van onze gemeenschap door middel van buurtcentra. En ik heb daar zelf ook de vruchten van mogen plukken, mijn eerste aanraking met een playstation: in de Mall, mijn eerste film op een groot scherm was in de Haarhorst.

Het werk wat in deze centra gedaan wordt is niet alleen leuk, het is gewoon essentieel. Het bied kansen, het inspireert en het verbindt de stad.

Boukie, beter bekend als Centraal Punt, is pas enkele jaren actief maar heeft zich inmiddels stevig gevestigd in de stad. Wat begon als een buurthuis voor de wijk, is geëvolueerd tot een centrale ontmoetingsplek voor de hele stad. Hier staan verbinding, inspiratie en de ontwikkeling van talent voorop.

Iedere week bezoeken honderden jongeren en ouderen deze unieke locatie, of het nu gaat om ontspannen, sporten of kunst en cultuur. Centraal Punt biedt een breed scala aan mogelijkheden voor iedereen. Het verbaasd me iedere keer weer welke prachtige dingen er uit dat gebouw komen.

We weten ook hoe een stad zonder Centraal Punt er uit ziet. De jaren waarin er onvoldoende geïnvesteerd is in de jongeren van de stad hebben hun littekens achter gelaten. En toen onlangs de avondopenstellingen vermindert zijn, resulteerde dit direct in een toename van hangjongeren en overlast in de buurt. De boel wordt al jaren gerund op een bodem van passie en goodwill, maar dit is absoluut niet duurzaam.

Momenteel is de stichting afhankelijk van incidentele subsidies voor haar voortbestaan. Dit brengt teveel onzekerheid met zich mee, aangezien deze subsidies variëren, wat Centraal Punt niet de stevige basis biedt die nodig is om haar activiteiten duurzaam te ontwikkelen.

Op dit moment krijgt stichting Boekie een financiering van 170 duizend euro. Uiteraard ook geen klein bedrag, maar een groot deel hiervan vloeit ook weet terug via huur en gemeentelijke belastingen. Het bekende broekzak-vestzak. Hierdoor blijft er erg weinig ruimte over voor talent ontwikkeling. Om de continuïteit te waarborgen en een solide fundament voor haar activiteiten te creëren, dien we samen met anderen een motie in om de subsidieaanvraag voor 2026 goed te keuren en hen meerjarige zekerheid te bieden.

Om daar op door te gaan, zo zijn we mede indiener van nog twee moties: 1 voor gelijke kansen voor onze jongste Gorcummers en 1 voor duurzame steun voor de Gazel.

Daarmee kom ik tot mijn afronding voorzitter:

De perspectiefnota biedt ons nu de kans om de noodzakelijke stappen te zetten. De bugettaire ruimte is er. Door te investeren in een betere informatievoorziening, Centraal

Punt te waarderen voor al het werk wat het al gedaan heeft, een tandje bij te zetten voor onze jongste Gorcummers en een essentiële voorziening als de Gazel een duurzame oplossing te bieden; kunnen we onze inwoners de steun geven die ze verdienen.

Voorzitter,

Gorinchem groeit!
Qua inwoneraantallen in een bescheiden tempo. Als stad voor de regio, als het gaat om bijvoorbeeld onderwijs, zorg en werkgelegenheid, enorm. En dat brengt de nodige uitdagingen met zich mee. Want hoe ga je in een sterk vergrijzende stad zorgen voor de juiste balans. Hoe zorg je voor een veilige leefomgeving voor iedereen in een gezonde en duurzame stad? Een regiostad, waar het fijn wonen & goed werken is. Ik neem u, aan de hand van deze pijlers, mee in onze visie;

Veilige leefomgeving
Wat voor ons eruit springt is het gevaar van toenemende digitalisering en de verharding in het fysieke domein.

- Toenemende digitalisering
  Cybercrime, identiteitsfraude, online pesten - het zijn de zorgen van nu en raken ook Gorinchem. We vinden het belangrijk dat wij als gemeente hierop voorbereid zijn en dat inwoners alert zijn op de gevaren. In deze perspectiefnota is opvallend weinig benoemd rond dit thema. Zorg voor goede voorlichting en wees scherp als het gaat om de uitvoering bij onze gemeenschappelijke regelingen. **We geven het dit college mee.**

- Fysieke veiligheid
  Om kwetsbare wijken veiliger te maken, zijn verschillende aanpakken nodig. De aandacht voor "Preventie met Gezag" is goed evenals de inzet van bodycams, maar de zichtbare uitvoering in de openbare ruimte verdient wat ons betreft meer focus. Het is belangrijk om jongeren op tijd te betrekken, mensen met ervaring in te zetten en de buurt sterker te maken. Fysieke veiligheid is ook meer dan criminaliteitsbestrijding; het is ook een goed onderhouden en prettige publieke ruimte. Daarin is het winkelgebied rond de Wilhelminalaan geen voorbeeld. **Wat gaat het college doen om dat gebied te verbeteren?**

Gezonde & duurzame stad
Een gezonde leefomgeving gaat wat VVD Gorinchem betreft hand in hand met duurzaamheid. Niet alleen op korte termijn, maar ook op lange termijn. Denk aan de problematiek van de staalslakken of de aanpak van netcongestie.. blijf vooruit denken dus!

- Duurzame infrastructuur & economie
  Bedrijventerrein De Grote Haar vraagt om digitale slagkracht. Daar is een hoogwaardige digitale infrastructuur voor nodig. Glasvezel en 5G zijn noodzakelijke randvoorwaarden. **Wordt dit actief opgepakt of volledig aan de markt overgelaten? En speelt het Ondernemersfonds hierin een rol?**

- Educatie
  Hoe zorgen we dat bewustwording bij inwoners op orde is. Hoe zorgen we bijvoorbeeld dat onze jongeren hun fastfood bekertje niet zomaar op straat gooien. Van zwerfafval tot dierenwelzijn: het begint bij bewustzijn en goede educatie. Op scholen, maar ook voorzieningen als het Natuurcentrum zijn daarin essentieel.

En over het Natuurcentrum gesproken; ze zitten vol plannen om hun toekomst te borgen. Wij denken daarin graag met ze mee. In die hoedanigheid hebben we een idee, waar zij ook heel enthousiast van zijn geworden. En het is een win-win, want het komt ook het tempo in onze bevolkingsgroei ten goede. Want, de laatste tijd zie je met regelmaat ooievaars overvliegen in Gorinchem. En waar alle omliggende gemeenten inmiddels voorzieningen voor ooievaars hebben, kent Gorinchem deze nog niet. Tijd om ze hier te laten landen met de motie: **Warm welkom voor de ooievaar!**

Fijn wonen
Gorinchem is en blijft ook een fijne stad om te wonen, met haar historisch karakter en het culture veld.

- Wonen
  Onze stad is aan heftige vergrijzing onderhevig. Het gaat aankomen op de draagkracht die we met elkaar hebben in de zorg, de kinderopvang of het onderwijs of bij hulpdiensten. En ja ook het dichtbij kunnen wonen om hier te kunnen werken is dan essentieel. Een paar weken geleden spraken wij een jonge verpleegkundige op de fiets, net klaar met haar nachtdienst in het Beatrixziekenhuis. Ze woonde tijdelijk bij haar ouders in Arkel, want ondanks haar vaste contract vond ze geen goede woning in Gorinchem. "*Ik zorg voor mensen in deze stad, maar ik kan er zelf niet wonen*", zei ze. Die opmerking bleef hangen.

  Recent is vanuit ons nog aan dit onderwerp gerefereerd bij de woningbouwplannen van de Lange Slagenstraat – fijn dat de toezegging daar al is gedaan om ook cruciale beroepsgroepen te ondersteunen. Samen met GA dienen we daarom een motie in om deze groepen blijvend te ondersteunen. Dit is essentieel voor de draagkracht van Gorinchem.

- Historische waarde
  Koester wat mooi is. Investeer daarbij in het historisch erfgoed – maar wees daar wel kritisch in. We kunnen niet alles behouden, maar wat we willen behouden doe dat dan goed. En blijf ook investeren in citymarketing en toerisme, zoals middels de riviercruises. Op die manier houden we onze lokale winkeliers en hotels mee overeind en de stad in leven. Een bedrijf dat niet investeert in marketing is ter ziele opgeschreven. Stilstand is achteruitgang; een oude economische wet.

- Cultuur
  Fijn dat we dit jaar nog de aanzet voor het cultuurfonds gaan maken. Cultuur en evenementen zijn wat ons betreft een belangrijke pijler in de samenleving. Bij een recent bezoek aan theater werd ons benadrukt dat de overlap tussen het culturele veld en het sociale domein een grote kans is. Tegelijkertijd werd aangegeven dat het lastig schakelen is tussen de loketten die er zijn – een gemiste kans dus wat ons betreft. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we ook cultuur en sociaal domein meer op elkaar aan laten sluiten? **Kan onderzocht worden welke mogelijkheden daarin zijn?**

Goed werken
Gorinchem moet aantrekkelijk blijven als vestigingsstad. Een stevig vestigingsklimaat creëren dus; door onder andere de bereikbaarheid en parkeergelegenheden goed op orde te hebben.

- Fietsbereikbaarheid
  We willen graag dat meer mensen met de fiets naar de binnenstad komen. Dat helpt om de parkeerdruk te verlagen en houdt de stad bereikbaar. En ook onze scholen moeten goed bereikbaar zijn en blijven. Maar dan moeten er wel goede verbindingen zijn – in dat kader willen we u nog graag herinneren aan de motie Fietssnelweg. Hou die vooral in het oog. **En heeft het college nog plannen om fietsparkeren aantrekkelijker te maken?**

- Doorgaande routes
  Fijn dat Eijke's Hof nu verder wordt aangepakt. Als regiostad ziet Gorinchem het aantal verkeersbewegingen toenemen. Efficiënte in- en uitvalswegen en een goede stadslogistiek zijn cruciaal, zeker bij afsluitingen van snelwegen.
  Het in kaart brengen van vrachtverkeer is wat ons betreft een volgende goede stap. In de recente Begrotingsraad heeft de wethouder aangegeven in kaart te brengen hoe het vrachtverkeer daarbij door de stad akkert. **Is dit nu goed in kaart gebracht?**

- Parkeren in onze garages
  Daarnaast wilde wij nog even refereren aan het feit dat de dagkaarten ingevoerd zouden worden in onze parkeergarages – vorig jaar door de raad omarmd om o.a. het toerisme betere mogelijkheden te bieden, maar ze zijn vertraagd. Van inwoners hebben wij ook de wens ontvangen om naast de dagkaart hier eventueel een abonnement aan te koppelen. **Kan het college dit toezeggen?**

Tot slot; luisteren naar inwoners loont. De ideeënmarkt is daarvan een prachtig voorbeeld die we ook de komende jaren willen omarmen. Samen met de fractie van DG dienen we een motie in om hier structureel budget voor vrij te maken. Op die manier bouwen we samen graag aan een nog sterker Gorinchem waarin we naar elkaar blijven luisteren en groeien!

Dank u wel!

CU-SGP Algemene beschouwing PPN 2025

Voorzitter, het is weer zover: tijd voor de Perspectiefnota. En ditmaal een bijzondere editie, want het is voorlopig de laatste van het huidige college. Een mogelijk lange coalitievorming volgend jaar kan wellicht zorgen voor een vervolg. Maar dat is vooruitlopen op de zaken. Dit college begon zijn werk met het programma *En nu aan de slag* – een programma dat niet uitpakte in grootse ambities of ferme beloftes, maar juist uitblonk in verantwoordelijkheid nemen, knopen doorhakken en overgaan tot actie. Geen woorden, maar daden.

En daarin is dit college absoluut geslaagd. Met overtuiging is gewerkt aan uitvoering, realisatie en stabiliteit. Onze complimenten zijn dan ook op zijn plaats. Niet in de laatste plaats omdat we hier vandaag een meerjarig sluitende begroting bespreken. Chapeau! Ook onze dank aan de ambtelijke organisatie, die zich met grote inzet blijft inzetten voor onze stad.

Sommigen zullen zeggen: “Het was misschien niet het meest opwindende programma.” En dat klopt – maar wat sommigen saai noemen, noemen wij degelijk. En juist dat biedt onze inwoners een solide en betrouwbaar perspectief voor de lange termijn.

Geen korte-termijn-retoriek of losse toezeggingen, maar transparantie over keuzes en bezuinigingen. Geen blik op het volgende krantenkopje, maar een duidelijke focus op duurzaam resultaat.

Financiën
Voorzitter, het veelbesproken ravijnjaar 2026 lijkt voor onze stad financieel minder diep dan eerder gevreesd. Dankzij tijdige en verstandige besluiten staat er voor de komende jaren een sluitende begroting, al blijft het zaak om scherp te blijven – er zijn nog taakstellingen te realiseren.

Met andere woorden: het schip blijft stevig aan de wind varen. Tegelijkertijd wordt er doorgepakt op investeringen in beleidsprioriteiten. Dat betekent niet dat we geld over hebben – het vraagt juist om zorgvuldigheid en terughoudendheid bij nieuwe wensen.

Laten we alert blijven: goed financieel beleid is geen vrijbrief om in één raadsavond alles weer uit te geven. Een incidenteel overschot vraagt om waakzaamheid en realisme – niet om gemakzucht.

Woningbouw & bereikbaarheid
Er wordt stevig ingezet op betaalbare woningbouw en betere infrastructuur. Fietspaden en wegen worden aangepakt, en dat is hard nodig.

Duurzaamheid & klimaat
Ook op het gebied van duurzaamheid worden flinke stappen gezet. Denk aan de versnelde overgang naar LED-verlichting in de openbare ruimte, de verduurzaming van

gemeentelijk vastgoed, de uitbreiding van laadinfrastructuur en de doorontwikkeling van klimaatadaptatiestrategieën.

Onderwijs & voorzieningen
We waarderen de inzet om structureel te reserveren voor onderwijshuisvesting. Ook investeringen in essentiële voorzieningen zoals het zwembad en cultuurgebouw *De Nieuwe Doelen* dragen bij aan de kwaliteit van leven in onze stad.

Kortom, geen torenhoge ambities, maar duidelijke doelen en concrete resultaten. De Perspectiefnota 2026–2029 laat een verstandige koers zien: investeren waar nodig, maar binnen de grenzen van financieel verantwoord beleid.

De investeringsruimte blijft beperkt en de schulden lopen op. Dat vraagt vanaf 2027–2028 om nog strakker toezicht en discipline bij grote investeringsbesluiten. Ook het volgende college zal zich aan deze koers moeten houden. Gepaste ambitie en robuust financieel management blijven essentieel.

Sociaal-maatschappelijke uitdagingen
Tegelijkertijd mogen we onze ogen niet sluiten voor wat er in de samenleving speelt. Steeds meer inwoners – ook werkenden – komen financieel in de knel. Vaak zijn het stapelingen van problemen waarvoor geen passend loket bestaat. Mensen vallen tussen wal en schip.

En dan is onze samenleving soms hard. Er is al snel een oordeel: “Je zal wel iets verkeerd hebben gedaan. Een verkeerde keuze hebben gemaakt. Het is je eigen schuld dat het mislukt.” Maar wij pleiten juist voor saamhorigheid en het omzien naar elkaar.

In dat licht dienen wij een motie in om te onderzoeken of samenwerking met Stichting Anders mogelijk is. Deze stichting koppelt lokale ondernemers aan inwoners met een hulpvraag die buiten de reguliere regelingen valt. Denk bijvoorbeeld aan iemand met MS voor wie het tuinonderhoud niet meer haalbaar is. In ruil daarvoor wordt van de hulpvrager ook gevraagd iets terug te doen. Zo ontstaat wederkerigheid. Geven maakt rijker.

Tot slot
Voorzitter, vanavond markeert het begin van het reces. Wij wensen iedereen een welverdiende zomerperiode toe.

En laten we met elkaar niet vergeten wat dit college heeft bereikt: een meerjarig sluitende begroting, stabiliteit in onzekere tijden en een koers met oog voor de lange termijn. Een prestatie van formaat, waarvoor wij onze oprechte waardering uitspreken. Dank daarvoor. Gods wijsheid en kracht toegewenst in de verdere uitvoering.

Algemene beschouwing Perspectiefnota 2026-2029

Gorcum Actief, Bjorn Bahlmann

Dank u wel voorzitter,

Vanavond bespreken we de Perspectiefnota 2026-2029. Allereerst dank aan de ambtelijke organisatie voor het vele werk dat zij de afgelopen maanden voor ons uitgevoerd hebben. Gorinchem zit aan haar grenzen m.b.t. de ruimte voor grote nieuwbouwprojecten, daarom gaan we aan de slag met zogenaamde inbreidingsnieuwbouwprojecten en we zijn al op de goede weg. De afgelopen periode hebben wij als gemeenteraad de kaders voor de herontwikkeling van de Arkelsedijk, de Lange Slagenstraat en de uitgangspunten voor het Stationsgebied vastgesteld. Nieuwbouwprojecten waar je als Gorcumer zou willen wonen. Helaas hebben wij ook in Gorinchem te maken met een overspannen woningmarkt en dit beperkt de doorstroming van de woningmarkt in onze stad. Wij willen mensen met een lokale, maatschappelijke of economische binding een extra kans bieden op onze lokale woningmarkt en daarom dienen wij samen met de SP, Democraten Gorinchem en de VVD de motie “Een duurzame Gorcumse wooncarrière” in.

Voorzitter, de komende jaren komen er grote opgaven met grote verwachte uitgaven op ons af. Daarom stellen wij voor om ons huidige spaarsysteem te actualiseren, zodat wij op termijn voldoende middelen beschikbaar hebben om deze opgaven te kunnen realiseren. De komende jaren zullen we moeten sparen voor de WBI voor de ontwikkeling van de Schelluinsestraat, Mobiliteit & Infrastructuur, IHP en last but not least Klimaatadaptatie. Volgens een recent rapport moet Gorinchem 45 miljoen euro investeren in de periode tot 2050. Daarom dienen wij de motie “Sparen voor een toekomstbestendige stad” in.

Klimaatadaptatie, biodiversiteit en een lokaal hitteplan hebben altijd bij Gorcum Actief hoog in het vaandel gestaan. Daarom zijn wij mede-indiener van de motie “Kleurrijke Bloemenpracht” een mooie toevoeging voor de biodiversiteit in onze stad. Eind vorige maand was het Nationaal Hitteplan weer van kracht, hierdoor werd er weer aandacht gevraagd voor een Lokaal Hitteplan. In 2019 zijn door de VVD hierover vragen gesteld, daarbij werd aangegeven dat het college het een goed plan vond om een Lokaal Hitteplan in te stellen. Graag willen wij weten wat de status is van een Lokaal Hitteplan.

Voorzitter, ook heeft Gorcum Actief zich altijd ingezet voor het behoud van het erfgoed in onze stad. Zeer recentelijk hebben wij ons ingezet voor behoud van de oude Brandweerkazerne en wij zullen ons blijven inzetten voor behoud van ander erfgoed. Binnenkort praten en beslissen we ook over de Nota Vastgoedbeleid, dat aan actualisering toe is. Onzes inziens moet de Nota Vastgoedbeleid worden getoetst aan ons kersverse Erfgoedbeleid. Kan de wethouder dat bevestigen?

In december 2024 hebben wij als gemeenteraad ons Erfgoedbeleid vastgesteld met daaraan gekoppeld een uitvoeringsagenda, die wij in 2028 gaan evalueren. In de PPN 2026 is enkel budget voor 2026 opgenomen en niet voor de volledige periode tot en met 2028. Ook ontbreekt er ambtelijke capaciteit voor de uitvoering van het erfgoedbeleid. Wij zijn van mening dat als er geen focus is voor ons erfgoedbeleid en er geen ambtenaar verantwoordelijk is voor dit beleid is, dan doet dit geen recht aan ons erfgoedbeleid. Daarom is Gorcum Actief mede-indiener van de motie “Een duurzaam erfgoedbeleid voor het verleden, het heden en de toekomst” in. Deze motie zal straks door de SP ingediend worden.

De Gezel doet veel goed werk voor onze stadsgenoten die tussen wal en schip raken, omdat zij bij officiële instanties niet geholpen kunnen worden. De Gezel is al ruim 2,5 jaar in gesprek met de gemeente, maar helaas is er voor hen nog steeds geen duidelijkheid m.b.t. een structurele subsidie. Daarom zijn wij mede-indiener van de motie “Niet meer van het kastje naar de muur voor de Gezel”. Deze motie zal straks ingediend door het CDA ingediend worden.

Tot zover onze bijdrage.

Dank u wel voorzitter

Voor griffie: Resumerend:
Motie: Een duurzame Gorcumse wooncarrière.
Motie: Sparen voor een toekomstbestendige stad.
Vraag: Wat is de status van een Lokaal Hitteplan?
Vraag: Vastgoedbeleid moet worden getoetst aan Erfgoedbeleid. Kan de wethouder dat bevestigen?

Algemene beschouwingen D66 Perspectiefnota 2026 – Ilhan Tekir

Voorzitter,

Een algemene beschouwing zonder financiële duiding is als soep zonder zout. Ik trap daarom zoals u inmiddels van D66 gewend bent af met een financiële beschouwing. Daar vallen of staan de keuzes die wij immers maken.

Als je dan het financiële beeld aanschouwt vallen een paar zaken op. De begroting is meerjarig sluitend en dat is positief. De marges zijn echter wel beperkt. Als de meicirculaire van het Rijk niet zo gunstig was geweest, dan zou hier vandaag een hele andere perspectiefnota hebben gelegen. De meicirculaire levert immers structureel zo'n 1 miljoen euro voordeel op. En dat is in Gorinchem een serieuze meevaller. Want laten we eerlijk zijn, verder bezuinigen zou geen optie zijn geweest aangezien we nog bezuinigingen uit de vorige ronde hebben in te vullen. We kunnen niet nog eens de ozb met 10% verhogen of de parkeertarieven met 40%. Daar komt bij dat de buffers zijn uitgedund: het weerstandsvermogen zou eind dit jaar uitkomen op 1,42 – zo'n beetje op de ondergrens van de bandbreedte. Dan zijn er de komende jaren ook nog allerlei opgaves die als een soort zwaard van Damocles boven het hoofd hangen. Denk aan onderwijshuisvesting, mobiliteit en de ombuigingen in het sociaal domein zoals jeugdzorg. Ik wens dan ook nu al het volgende college veel succes bij het leggen van deze puzzel.

Voorzitter, dan zou ik graag een aantal thema's de revue willen laten passeren. En her en der volgt daar een motie of vraag uit.

Ik begin met onze buurthuizen. Die hebben het helaas niet makkelijk door alle prijsstijgingen en ook het feit dat ze daar dit jaar niet voor zijn gecompenseerd. Gelukkig trekken we dat voor 2026 wel weer recht, maar de pijn is al zichtbaar geleden. Dat uit zich ook in het overzicht van toegekende en aangevraagde subsidies, waarbij het gat tussen die twee steeds groter lijkt te worden. En dat is het meest zichtbaar bij Centraal Punt. Niet alleen in de cijfers maar vooral ook in de praktijk. Zo voelde Centraal Punt zich een tijdje terug genoodzaakt om de avondopenstelling terug te draaien, met als gevolg dat jongeren weer hun hangplek creëren in de wijk. Daarom hebben D66, Stadsbelang, Democraten Gorcum en de PvdA een motie opgesteld om de toekomst van Centraal Punt nu voor eens en voor altijd te borgen. Te beginnen met een verhoogde subsidie in 2026 en vervolgens in samenspraak uitwerken van een meerjarige subsidierelatie. Die waardering, voorzitter, is niet veel gevraagd voor een succesvol buurthuis dat Gorcum rijk is. Wellicht wat onorthodox en niet altijd passend in de systeemwereld van de gemeente, maar dat mag ons er niet van weerhouden om in dialoog te blijven en mee te bewegen waar nodig om samen het beste voor elkaar te krijgen. De jongeren hunkeren ernaar, de wijk hunkert ernaar en hopelijk kunnen we daar als gemeenteraad een overtuigende reactie op geven.

Dan het thema erfgoed, voorzitter. Zoals u weet hebben we onlangs nog in deze raad het erfgoedbeleid vastgesteld, om het Gorcums erfgoed te beschermen, te behouden en beleefbaar te maken. In een 103 pagina's tellend document is het erfgoedbeleid gekoppeld aan het Gorcums DNA. Toen al was duidelijk dat het een financiële uitdaging zou worden. Het schetst dan toch onze verbazing dat de erfgoedadviseur wordt wegbezuinigd, terwijl de inkt van de nieuwe nota nog niet droog is. Die erfgoedadviseur is nu juist nodig voor afstemming en samenwerking tussen de betrokken afdelingen, externe stakeholders en erfgoedgemeenschappen. Maar ook voor de naleving van de wettelijke erfgoedtaken. Het is dus niet iets wat je kunt beleggen bij alle andere afdelingen. Getuige ook de pleitbrieven van de erfgoedcommissie, Oud-Gorcum en st. Stadsherstel Gorinchem zijn wij van mening dat een minimale basis van 0,5 fte noodzakelijk is. Daarom dient D66 samen met GA en de SP een motie in om deze minimale basis structureel te regelen.

Thema afval en ik beperk mij voor het gemak tot grofvuil, want hier kun je eigenlijk een hele algemene beschouwing op loslaten. Dat gaan we niet doen. Ik realiseer me dat het een terugkerend thema is geworden, maar daar is ook alle reden toe. Immers, er ligt sinds kort een adviesrapport van Avalon

waarin wordt geconcludeerd dat de huidige grofvuilregeling niet laagdrempelig is. Dat is een conclusie waar we niet meer omheen kunnen. Ik bedoel, het beeld op straat spreekt boekdelen, maar nu schrijven ook mensen met kennis van zaken dat we het over een andere boeg moeten gooien. Avalon doet een aantal suggesties die D66, Stadsbelang en Democraten Gorcum in een motie hebben uitgewerkt. En de motie is erop gericht om het gemak bij onze inwoners te vergroten om grofvuil zelf weg te brengen, zonder dat je hoeft te vrezen voor kosten. We stellen daarom concreet voor om van 3 naar 12 gratis beurten te gaan. En om het tarief voor een ophaalafspraak substantieel te verlagen. Als het daarbij helpend is dagen we Waardlanden uit om een vast ophaalmoment in de maand te prikken voor alle wijken. Tegelijkertijd schroeven we de bedrijfs- en bouwafvalstromen verder aan door hier te allen tijde een tarief tegenover te stellen. Bouwafval hoort immers in een daartoe bestemde container op locatie zonder dat de gemeenschap opdraait voor de verwerkingskosten. Deze motie heef als titel gekregen: grofvuil hoort niet op straat

Ik ga door met het thema windenergie. Altijd wel een hot item in Gorinchem maar de laatste update over de verkenning naar windmolens op Gorinchem-Noord is alweer van maart en rond deze tijd zouden we in gesprek gaan over de uitgevoerde onderzoeken. Wat we inmiddels wel weten is dat Molenlanden heeft gekozen voor een alternatieve invulling: namelijk middelgrote windturbines op bedrijventerreinen en kleine windturbines in het buitengebied. Welke afweging gaat Gorinchem in dit licht maken? We zien de onderzoeksresultaten daarom graag tegemoet en horen graag concreet van het college wanneer wij in Gorinchem het gesprek hierover gaan voeren. Voor D66 zijn megaturbines van 240 meter op Gorinchem-Noord in ieder geval nog steeds onverteerbaar als we daarmee in een klap het perspectief op woningbouw onmogelijk maken. Het besluit dat wij hier nemen is voor de komende 50 tot 100 jaren bepalend voor de ontwikkeling van Gorinchem-Noord. Daarom moet dat besluit wat ons betreft meteen het meest optimale voor de stad en regio zijn.

We zijn in dat kader ook benieuwd hoe het staat met de verkenning naar woningbouw op Gorinchem-Noord. Wat dat betreft hebben we de wind in de rug, aangezien het voor gemeenten makkelijker is geworden om te bouwen buiten de bebouwde kom. Onlangs schrapte de minister namelijk de zogenaamde ‘ladder voor duurzame verstedelijking’ die bepaalde dat gemeenten eerst moesten onderbouwen waarom er buiten de bebouwde kom gebouwd zou worden. Dat is bijna een open uitnodiging voor gemeenten als Gorinchem om ‘verder aan de slag te gaan’, zoals uw eigen credo luidt. Ziet het college dit ook zo? En is het college met ons eens dat dit de kansen voor onze verkenning op Noord vergroot?

Dan thema onderwijs, voorzitter, en nog specifieker de voorschoolse educatie. Voorschoolse Educatie is cruciaal voor kinderen met een taal- of ontwikkelachterstand. Op liefst 19 plekken in de stad leren peuters om met elkaar te spelen, te zingen en misschien nog belangrijker om elkaar te leren kennen. Maar juist deze ondersteuning komt nu onder druk te staan vanwege bezuinigingen. D66 heeft hier eerder al schriftelijke vragen over gesteld, omdat deze vorm van educatie misschien wel de beste remedie is tegen kansenongelijkheid. De gemeente Gorinchem maakt daar, samen met de betrokken partijen, al jarenlang met succes veel werk van en monitort de uitvoering en opbrengsten. Des te meer wij ons zorgen maken over de mogelijke bezuinigingen op de voorschoolse educatie. Deze zullen naar verwachting verschraling van aanbod en daardoor ongewenste effecten op de deelname en opbrengsten veroorzaken. Daarom vragen D66, PvdA en Democraten Gorinchem het college om peuteropvang toegankelijk te voor álle kinderen, ongeacht het inkomen van hun ouders en niet te bezuinigen programma’s die bijdragen aan gelijke kansen. Want als we ergens niet op moeten bezuinigen, is het op de toekomst van onze kinderen.

Met dat hoopvolle toekomstbeeld sluit ik af voorzitter. Dankuwel.

Algemene beschouwingen CDA - PPN 17 juli 2025

Voorzitter,

De laatste perspectiefnota van deze bestuursperiode. Dank aan het college en de ambtenaren voor alle inzet die zij weer hebben geleverd om een mooie en solide PPN op de mat te leggen. De rekenmeesters vonden weer geen vraag of suggestie te gek en hebben ons weer netjes en op tijd voorzien van de nodige onderbouwing om vandaag een mooi debat te kunnen voeren. Dank daarvoor!

Het college blikt terug op een periode waarin zij aan de slag zijn gegaan in een woelige tijd en keuzes hebben moeten maken. Wij erkennen dat, al hadden ze ook wel de instrumenten in handen. Dit college, dat houdt van beeldvorming, heeft het over "mooie stappen". Wij missen daarin wel meer concreetheid wat dat dan is. U had de afgelopen periode de beschikking over maar liefst 18 fte extra en een extra wethouder in het college. **We missen een onderbouwing van wat dat ons heeft gebracht de afgelopen tijd. Wat is daarvan het effect geweest?**

Daarnaast vinden we dat het college wat ongepast trots is op het maken van strenge keuzes vorig jaar waardoor het financiële ravijn dit jaar niet zo diep is. Deze keuzes leidden tot een forse lastenverzwaring breed in onze stad. Terwijl dit volledig vanuit de systeemwereld van het stadhuis is bedacht en hierover geen betrokkenheid met stad en raad is georganiseerd. Wij zouden het hebben gewaardeerd en ons hier ook meer onderdeel van hebben gevoeld, als hierover meer openheid en ruimte voor het gesprek was geweest. Voor ons zelfs reden om vorig jaar tegen de begroting te stemmen, iets wat wij echt niet snel doen en eigenlijk hopen ook niet meer te hoeven doen.

Maar ook daaraan komt een eind.

Wij willen ook een aantal punten er positief uit lichten. Gelukkig is het debacle rondom de sportveldverlichting bij buitensportverenigingen opgelost zonder langslepend traject. De verenigingen hebben al genoeg trammelant te verduren gehad hiermee en wij zijn blij dat het is gelukt om hier een goede oplossing in te vinden. Ook zijn we blij dat het sparen voor het IHP goed gaat. Hoewel de pot nog veel voller moet, kunnen we wel weer perspectief schetsen voor de eerstvolgende scholen en starten met de uitvoering van de reeds geplande projecten.

In de tussentijd van het één doen (sparen) en het andere niet laten (lobby en alternatieve financieringsbronnen proberen te vinden), mogen we trots zijn op de regiofunctie die we hebben op dit vlak. Al die jongeren die bij ons onderwijs genieten, zet ons letterlijk en figuurlijk op de kaart. Een groot hoogtepunt van dit jaar was natuurlijk de opening van het nieuwe Gilde door de Koning.

Ten aanzien van het jeugd-en jongerenwerk willen we daar nog wel wat aan toevoegen. Om die reden dienen we de motie in "de jeugd moet haar tijd hebben" waarbij we het college opdracht geven om de uitgaven aan jeugd- en jongerenwerk te benchmarken met de uitgaven van andere gemeenten, waarbij we nadrukkelijk ook kijken naar het hoge aantal scholieren en de regiofunctie. Past het nog wel wat we daar nu aan uitgeven? En als we dan toch bezig zijn, onderzoek dan meteen of het mogelijk is om het jeugd- en jongerenwerk dmv een begrotingssubsidie vast te stellen, in plaats van aanbesteden. Dit is nu een goed moment, aangezien de aanbesteding van The Mall tot en met 2025 loopt (met optie tot verlenging van max 2 jaar).

Een ander punt waar we vragen over hebben, en waarover we een motie willen indienen, is bij ons ook vaste prik. Mobiliteit. Wij zijn een beetje bezorgd dat in de noodzaak om de spaarpot voor het IHP te vullen, de spaarpot mobiliteit wat op de achtergrond raakt. Terwijl dat toch ook nog een hele belangrijke opgave is voor onze stad. In de PPN wordt melding gemaakt dat we in de toekomst moeten kijken naar financiële bronnen als de grexen straks opdrogen. **Heeft het college daar al ideeën bij? En hoe staat het met de uitvoering van de maatregelen die in een volgende uitvoeringsagenda zouden moeten landen? Zowel qua maatregel zelf als de financiële dekking daarvan.** En ten slotte, hoe staat het met de lopende projecten waartoe we hebben besloten. **Gaat het gehobbel op de Haarse Kades nog eens worden bekeken? Wanneer wordt echt met de Banneweg gestart? Hoe staat het met de Mollenburgseweg en de Nieuwe Hoven, want dat had toch zo'n prioriteit om niet met de oplossing van de Banneweg verder te gaan.**

Voorzitter, naast deze vragen hebben we ook een motie, omdat we natuurlijk ook graag kijken naar kansen die zich eventueel voordoen. Om die reden dienen we de **motie "Over de brug komen" i**n, waarbij we het college opdracht geven om te onderzoeken of de fietsroute langs de A27 van en naar Gorinchem en de regio verbeterd kan worden op het gebied van veiligheid, eenduidigheid en doorstroming en indien nodig met buurgemeenten zoals Altena te werken aan een totaalplan voor de fietsverbinding langs de A27. In Altena hebben ze al eea onderzocht waaruit blijkt dat die eenduidigheid, veiligheid en doorstroming op bepaalde trajecten ontbreekt en gaan ze quick wins en andere maatregelen nemen. Het spreekt voor zich dat wij, ook gelet op ons hoge aantal scholieren die meestal met de fiets komen, het fietsgebruik langs deze route willen stimuleren, dus zie dit als een kans om aan te haken en ervoor te zorgen dat je met de fiets goed over de brug en verder kan komen.

Over kansen zien gesproken, willen we ook onze positieve waardering uitspreken voor de moties ideeënmarkt vaste prik; we vonden het een geslaagde eerste editie, dus deze dienen we graag mede in om daarmee ook de verbinding tussen stadhuis en onze inwoners te versterken. En kleurrijke bermen van SB past ook heel goed bij onze ambities op het gebied van klimaatadaptatie en meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Het vergroenen van de middenbermen in Oost vinden we positief, maar achteraf is dat gras ook wel een beetje saai. Dat geldt ook op de Haarsekaden. Dus op naar de BijenBanneweg en de HoningHaarsekaden.
Ten slotte, het begint bijna traditie te worden, een motie over De Gezel. Ik wil dit eigenlijk kort houden, want ik ben er eigenlijk best geïrriteerd over dat ik al bijna moet spreken over een traditie. Want dat betekent dat het nog steeds niet is gelukt. De motie heeft de titel **'niet meer van het kastje naar de muur'** en dat zegt denk ik genoeg. Ons geduld is op, mooie woorden over hoe de "systeemwereld" soms kan botsen met de "leefwereld", leiden tot geen perspectief. We roepen echt op tot een meer oplossingsgerichte werkwijze, we begrepen dat er ambtelijk al goed wordt meegedacht, we hopen nu op echt bestuurlijk doorpakken.

Voorzitter,

Allereerst dank aan het college en de ambtenaren voor de heldere schets van onze financiële en planmatige toekomst.

De SP zei vorig jaar: het is tijd om onze piketpaaltjes te slaan. En die staan er nog steeds. Menswaardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit blijven onze koers bepalen. Gelukkig staan deze paaltjes niet meer op knappen.

Terwijl andere gemeenten berichten over bezuinigingen, staat Gorinchem er relatief goed voor, dankzij zorgvuldig bestuur.

In deze perspectiefnota kiezen we voor het afronden van lopende projecten en het voortzetten van bestaand beleid — logisch met verkiezingen in aantocht. We willen geen onaangename verrassingen, zoals een lekkend zwembad, maar een nette overdracht.

De begroting is sluitend, maar krap. De onzekerheid vanuit Den Haag blijft. Het ravijnjaar schuift op. En door geopolitieke spanningen stijgen de defensie-uitgaven, wat knaagt aan de Rijksfinanciën. Dat zal ook de gemeenten raken — al weten we nog niet hoe.

Voor de SP is geld geen doel op zich, maar een middel om vooruit te komen. Er wordt geïnvesteerd in publieke voorzieningen zoals scholen, wordt er gestart met het zwembad, en staat het cultuurhuis in de startblokken.

Prachtig! Maar laten we deze voorzieningen écht voor iedereen toegankelijk maken. Wat als een kind niet kan zwemmen of een voorstelling bijwonen omdat het te duur is? Deze gebouwen moeten harten verbinden. Daarom kijken wij uit naar de uitwerking van een breed inzetbare Gorkumpas.

Voorzitter,

Er zijn flinke stappen gezet in het sociaal domein. Eind 2024 zagen we in de CBS-cijfers dat het aantal inwoners onder de armoedegrens is gedaald. Ook het percentage jeugdzorgkinderen — na twee jaar stijging — is nu afgenomen.

Toch zien we nog steeds Gorcummers die worstelen met armoede. Vaak zit deze groep dieper in de problemen dan enkele jaren geleden.

En de wachtlijsten in de jeugdzorg zijn er nog steeds (gemiddeld 26 weken). We houden ons hart vast voor de gevolgen van de aankomende hervormingsagenda jeugd.

Dan de woningmarkt. Jongeren kunnen geen woning vinden, gezinnen zitten klem en ouderen wachten op passende huisvesting. We hebben belangrijke maatregelen genomen, zoals de opkoopbescherming en de zelfbewoningsplicht. Maar dat blijven pleisters.

De woningcrisis vraagt om structurele oplossingen. Zeker nu binnenstedelijk bouwen de norm is en Gorinchem letterlijk tegen haar fysieke grenzen aanloopt. De woningnood volledig oplossen zal lokaal niet lukken — dat ligt vooral bij het Rijk. Maar lokale inzet blijft wel noodzakelijk. Via een voorrangsregeling voor woningen tot NHG-grens en sociale huur is een betere doorstroming mogelijk.

We zien nu meerdere percentages rondgaan van wat mag en kan, wat verwarring schept. In plaats van zelf invullen, kiezen wij voor een maatregel op maat. Kortom: een lokale voorrangsregeling voor Gorinchem. Deze motie dienen we in samen met GA.

En voorzitter,

Wie vorige week de bespreking van de Lange Slagenstraat volgde, herkent onze volgende inzet: erfgoed.

De raad besloot eind 2024 dat erfgoed — beschermd én onbeschermd — vanaf de start moet worden meegenomen in ruimtelijke plannen. Met actieve betrokkenheid van erfgoedgemeenschappen. Want erfgoed is niet alleen wat experts bepalen, maar ook wat inwoners voelen en beleven.

Bij de bespreking kondigden we al de motie *De kracht van lokale kennis* aan. De adviezen van lokale experts hebben we gemist. Juist actueel, lokaal inzicht vanuit diverse invalshoeken kan de raad helpen — niet via post-its en stickers, maar via 1 à 2 A4'tjes aan advies.

Erfgoedbeleid vraagt niet alleen visie, maar ook uitvoering. En daar wringt het. Voor 2026 is €30.000 begroot. Maar waarom slechts voor één jaar? Voor duurzame bescherming en ontwikkeling zijn continuïteit én capaciteit nodig. Dat onderschrijven wij, samen met de Historische Vereniging Oud Gorcum.

Daarom pleiten wij voor een structureel bedrag en 0,5 fte voor behoud, benutting en promotie van erfgoed. Want hoe mooi is het om subsidies en fondsen binnen te halen en netwerken te vergroten — daarvoor is wel capaciteit nodig. De motie *Een duurzaam erfgoedbeleid voor het verleden, het heden en de toekomst* vraagt hierom.

De benodigde ruimte kan volgens ons worden gevonden binnen bestaande programma's, zoals Gorcum City Marketing, stedelijke ontwikkeling, en andere trajecten waarin erfgoed een rol speelt.

En voorzitter,

Over capaciteit gesproken — een thema dat velen hier raakt: de griffie. Al in 2022 stelde de raad vast dat uitbreiding van formatie structureel nodig is. Dat strookt met het advies van de Vereniging van Raadsleden.

Tot slot,

De toekomst brengt uitdagingen:

- Vergrijzing, of beter gezegd: verzilvering, leidt tot hogere kosten in het sociaal domein.
- Energiecongestie vormt een groeiend probleem in de energietransitie.
- Klimaatadaptatie verdient aandacht, door veranderende weersomstandigheden.
- En de groei van het aantal arbeidsmigranten: nu ca. 2000 in Gorinchem, over vijf jaar naar schatting 20% meer. Geluiden over problemen zijn al hoorbaar. Laten we nu al met werkgevers in gesprek gaan om grote knelpunten te voorkomen.

Samenvattend: Gorinchem presenteert een sluitende perspectiefnota, met ruimte voor investeringen en voortzetting van beleid. De marges zijn echter smal.

Daarom is alertheid op ontwikkelingen cruciaal, en blijft actieve inzet richting het Rijk nodig om onze voorzieningen op peil te houden.

Dank u, voorzitter.

Met een amendement kan de raad een (concept)besluit aanpassen. In de vergadering stemmen de raadsleden over het amendement. Is de meerderheid van de raad het eens met het amendement, dan verandert de tekst van het oorspronkelijke besluit in de tekst van het amendement. Alle raadsleden kunnen een amendement indienen.

AMENDEMENT

Datum vergadering: donderdag 17 juli 2025
Nummer amendement:
Bij welk raadsvoorstel: Perspectiefnota 2026-2029

Indieners: Johan Klein (SB)
Pierre Schefferlie (DG)
Paulien de Groot (PVDA)
Anselm Krol (CU-SGP)
Joost van der Geest (CDA)
Ilhan Tekir (D66)
Arien van Houwelingen (SP)

TITEL: STRUCTURELE FINANCIERING ONDERSTEUNING GEMEENTERAAD

CONSTATERENDE:

- Dat de griffie een ondersteunend orgaan van de raad is en daarmee onder diens verantwoordelijkheid valt, inclusief de formatieomvang en werkwijze, zoals bedoeld in artikel 107 Gemeentewet;
- Dat de raad op 24 februari 2022 heeft besloten de formatie van de griffie uit te breiden met 0,2 fte[1] administratieve ondersteuning en 1,0 fte strategische advisering, en dit structureel op te nemen in de gemeentebegroting;
- Dat in de Perspectiefnota 2026-2029 (pagina 11, 'Ruimtevragers', punt 29) deze uitbreiding tot 2027 volledig is opgenomen en voor 2028 en verder als pm-post is vermeld;
- Dat dit strijdig is met het eerdere raadsbesluit waarin expliciet en gemotiveerd is gekozen voor structurele versterking van de griffie.

OVERWEGENDE:

- Dat de raad in 2022 expliciet heeft vastgesteld dat een structurele versterking van de griffie noodzakelijk is ter bevordering van een goed functionerende duale gemeenteraad en het waarborgen van de lokale democratie.;
- Dat het tijdelijk financieren van deze uitbreiding de continuïteit en kwaliteit van de ondersteuning van de gemeenteraad in gevaar brengt;
- Dat structurele financiering een voorwaarde is om de griffie duurzaam in te richten en medewerkers zekerheid te bieden;

BESLUIT:

- Aan het beslispunt 1 'De perspectiefnota 2026-2029 (D-978901) vast te stellen' wordt toegevoegd:
  "met dien verstande dat in de Perspectiefnota 2026-2029, op pagina 11, tabel 'Ruimtevragers', bij punt 29 'Formatie griffie', de aanduiding "pm" voor de jaren 2028 en verder wordt vervangen door "-135" (x € 1.000) per jaar (prijspeil 2025)"

[1] *Fulltime-equivalent*

Met een amendement kan de raad een (concept)besluit aanpassen. In de vergadering stemmen de raadsleden over het amendement. Is de meerderheid van de raad het eens met het amendement, dan verandert de tekst van het oorspronkelijke besluit in de tekst van het amendement. Alle raadsleden kunnen een amendement indienen.

MOTIVATIE

De raad heeft in 2022 unaniem besloten tot een structurele uitbreiding van de griffie. De tijdelijke dekking tot 2027 en een pm-post vanaf 2028 in de Perspectiefnota doet geen recht aan dit besluit en kan leiden tot onzekerheid over de personele bezetting.
Om de onafhankelijkheid en kwaliteit van de raadsondersteuning te borgen, is structurele financiering noodzakelijk. Daarom wordt de structurele financiering van de uitbreiding van de griffie ook in de meerjarenbegroting 2028 en verder opgenomen.

ONDERTEKENING

Johan Klein (SB)
Pierre Schefferlie (DG)
Paulien de Groot (PVDA)
Anselm Krol (CU-SGP)
Joost van der Geest (CDA)
Ilhan Tekir (D66)
Arien van Houwelingen (SP)

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

Motie

Datum vergadering donderdag 17 juli 2025
Nummer motie
Indiener(s) Gülsen Metz

Titel Veldwerk Gorinchem

Motie

Wij vragen het college om als regiogemeente met de centrumgemeente Dordrecht in gesprek te gaan om aandacht te vragen over betere facilitering van het veldwerk in onze regio.

Motivatie

Veldwerk Gorinchem Is een pilotproject vanuit het Leger des Heils in opdracht van de centrumgemeente.

Veldwerkers hebben als opdracht verbinding te leggen tussen mensen die geen vast woon- of verblijfplaats hebben en hulpverleners. Ze gaan actief op zoek in de omgeving naar dak- en thuislozen en bouwen hiermee een relatie op. Door wantrouwen bij deze doelgroep kost het tijd en geduld om het vertrouwen te winnen. Door de band die is opgebouwd met deze doelgroep is de kans groot dat ze hulp aanvaarden om uiteindelijk weer van straat te komen in het hulptraject. De veldwerkers bieden hulp door te luisteren en praktische hulp aan te bieden, denk hierbij aan warme kleding, sheltersuits, eten, drinken en andere benodigdheden.

Op dit moment krijgen de veldwerkers 16 uur per week vanuit de centrumgemeente. Dit komt neer op één dag per week aangezien de veldwerkers uit veiligheidsoogpunt in duo's moeten werken. Via budget van een andere afdeling wordt nog eens 16 uur vergoed waardoor nu de veldwerkers 32 uur per week kunnen werken.

De veldwerkers geven aan minstens 48 uur per week nodig te hebben om het werk goed te kunnen doen. Ook de hulpmiddelen die de veldwerkers nodig hebben zoals tenten, dekens, voedsel en drinken worden uit donaties, privé geld van de medewerkers of uit budgetten gehaald van andere afdeling. Het gaat om een begroting van €10.000,- per jaar.
Mogelijk loopt deze pilotproject gevaar door een tekort aan middelen en uren waardoor de veldwerkers in de toekomst dreigen te verdwijnen. Door verdwijnen van deze functie zal dit grote gevolgen hebben voor de dak- en thuislozen die op straat leven. Zij krijgen dan niet de hulp wat ze minimaal nodig hebben.

Ondertekening

Gülsen Metz (Stadsbelang)

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering donderdag 17 juli 2025
Vergadering Perspectiefnota 2026-2029
Nummer motie
Indiener(s) Jacques Roeland, SB; Maarten de Pagter, CU/SGP, Everdien Hamann, GA; Janneke van Oversteeg, CDA

Titel: Kleurrijke bloemenpracht in parken en bermen

MOTIE

Wij verzoeken het college om een pilot te starten om (gedeelten van) parken en bermen om te vormen tot bloemrijk grasland. Hiermee wordt niet alleen het openbaar groen aantrekkelijker voor mensen, maar komt er meer aandacht voor vlinders, bijen, insecten en biodiversiteit in het algemeen.

MOTIVATIE

In het kader van de klimaatsverandering is er veel aandacht voor vergroening.
Daarnaast is er ook volop aandacht voor de achteruitgang van insecten.
We weten dat het niet goed gaat met de biodiversiteit in het algemeen en insecten in het bijzonder.
In de omgevingsvisie Gorinchem 2050 staat dan ook dat Gorinchem een groene natuur inclusieve stad wordt. Het programma Bliekse Natuur moet duidelijk maken op welke manier dit gaat gebeuren. Mens en natuur moeten in harmonie met elkaar een weg naar de toekomst vinden.
Daarom verdient het zorgen voor nectar en stuifmeel voor insecten onze aandacht. De zwakste schakel bepaalt de kracht van de keten. In de ketting van het ecosysteem mag de openbare ruimte niet de zwakste schakel zijn.
Eén van de manieren is het omvormen van louter gras in parken en bermen naar inheems bloemrijk “grasland”. Hiermee hoeft er minder gemaaid te worden en ondersteunen we het ecosysteem naar de toekomst.
Daarnaast houden mensen van kleur en afwisseling in de beplanting.
Hoe mooi is het om de mooiste vestingstad van Nederland binnen te komen langs kleurrijke toegangswegen.

Bronnen:
https://groenkennisnet.nl/dossier/vergroenen-openbare-ruimte-dossier
https://www.stad-en-groen.nl/article/34119/wilde-bloemen-in-het-openbaar-groen-niet-bij-zonder
https://www.nederlandbloeit.nl/natuur/waarom-zijn-wilde-bloemen-nodig-voor-de-natuur-in-nederland

ONDERTEKENING

Fractie Stadsbelang , Jacques Roeland
Fractie CU/SGP, Maarten de Pagter
Fractie Gorcum Actief, Everdien Hamann
Fractie D66, Ilhan Tekir
Fractie CDA, Janneke van Oversteeg

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering: donderdag 17 juli 2025, PPN
Nummer motie:
Indiener(s): Pierre Schefferlie, DG en Niels van Santen VVD

Titel: **Ideeënmarkt met vaste prik**

DE GEMEENTERAAD VAN GORINCHEM VERZOEKT HET COLLEGE OM:

- In samenwerking met enkele raadsleden en de griffie een voorstel op te stellen voor een ideeënmarkt met de vaste regelmaat van eens in de twee jaar; en
- daarvoor in de begroting de benodigde middelen op te nemen van 50.000 euro per keer met als eerstvolgend jaar 2027.

MOTIVATIE

- De ideeënmarkt is als succesvol ervaren. Het animo onder inwoners en de constructieve dialoog binnen de raad waren positieve punten. Het instrument draagt bij aan de samenwerking binnen de stad en het voedt de raad met behoeften die leven. We willen deze positieve ervaring doorzetten door deze markt met de vaste prik van om het jaar te organiseren. Naast een eerste korte evaluatie in het fractievoorzittersoverleg stellen indieners voor om de werkwijze en spelregels nog eens tegen het licht te houden en via een raadsvoorstel vast te leggen. Daarbij stellen indieners voor om op te nemen de markt om het jaar te organiseren en daarvoor een bedrag op te nemen in de begroting van minimaal 50.000 euro per keer. De hoogte van het bedrag kan naar boven worden aangepast indien er in het jaar voorafgaand aan de markt een positief resultaat is na bestemming. Indieners verzoeken om op basis van een nadere evaluatie en vergelijking met andere gemeenten een maximumbedrag op te nemen in het raadsvoorstel. De keuze voor om het jaar is gekozen om zodoende per raadsperiode twee keer gevoed te worden met ideeën.

ONDERTEKENING

Pierre Schefferlie, Democraten Gorinchem

Niels van Santen, VVD

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering 17 juli 2025
Nummer motie
Indiener(s) Pierre Schefferlie

Titel: **Flitsend Stadhuis**

MOTIE: DE GEMEENTERAAD VAN GORINCHEM ROEPT OP:

- Bij de vernieuwing van de hal van het stadhuis een pasfotoapparaat te plaatsen zodat ook in het stadhuis van Gorinchem op dit gebied gemak geboden wordt aan onze inwoners.
- De benodigde middelen op te nemen in de begroting 2026.

MOTIVATIE

- De meeste stad- en gemeentehuizen bieden deze service. Indieners vinden het belangrijk daar niet in achter te blijven.

ONDERTEKENING

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering: 17 juli 2025
Nummer motie:
Indieners: Ashraf Hachhouch (PvdA), I. Tekir (D66)

Titel: Zicht op rechten: geen regeling onbenut!

MOTIE
Wij geven het college de opdracht om:

- het verbeteren van de communicatie over gemeentelijke regelingen waar inwoners gebruik van kunnen maken, bijvoorbeeld via een lokale geldkrant of ander laagdrempelig communicatiemiddel;
- hierbij extra aandacht te geven aan begrijpelijke taal, overzicht, toegankelijkheid en het gebruik van meerdere kanalen;
- hierbij samen te werken met partners zoals ervaringsdeskundigen en Avres;
- eventuele kosten incidenteel te dekken uit de reserve sociaal domein.

MOTIVATIE
Uit de jaarstukken blijkt dat er minder gebruik is gemaakt van inkomensregelingen dan begroot. De indieners van deze motie geloven dat dit niet betekent dat de behoefte er niet is, maar dat veel inwoners niet weten waar ze recht op hebben of hoe ze regelingen kunnen aanvragen. Recente cijfers van de Dienst Toeslagen laten zien dat 12 % van de rechthebbenden geen gebruik van zorg- of huurtoeslag, goed voor tientallen euro's per maand per huishouden. Hoewel dit landelijke regelingen betreft, is het niet ondenkbaar dat ook lokale regelingen of regelingen die via de gemeente lopen (zoals bijzondere bijstand of minimaregelingen) onvoldoende benut worden.

In Zwijndrecht wordt hier op een laagdrempelige manier invulling aan gegeven met een "geldkrant" die lokale regelingen inzichtelijk maakt. De indieners zien kansen voor een vergelijkbare aanpak in Gorinchem. Daarbij is actieve communicatie belangrijk: idealiter ontvangt ieder huishouden informatie over de regelingen waar zij mogelijk recht op hebben. Dit kan bovendien preventief werken, door financiële zorgen in een vroeg stadium te signaleren en te verlichten.

De perspectiefnota is hét moment om vooruit te kijken. Door nu te investeren in betere communicatie, kunnen we voorkomen dat inwoners steun mislopen waar ze recht op hebben – en versterken we tegelijkertijd hun bestaanszekerheid.

ONDERTEKENING
A. Hachhouch (PvdA)
I. Tekir (D66)

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering: 17-07-2025
Nummer motie ..
Indiener(s) Niels van Santen (VVD)

Titel: Warm welkom voor de ooievaar!

Constaterende dat:

- de ooievaar traditioneel symbool staat voor nieuw leven, geluk én gezinsuitbreiding;
- ooievaars zich al regelmatig laten zien boven en rond Gorinchem;
- deze vogels bijdragen aan de biodiversiteit, het natuurbeeld én de educatieve waarde;
- alle omliggende gemeenten, zoals Molenlanden, Altena en Vijfheerenlanden, al met succes ooievaarsnesten hebben geplaatst;

Overwegende dat:

- Gorinchem zich actief inzet voor natuurbeleving, natuureducatie en ecologische bewustwording;
- een ooievaarsnest bij het Natuurcentrum Gorinchem of een andere geschikte locatie een veilige broedplek kan bieden zonder ecologische verstoring;
- een ooievaarsnest niet alleen een duurzame kraamkamer vormt — zonder luiers of kinderopvangkosten — maar ook een educatieve trekpleister kan zijn die bezoekers en vooral kinderen dichter bij de natuur brengt;
- het Natuurcentrum een uitgelezen plek is om het eerste ‘kraambed’ op te richten, waar educatie, beleving en natuur samenkomen;
- de verwachting is dat de kosten voor plaatsing en onderhoud binnen enkele duizenden euro’s blijven, zodat dit project ook financieel goed uitvoerbaar is;

Verzoekt het college:

1. te onderzoeken of bij het Natuurcentrum Gorinchem op ecologisch verantwoorde wijze een ooievaarsnest – bij voorkeur op een nestpaal – geplaatst kan worden. Indien dat daar niet haalbaar blijkt, te verkennen welke alternatieve locatie binnen Gorinchem geschikt zou zijn, met als doel het nest bij een positief advies ook daadwerkelijk te realiseren.
2. hierbij samen te werken het Natuurcentrum Gorinchem en te verkennen of Gorcumse scholen, wijkbewoners betrokken kunnen worden bij deze symbolische gezinsuitbreiding;
3. het voorjaar 2026 aan te grijpen als mogelijke openingsdatum van de "ooievaarskraamafdeling van Gorinchem".

En gaat over tot de orde van de dag

ONDERTEKENING
Niels van Santen (VVD)

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering: donderdag 17 juli 2025
Nummer motie:
Indiener(s): Maarten de Pagter, CU-SGP, ...

Titel: **Hulp uit andere hoek, stichting Anders**

MOTIE

Wij vragen het college om de mogelijkheden te onderzoek om het werk van Stichting Anders in Gorinchem vorm te geven.

MOTIVATIE

Stichting Anders[1] wil de hulpvragen van inwoners beantwoorden vanuit de samenwerking met lokale ondernemers. Stichting ANDERS Nederland bouwt aan een beweging van geven. Dit doen wij door het opbouwen en ondersteunen van nieuwe ANDERS netwerken in het land. Deze netwerken zijn de daadkrachtige verbinders tussen lokale noden van kwetsbare mensen en lokale ondernemers die hier met hun eigen product, dienst of talent voor in actie komen. Want geven maakt rijk!

Stichting Anders heeft al een aantal jaar een succesvolle samenwerkingen de gemeente Dordrecht en gemeente Molenlanden. In deze samenwerking zijn sociale partners van de gemeente nauw betrokken. Denk hierbij aan de samenwerking met Avres binnen de gemeente Molenlanden.

Het werk van stichting Anders is belangrijk voor onze samenleving om ervoor te zorgen dat iedereen mee kan doen. Daarbij is er sprake van een duurzame samenwerking tussen diverse lokale ondernemers en stichting Anders om te voorzien in de noden van inwoners door kennis en kunde met elkaar te delen ten gunste van een inwoner die een hulpvraag heeft.

Om het werk van stichting Anders mogelijk te maken is een startkapitaal nodig. Doelstelling van stichting Anders is om na drie jaar zelfvoorzienend te zijn. Het startkapitaal betreft 30.000 euro totaal over een periode van 3 jaar. Dit is een afbouwende regeling van 15.000 in jaar 1, 10.000 in jaar 2 en 5000 euro in jaar 3. Daarna is de stichting zelfvoorzienend.

ONDERTEKENING

Maarten de Pagter (CU-SGP)

---

[1] Stichting ANDERS - Want geven maakt rijk!

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering: 17 juli 2025
Nummer motie:
Indiener(s): Gorcum Actief, SP, Democraten Gorinchem, VVD

Titel: Een duurzame Gorcumse wooncarrière

MOTIE
Wij geven het college de opdracht om:

In gesprek te gaan met de projectontwikkelaars, de woningcoöperatie en de verkoopmakelaars en samen met hen een juridisch haalbare en duurzame voorrangsregeling uit te werken, waarbij voorrang wordt gegeven aan kopers en/of huurders die bijdragen aan doorstroming op de woningmarkt in Gorinchem, of die een maatschappelijke of economische binding (cruciale beroepen) hebben met Gorinchem bij de inschrijving van nieuwbouwprojecten en de gemeenteraad hierover voor de Begroting 2026 te informeren.

MOTIVATIE

Zoals bekend is het lastig om in Gorinchem en de regio een betaalbare koop- en/of huurwoning te bemachtigen, kopers en huurders uit heel Nederland proberen ook in Gorinchem een graantje mee te pikken. Om de doorstroming op de lokale woningmarkt een extra boost te geven, zijn wij van mening dat een voorrangsregeling kan helpen.

Ook zouden wij willen dat woningzoekenden met de cruciale beroepen in onze stad mee kunnen profiteren van deze voorrangsregeling, in tijd van schaarste op de woning- en de arbeidsmarkt willen wij deze beroepsgroepen extra aan onze stad binden.

Het is niet aan ons om deze regeling uit te werken en daarom vragen wij aan het college om dit samen met de projectontwikkelaars, woningcoöperatie en de verkoopmakelaars op te pakken en met een juridisch haalbare en duurzame voorrangsregeling te komen.

ONDERTEKENING
Björn Bahlmann – Gorcum Actief
Ariën van Houwelingen – SP
Pierre Schefferlie – Democraten Gorinchem
Mariska Veldheer - Vink - VVD

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering: 17 juli 2025
Nummer motie
Indiener(s): Gorcum Actief

Titel: Sparen voor een toekomstbestendige stad

MOTIE
Wij vragen het college om het spaarsysteem een update te geven en daarbij actuele inzichten over de benodigde (toekomstige) investeringen in onderwijshuisvesting, stadsontwikkeling, mobiliteit en klimaatadaptatie mee te wegen. En om hierover bij de begroting 2026 met een voorstel te komen.

MOTIVATIE
Bij de perspectiefnota 2023 is een spaarsysteem geïntroduceerd om geld opzij te zetten voor de grote opgaven onderwijshuisvesting en infrastructuur. Sparen voor de grote opgaven die we als stad op ons af zien komen juichen wij toe. We zien wel actuele ontwikkelingen die in onze ogen vragen om een update van het spaarsysteem, zoals:

- Het in 2023 geïntroduceerde spaarsysteem gaat ervanuit dat als de weerstandsratio groter is dan 2 het jaarrekeningresultaat na bestemming 50-50 wordt verdeeld over de reserves Onderwijshuisvesting en Mobiliteit. Ook nu de ratio lager is zien we voorstellen in de Jaarrekening 2024 en deze PPN om te sparen voor grote opgaven. Dit roept de vraag op of we niet breder moeten kijken dan alleen de besteding van geld ‘dat overblijft’;
- We zien dat het college de 50-50 verdeling tussen Onderwijshuisvesting en Mobiliteit niet hanteert. Vanuit bestemming resultaat 2024 en PPN wordt samen 5,5 miljoen extra gespaard voor de opgave IHP, er wordt geen voorstel gedaan om geld toe te voegen aan de reserve Mobiliteit. Betekent dit dat we in de toekomst geen grote uitgaven op het gebied van mobiliteit verwachten?
- In de Perspectiefnota 2026-2029 lezen we een nieuwe spaaropgave: er is cofinanciering nodig voor de Woningbouwimpuls (WBI) subsidie voor de transformatie van de Schelluinsestraat. Hiervoor wordt 1 miljoen in de boeken opgenomen;
- Daarnaast hebben wij als gemeente hoge ambities op groen en klimaatadaptatie. In de Omgevingsvisie staat dat we Gorinchem radicaal gaan vergroenen en in 2023 is een klimaatadaptatiestrategie vastgesteld met de ambitie om Gorinchem weerbaar te maken voor de gevolgen van klimaatverandering. Ook hiervoor zal investeringsbudget nodig zijn.

Deze ontwikkelingen vragen om een verdiepingsslag van het in 2023 geïntroduceerde spaarsysteem. De gemeente Gorinchem is financieel kwetsbaar vanwege de hoge schuldenlast. Daarom is het extra belangrijk dat we als gemeenteraad oog hebben voor de lange termijn, ons niet blind staren op de schaarse financiële ruimte die er nu is, maar zorgen dat we ook in de komende perioden in staat zijn de grote opgaven van onze gemeente te financieren.

ONDERTEKENING
Björn Bahlmann - Gorcum Actief

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

Datum vergadering 17 juli 2025
Agendapunt Perspectiefnota 2026
Nummer motie
Indieners: Ilhan Tekir (D66), Johan Klein (SB), Kees van Willigen (DG), Achraf Hachhouh (PvdA)

Motie: Een toekomst voor Centraal Punt

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- De subsidie voor Centraal Punt in 2026 met 80.000 euro te verhogen - waarmee die uitkomt op in totaal 250.000 euro;
- Perspectief te bieden aan Centraal Punt door een meerjarige subsidierelatie aan te gaan, zodat de continuïteit van de activiteiten is geborgd;
- Hiervoor in samenspraak met Centraal Punt de voorwaarden en de verwachte prestaties c.q. activiteiten nader uit te werken;
- Deze meerjarige subsidierelatie op te nemen in de begroting 2026.

MOTIVATIE

Stichting Boukie, oftewel Centraal Punt, bestaat nog maar enkele jaren maar is nu al een begrip in de stad. Wat ooit een buurthuis was voor de wijk, is uitgegroeid tot een stadsbrede ontmoetingsplek. Het is dé plek waar verbinding, inspiratie en talentontwikkeling centraal staan. Honderden jongeren én ouderen weten Centraal Punt wekelijks te vinden, of dat nou is om te chillen, te sporten of om te repeteren. Deze unieke ontmoetingsplek biedt voor ieder wat wils. Een plek die bovendien niet onopgemerkt blijft in den lande, resulterend in samenwerkingen met partijen zoals NOC*NSF, Oranjefonds, Nederlands Jeugdinstituut en het Ministerie van Veiligheid & Justitie.

Ook het college erkent de maatschappelijke waarde van Centraal Punt, zo blijkt uit de beantwoording van de schriftelijke vragen[1]. Het college schrijft daarover: *“Met name aan de opgave (vanuit ISV) ‘betrokken Gorinchem’ en ‘iedereen kan meedoen’, alsook in het voorkomen van problemen bij jongeren levert Centraal Punt een bijdrage”.* Het is dan ook niet gek dat Centraal Punt wordt betrokken bij verschillende beleidsterreinen, zoals de Rijke Ontwikkeldag (ROG, Preventie met Gezag (PMG) en Pedagogisch Educatief Ecosysteem (PEE). Op dit moment is de stichting voor haar continuïteit echter afhankelijk van jaarlijkse subsidies. Dat geeft teveel onzekerheid en bovendien kunnen jaarlijkse subsidies fluctueren. Dat biedt Centraal Punt onvoldoende basis om haar activiteiten duurzaam uit te bouwen. Zo voelde de stichting zich onlangs bijvoorbeeld genoodzaakt om de avondopenstelling terug te draaien, wat direct leidt tot meer hangjongeren en overlastmeldingen in de wijk.

Om de continuïteit beter te borgen en om een solide basis te bieden voor haar activiteiten, stellen de indieners van deze motie voor om de subsidieaanvraag voor 2026 te honoreren. Daarmee wordt de subsidie met 80.000 euro verhoogd en komt die uit op een totaal van 250.000 euro. Overigens vloeit zo’n 90.000 euro daarvan terug naar de gemeente vanwege de huur en gemeentelijke belastingen. Daarnaast willen de indieners van deze partij een succesvolle lokale partner meerjarige zekerheid bieden. De uitwerking daarvan laten we over aan het college, aangezien het college aangeeft mee te willen denken hoe Centraal Punt duurzaam uitgebouwd kan worden.

---

[1] Beantwoording schriftelijke vragen D66, PvdA, DG en SB met als titel: Een toekomst voor Centraal Punt dd. 26-6-2025.

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

ONDERTEKENING

Ilhan Tekir (D66), Johan Klein (SB)
Kees van Willigen (DG)
Achraf Hachhouh (PvdA)

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering donderdag 17 juli 2025
Agendapunt Perspectiefnota 2026
Nummer motie
Indieners: Ilhan Tekir D66; Johan Klein, SB en Anouar Boutachkourt, DG

Motie: Grofvuil hoort niet op straat

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders om zich in het bestuur van Waardlanden in te zetten om:

1. Een laagdrempelige grofvuil-regeling te introduceren in 2026;
2. In deze laagdrempelige grofvuil-regeling (1) het ophaaltarief te laten vervallen of substantieel te verlagen en (2) het aantal gratis bezoeken aan de milieustraat voor betaalde stromen (exclusief bedrijfs- en bouwafval) te verhogen naar 12 bezoeken per jaar;
3. Te verkennen of een maandelijkse gratis ophaalronde in de wijken haalbaar is;
4. Hierover te rapporteren aan de gemeenteraad voor de begroting 2026 zodat de wijziging daarin verwerkt kan worden.

MOTIVATIE
Grofvuil hoort niet op straat, maar de realiteit in Gorcum is dat grofvuil helaas nog te vaak op straat beland. Het moge duidelijk zijn dat dit geen fraai straatbeeld oplevert. De zoektocht naar een oplossing is niet nieuw, maar is wel dat er sinds kort een adviesrapport ligt van Avalon – in opdracht van Waardlanden – waarin wordt geconcludeerd dat de huidige grofvuilregeling niet laagdrempelig is om afvalscheiding te stimuleren. Met andere woorden: de regeling werkt nu zoals we hoopten dat het zou werken. Avalon doet een aantal suggesties ter verbetering die de indieners in deze motie hebben uitgewerkt. Het verzoek blijft overigens aan het bestuur van Waardlanden om de daadwerkelijke keuzes te maken. En hopelijk helpt daarbij een raadsuitspraak zoals vervat in deze motie.

Met deze motie beogen de indieners het gemak te vergroten om grofvuil zelf (vaker) weg te brengen, zonder dat inwoners hoeven te vrezen voor kosten. Als het daarbij helpend is dagen we Waardlanden uit om een vast ophaalmoment in de maand te prikken voor alle wijken. Tegelijkertijd schroeven we de bedrijfs- en bouwafvalstromen verder aan door hier te allen tijde een tarief tegenover te stellen. Bouwafval hoort immers in een daartoe bestemde container op locatie zonder dat de gemeenschap opdraait voor de verwerkingskosten.

ONDERTEKENING
Ilhan Tekir, D66
Johan Klein, SB
Anouar Boutachkourt, DG

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering 17 juli 2025
Agendapunt Perspectiefnota 2025
Nummer motie
Indiener(s): Ilhan Tekir (D66), Ashraf Hachhouch (PvdA), Kees van Willigen (Democraten Gorinchem)

Gelijke kansen voor jonge kinderen met voorschoolse educatie

MOTIE

Constaterende dat:

- Voorschoolse educatie (VE) essentieel is voor een goede start van jonge kinderen, maar vooral kinderen met een taal- of ontwikkelachterstand;
- Niet alle ouders recht hebben op kinderopvangtoeslag (KOT), waardoor zij hun kind niet kunnen laten deelnemen aan de peuteropvang, zelfs als hun kind en VE-indicatie heeft;
- Ook ouders zonder VE-indicatie en zonder KOT nu buiten de boot dreigen te vallen, terwijl kansengelijkheid voor elk kind zou moeten gelden;
- Uit de beantwoording van het college blijkt dat VE-gerelateerde interventies zoals de Zomerschool, Deelstof en de Carrousel onder druk staan door wegvallende fondsen en stijgende kosten;
- De Zomerschool in de kinderopvang aantoonbaar bijdraagt aan het beperken van ontwikkelverlies in de zomervakantie (zoals onderbouwd in het onderzoek van Luyten e.a. en in praktijkcijfers uit Gorinchem);

Overwegende dat:

- Gelijke toegang tot opvang en educatie voor jonge kinderen niet afhankelijk mag zijn van het inkomen of de toeslagpositie van ouders;
- Preventieve interventies zoals de school juist bewezen effectief zijn in het tegengaan van achterstanden;
- Bezuiniging op dit vlak op lange termijn meer maatschappelijke kosten met zich mee kunnen brengen;

Verzoekt het college om:

- In de begroting voor 2026 voldoende middelen te reserveren om:
    - Peuteropvang ook toegankelijk te maken voor kinderen van ouders zonder KOT (met en zonder VE-indicatie);
    - VE-gerelateerde interventies zoals de Zomerschool, Deelstof en Carrousel voort te zetten waar ze aantoonbaar bijdragen kansengelijkheid;
- De raad jaarlijks te informeren over:
    - Deelnamecijfers, effecten en dekkingsgraad van VE en bijbehorende interventies;
    - Welke groepen mogelijk beter bereikt kunnen worden en hoe dit te doen; en

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

- Geen bezuinigingen door te voeren op VE-zorg en gerelateerde interventies zoals de Zomerschool, Deelstof en Carrousel, zonder vooraf overleg met de raad en zonder duidelijke alternatieven.

MOTIVATIE

ONDERTEKENING

Ilhan Tekir (D66)
Ashraf Hachhouch (PvdA)
Kees van Willigen (DG)

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering: donderdag 17 juli 2025
Nummer motie
Indiener(s): Janneke van Oversteeg, CDA

Titel: De jeugd moet haar tijd hebben

MOTIE
Wij geven het college de opdracht om:

- de uitgaven van de gemeente Gorinchem te vergelijken (benchmarken) met de uitgaven van andere gemeente met betrekking tot jeugd- en jongerenwerk. En hierbij ook nadrukkelijk het hoge aantal scholieren en de regiofunctie te betrekken
- de mogelijkheid van een begrotingssubsidie te onderzoeken in plaats van een nieuwe aanbesteding

MOTIVATIE
De aanbesteding van The Mall loopt tot en met 2025, met daarbij de optie tot verlenging van maximaal 2 jaar. Daarnaast voeren ook andere partijen werkzaamheden uit die hier nadrukkelijk aan bijdragen. Vaak hebben we in de gemeenteraad het erover gehad om te kijken naar andere manieren van aanbesteden en de hoogte van de subsidie. Indieners wensen om die reden te onderzoeken of het mogelijk is om een begrotingssubsidie vast te stellen, in plaats van het jeugd- en jongerenwerk aan te besteden.

Daarnaast willen indieners graag een vergelijking hebben wat we als gemeente Gorinchem uitgeven aan jeugd- en jongerenwerk ten opzichte van andere gemeenten. Het hoeft geen toelichting meer dat we in onze stad veel meer scholieren hebben dan andere gemeenten. Dit vraagt om extra inzet, ook vanuit jeugd- en jongerenwerk.

ONDERTEKENING
Janneke van Oversteeg, CDA

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering: donderdag 17 juli 2025
Nummer motie
Indiener(s): Janneke van Oversteeg, CDA

Titel: Over de brug komen (met de fiets)

MOTIE
Wij geven het college de opdracht om:

- Te onderzoeken of de fietsroute langs de A27 van en naar Gorinchem en de regio verbeterd kan worden op het gebied van veiligheid, eenduidigheid en doorstroming;
- Indien dit het geval is, samen met betrokken buurgemeenten (waaronder de gemeente Altena), tot een totaalplan te komen voor de fietsverbinding langs de A27.

MOTIVATIE
Uit onderzoek is gebleken dat er momenteel geen eenduidige, veilige en snelle fietsroute is langs de A27. De gemeente Altena[1] is om die reden aan de slag gegaan om de fietsverbinding tussen de Merwedebrug en de Keizersveerbrug te verbeteren. Indieners zien het als kans om hierbij aan te haken en ook het deel richting Gorinchem en regio, waar nodig, te verbeteren. Dit heeft als doel dat het aantrekkelijker en veiliger wordt om met de fiets te reizen langs deze drukke (auto)route, ook met oog op alle scholieren die er gebruik van maken.

ONDERTEKENING
Janneke van Oversteeg, CDA

[1] https://www.hetkontakt.nl/altena/nieuws/424897/gemeente-altena-wil-chaotische-fietsverbinding-langs-a27-aanp

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering: 17 juli 2025
Nummer motie
Indiener(s): Janneke van Oversteeg, (CDA), Paulien de Groot (PvdA), Björn Bahlmann (Gorcum Actief), Gulsen Metz (Stadsbelang)

Titel: Niet meer van het kastje naar de muur voor de Gezel

MOTIE
Wij geven het college de opdracht om:

- De Gezel te subsidiëren met € 50.000 per jaar
- Hiervoor in samenspraak met de Gezel de voorwaarden en de verwachte prestaties/activiteiten nader uit te werken

MOTIVATIE
De Gezel is niet meer weg te denken in Gorinchem. Het helpt stadsgenoten die door de officiële instanties niet (kunnen) worden geholpen. Dat doen ze door mensen een steun in de rug te geven, weer zingeving en regelmaat te bieden en dat het liefst door bij te dragen aan het circulair ambachtshuis dat De Gezel ook is. Om maar te zwijgen over de waardevolle contacten die ze opdoen met medegezellen, meesters en andere Gorcumers.

Sinds 2022 krijgt de Gezel incidentele subsidies, maar in de tussentijd is de hulpverlening intensiever geworden en het aantal gezellen toegenomen. De Gezel wordt steeds beter gevonden en daarmee steeds vaker gevraagd voor haar inzet. Ook door de gemeente zelf. Door de toegenomen intensiteit, aantal gezellen/deelnemers/werknemers en vraagstukken en tegelijk een dalende subsidiestroom, lukt het niet om financieel zelfstandig te zijn.

Inmiddels is De Gezel al 2,5 jaar met het college in gesprek om tot een structurele subsidie te komen. Helaas lukt dat nog niet, reden om tijdens de raadsvergadering van juli 2024 over de Perspectiefnota een motie in te dienen, die we na toezeggingen van het college hebben aangehouden. Bij de begrotingsbehandeling in november 2024 is de motie aangenomen waarbij het college de opdracht heeft gekregen om zich in te spannen om de Gezel samen met de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden structureel te subsidiëren. Inmiddels zijn we weer een jaar verder, zijn er diverse wegen onderzocht, maar op 11 juli jl. heeft de gemeente aan De Gezel laten weten dat er nog geen duurzame oplossing is gevonden en nodigt het college De Gezel wéér uit voor een gesprek. Dit duurt indieners, en De Gezel, inmiddels veel te lang en om die reden dienen we, wederom, deze motie in.

Bij de uitvoering van deze opdracht dragen we het college op om tot een duurzame, structurele oplossing te komen. En hierbij in overleg met de Gezel oplossingsgericht naar de voorwaarden te kijken om te waarborgen dat deze financiële ondersteuning op een verantwoorde wijze kan geschieden.

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

ONDERTEKENING

Janneke van Oversteeg, CDA Gorinchem
Paulien de Groot, PvdA
Björn Bahlmann, Gorcum Actief
Gulsen Metz, Stadsbelang

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering: donderdag 17 juli 2025
Nummer motie:
Indiener(s): SP, Gorcum Actief, D66

Titel: Een duurzaam erfgoedbeleid voor het verleden, het heden en de toekomst.

MOTIE
Wij geven het college de opdracht om:

Om voor het vastgestelde “Erfgoedbeleid Gorinchem 2025-2050” binnen de Begroting 2026 te zoeken naar budget voor de “Uitvoeringsagenda 2025-2028” en binnen de huidige organisatie 0,5 fte structureel beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het Erfgoedbeleid en de gemeenteraad voor de Begroting 2026 hierover te informeren.

MOTIVATIE

Erfgoed vervult een belangrijke rol in Gorinchem en draagt bij aan de unieke identiteit en aantrekkingskracht van de stad. Het stelt inwoners en bezoekers in staat om de geschiedenis te begrijpen en waarderen, wat op zijn beurt bijdraagt aan sociale cohesie en een gevoel van verbondenheid.

Op 17 december 2024 heeft de gemeenteraad het “Erfgoedbeleid Gorinchem 2025-2050” vastgesteld. In de Perspectiefnota is er enkel voor 2026 beperkt budget beschikbaar en de capaciteit om het beleid uit te voeren ontbreekt. Onzes inziens een ongewenste ontwikkeling en daarom dienen wij een motie in om dit te herstellen.

ONDERTEKENING

Ariën van Houwelingen - SP, Björn Bahlmann - Gorcum Actief, Ilhan Tekir – D66

Een motie is een opdracht aan het college. Een raadslid dient een motie in tijdens de vergadering. In de vergadering stemmen de raadsleden over de motie. Alle raadsleden kunnen een motie indienen.

MOTIE

Datum vergadering donderdag 17 juli ’25 (10 juli ’25)
Nummer motie
Indiener(s) Ariën van Houwelingen - SP

Titel: De kracht van lokale kennis. Van buitenaf bekeken, van binnenuit begrepen

MOTIE
wij geven het college de opdracht om:

- Bij het beoordelen van de cultureel-historische waarde van een te herontwikkelen gebied of gebouw niet alleen advies in te winnen bij professionele bureaus, maar ook onafhankelijk en actueel advies te vragen aan lokale deskundigen, zoals erfgoedwerkgroepen en goed geïnformeerde amateurs;
- Het advies van lokale deskundigen eveneens als informatie aan de raad voor te leggen wanneer daar aanleiding toe is, bijvoorbeeld ter voorbereiding op sessies, raadsvoorstellen of besluiten van het college.

MOTIVATIE
De indiener(s) onderstrepen dat bij belangrijke besluiten over erfgoed de culturele en historische waarden een grote rol moeten spelen. Als raad hebben we dit te verankerd in het erfgoedbeleid.

De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van het erfgoedbeleid besloten dat niet alleen beschermd erfgoed maar ook erfgoed zonder beschermde status van belang is en vanaf het begin moet worden meegenomen bij het opstellen van kaders voor nieuwe ontwikkelingen.
Daarin staat ook dat lokale erfgoedgemeenschappen worden betrokken bij erfgoedvraagstukken.

Uit het erfgoedbeleid: *'De betekenis van erfgoed wordt namelijk niet alleen door experts bepaald, maar hangt ook samen met de waarde die leken eraan hechten. Juist de synergie tussen expert en niet-expert geeft extra dimensie en kracht aan het erfgoed.'*

De aandacht en waardering voor erfgoed kan in de loop der tijd veranderen. Waaronder erfgoed uit de periode na de Tweede Wereldoorlog (Post-65). De aandacht en waardering hiervoor groeit snel. Daarom is het verstandig om het traject betreffende gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden niet als onwrikbaar of 'in beton gegoten' te beschouwen.

De indiener(s) pleiten er daarom voor bij herontwikkelingen met een open blik te blijven kijken en actief alternatieven te onderzoeken, zoals herbestemming of een combinatie van gedeeltelijke sloop en nieuwbouw, in plaats van volledige sloop.

Daarvoor is ook goed advies nodig vanuit meerdere invalshoeken. Daarom willen de indiener(s) bij het beoordelen van de cultureel-historische waarde van een gebied of gebouw dat herontwikkeld moet worden, niet alleen professionele bureaus worden ingeschakeld voor advies maar ook lokale deskundigen. Juist lokaal en actueel inzicht van deskundigen uit de omgeving, zoals erfgoedwerkgroepen en andere vaak goed geïnformeerde amateurs, zou hierin een belangrijke rol moeten spelen in het adviseren van de gemeenteraad.

ONDERTEKENING

Ariën van Houwelingen - SP